

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 44.

NORGES KOMMUNALE FINANSER
i regnskapsåret 1924—1925.

(*Finances des communes pendant l'année 1924—25.*)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO.
I KOMMISJON HOS H. ASCHÉHOUG & CO.
1927.

Pris: Kr. 1.00.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VII. (Statistique Officielle de la Norvège, série VII.)

Trykt 1925:

- Nr. 151. Folkemengdens bevegelse 1916—1920. II. Sammendrag. (*Mouvement de la population pendant les années 1916 à 1920. II. Résumé.*)
- 152. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1921. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 153. Landbruksareal og husdyrholt 1924. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1924. Recensement représentatif.*)
- 154. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. XII. Byggeskikker på den norske landsbygd. (*Recensement du 1er décembre 1920. XII. Types des petits bâtiments à la campagne en Norvège.*)
- 155. Lønninger 1924. (*Gages et salaires.*)
- 156. Sinnssykeasylenes virksomhet 1922. (*Hospices d'aliénés.*)
- 157. Sjømannsforsikringen 1922. Fiskerforsikringen 1922. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 158. Folkemengdens bevegelse 1922. (*Mouvement de la population.*)
- 159. Norges jernbaner 1923/24. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 160. Kriminalstatistikk og Kriminell Rettspleie 1921 og 1922. (*Criminalité et Justice criminelle.*)
- 161. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. XIII. Oversikt over livsstillingsstatistikken og tellingens utførelse. (*Recensement du 1er décembre 1920. XIII. Aperçu de la statistique des professions et l'organisation du recensement.*)
- 162. Sinnssykeasylenes virksomhet 1923. (*Hospices d'aliénés.*)
- 163. Norges kommunale finanser 1922—1923. (*Finances des communes.*)
- 164. Norges industri 1923. (*Statistique industrielle.*)
- 165. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1924—25. (*Salaires des ouvriers agricoles en 1924—1925.*)
- 166. Arbeidsforholdene ved hotell- og kafévirksomhet. (*Les conditions de travail dans les hôtels, restaurants et cafés.*)
- 167. Norges fiskerier 1922. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 168. Forsikringsselskaper 1923. (*Sociétés d'assurances.*)
- 169. Fattigvesenet 1920 og 1921. (*Assistance publique.*)
- 170. Ulykkesforsikringen 1921 og 1922. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 171. Norges postvesen 1924. (*Statistique postale.*)
- 172. Skolevesenets tilstand 1922. (*Instruction publique.*)
- 173. Fengselsstyrelsens årskrift 1923. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1923.*)
- 174. Norges telegrafvesen 1923—1924. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 175. Norges fiskerier 1923. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 176. Stortingsvalget 1924. (*Élections en 1924 pour le «Storting».*)
- 177. Megling og voldgift. Tariffavtaler og arbeidskonflakter 1924. (*Entremise publique et arbitrage. Conventions collectives et conflits du travail en 1924.*)
- 178. Norges bergverksdrift 1924. (*Mines et usines.*)
- 179. Sinnssykeasylenes virksomhet 1924. (*Hospices d'aliénés.*)
- 180. Sykeforsikringen 1924. (*Assurance-maladie.*)
- 181. Norges skibsfart 1924. (*Navigation.*)
- 182. Det civile veterinærvesen 1923. (*Service vétérinaire civil.*)
- 183. Landbruksareal og husdyrholt 1925. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1925. Recensement représentatif.*)
- 184. Norges sparebanker 1924. (*Caisses d'épargne.*)
- 185. Private aktiebanker 1924. (*Banques privées par actions.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 44.

NORGES KOMMUNALE FINANSER

i regnskapsåret 1924—1925.

(*Finances des communes pendant l'année 1924—1925.*)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO.

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1927.

For årene 1881—1895 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III, for 1896—1902, rekke IV, senest nr. 127.

For årene 1903—1923/24 se rekke V 12, 40, 75, 84, 121, 165 og 215, rekke VI 14, 31, 80, 100, 122 og 160, rekke VII 7, 47, 63, 84, 107, 137 og 163 samt rekke VIII 4.

Innhold.

	Side.
Innledning	1
Tabeller:	
Tabell 1. Sammendrag av herreds-, fylkes- og bykommunenes kontante utgifter og inntekter i regnskapsåret 1924—25	31
— 2 Herredskommunenes kontante utgifter og inntekter etter kommuneregnskapene 1924—25	34
— 3 Fylkeskommunenes kontante utgifter og inntekter etter regnskapene 1924—25	40
— 4 Bykommunenes kontante utgifter og inntekter etter kommuneregnskapene 1924—25	46
— 5 Sammendrag av herreds-, fylkes- og bykommunenes formue og lånegjeld ved utgangen av regnskapsåret 1924—25	62
— 6 Bykommunenes formue og lånegjeld pr. 30 juni 1925.	64
— 7 Formue og inntekt ifølge skatteligningen, skatter og avgifter, disses innbetaling; skatterestanser m. v. Absolute og relative tall	66
— 8 Spesifikasjon av byenes skatteligning, skatterestanser m. v.	68
— 9 Spesifikasjon av byenes skatteligning; relative tall	70
— 10 Fylkeskommunenes formue og lånegjeld ved utgangen av regnskapsåret 1924—25	71
— 11 Havnekassenes utgifter og inntekter etter regnskapene 1924—25.	72

TABLE DES MATIÈRES.

	Pages
Introduction	1
Tableaux :	
Tableau n° 1. Dépenses et recettes des communes rurales, préfectorales et urbaines, résumé. Exercice 1924—25	31
— n° 2. Dépenses et recettes des communes rurales. Exercice 1924—25	34
— n° 3. Dépenses et recettes des communes préfectorales. Exercice 1924—25.	40
— n° 4. Dépenses et recettes des communes urbaines. Exercice 1924—25	46
— n° 5. Fortune et emprunts des communes rurales, préfectorales et urbaines à l'expiration de l'exercice 1924—25. Résumé	62
— n° 6. Fortune et emprunts des communes urbaines au 30 juin 1925	64
— n° 7. Fortune et revenu d'après la répartition de l'impôt, impôts et droits, leur versement; restants des impôts, etc. Chiffres absolus et relatifs	66
— n° 8. Répartition de l'impôt et restants des impôts des villes, etc.; spécification	68
— n° 9. Répartition de l'impôt des villes; spécification. Chiffres relatifs	70
— n° 10. Fortune et emprunts des communes préfectorales à l'expiration de l'exercice 1924—25	71
— n° 11. Dépenses et recettes des caisses des ports. Exercice 1924—25 .	72

Innledning.

Det statistiske materiale og planen for utarbeidelsen.

Nærvarende statistikk over kommunenes finanser for budgettåret 1924/25 er utarbeidet etter en plan som på vesentlige punkter er forskjellig fra den som er fulgt ved utarbeidelsen av communalstatistikken for tidligere år. Man har fulgt de samme prinsipper som ved utarbeidelsen av statistikken over statens finanser (Norges Off. Stat. VII nr. 198 og VIII nr. 15.) Herved har man opnådd at direkte sammenligning mellom tallene for staten og for kommunene kan foretas. For budgettåret 1924/25 vil man derfor nu få en almindelig finansstatistik¹, noget man hittil har saynet hos os.

De prinsipper som er fulgt er tidligere gjort rede for i «Den norske Statskasses Finanser 1913/14—1926/27». (Norges Off. Stat. VII 198.) Her skal dog de viktigste punkter anføres, idet man særlig gjør rede for de spørsmål som spesielt angår communalstatistikken.

Utgifter og inntekter er oppført bare med sine nettobeløp. Alle inntektsgivende virksomheter (kommunale bedrifter) er således oppført på tabellenes inntektsside med sine nettoinnbetalinger til kommunekassen (+), eller med dennes nettoutbetalinger til vedkommende bedrift (−). (Se dog nærmere herom side 5.) Utgiftene ved sådanne kommunale virksomheter som ikke kan regnes for bedrifter (f. eks. skoler, sykehus, fattighjem), men hvor der dog forekommer en del inntekter, er også oppført netto, idet utgiftene er forminsket med de tilsvarende inntekter. Skattene derimot er oppført brutto, d. v. s. de innbetalte skatter er oppført med sine fulle beløp uten fradrag av utgiftene ved utligning, oppebørsel o. s. v. — Nettopostillingen medfører også at bidrag fra andre kommuner og fra staten utgår mot tilsvarende reduksjon av utgiftene ved det formål hvortil bidragene er ydet. Bidragene oppføres altså bare blandt bidragskommunens, resp. statens

¹ Det vilde på mange måter være fordelaktig å slå statistikken over statens og over kommunenes finanser sammen til en publikasjon. Av praktiske grunner vil det imidlertid neppe la sig gjøre. Kommunalstatistikken kan neppe komme ut før minst $1\frac{1}{2}$ år etter utløpet av den regnskapsperiode den behandler, på grunn av det store antall av regnskap som den omfatter. Statistikken over statens finanser kan derimot — og bør også — være langt mer à jour.

utgifter. Dette er av stor betydning spesielt for kommunalstatistikken. Som bekjent mottar fylkeskommuner og bykommuner betydelige bidrag fra staten, og herredskommunene mottar bidrag både fra fylket og staten. Alle disse mottatte bidrag er strøket. Den differens som står igjen under de forskjellige utgiftsposter er altså det beløp som kommunen selv har bjestridt ved hjelp av egne midler.

Det forekommer imidlertid at bidragskommunen eller staten utbetaler bidrag for 2 eller endog 3 år i samme budgettår. I disse tilfelle hender det at bidraget mer enn dekker mottagerkommunens utgifter til vedkommende formål i det budgettår, og etter den nettoopstilling som her er benyttet fremkommer da en negativ utgiftspost. (Se tabell 3 side 40.)

I denne forbindelse må også fylkesskatten (repartisjonsskatten) nevnes. Den utlignes som bekjent sammen med den kommunale inntekts- og formuesskatt, som i sin helhet opføres på herredsbudgettets inntektsside. Til gjengjeld opføres fylkesskatten som en særskilt utgiftspost. I de oppstillede tabeller over herredenes inntekter og utgifter er derimot fylkesskatten strøket. Fylkesskatten opføres altså bare som inntekt for fylkeskommunen.

Nettoopstillingen av kommunenes inntekter og utgifter har, som man vil forstå, medført en betydelig reduksjon av tallene. Tidligere har som bekjent bruttoopstillingen vært fulgt. Særlig denne forandring gjør at en stor del av oppgavene i nærværende statistikk ikke kan sammenlignes med oppgavene i de tidligere årganger av kommunalstatistikken. Som eksempel kan nevnes at herreds-, fylkes- og bykommunenes inntekter og utgifter etter kommunalstatistikken for 1923/24 balanserte med henholdsvis 292,8, 126,4 og 442,6 mill. kr. De tilsvarende tall etter nærværende statistikk er henholdsvis 131,8, 39,4 og 256,9 mill. kr., en nedgang som vesentlig skyldes forandringen i opstillingsmåten.

Dette at sammenlikninger med tidligere år vanskelig kan foretas vil selvsagt bli en ulempe adskillige år fremover. For statistikken over statens finanser foretok man som bekjent i 1926 en omarbeidelse også for de foregående år helt tilbake til 1913/14. En lignende omarbeidelse av tidligere års kommunalstatistikk til den nye opstillingsmåte ville imidlertid bli et så omfattende arbeide at man ikke har kunnet avse tid til det. For flere av de viktigste poster kan man imidlertid anføre sammenlignbare tall. Dette vil bli gjort i det etterfølgende tekstavsnitt.

Ennu en ting må nevnes som har bidratt til å redusere totalsummene. I kommunenes budgettregnskap opføres som bekjent kassebeholdninger¹ og forskudd både ved årets begynnelse og utgang. For å lette oversikten og for å få overensstemmelse med statistikken over statens finanser² er også disse poster

¹ I regnskapene opføres såvel bankbeholdninger som de egentlige kassebeholdninger. Ofte omfatter denne post endog avsetninger av fond.

² Statkassens beholdninger og forskudd opføres som bekjent ikke i inntekts- og utgiftsregnskapet.

opført netto. Beholdninger og forskudd som er opført på regnskapenes utgiftsside (d. v. s. kassebeholdning ved årets utgang og forskudd ved årets begynnelse) er redusert med de tilsvarende poster på inntektssiden (kassebeholdning fra foregående år og forskudd ved årets utgang). Differensen er opført på tabellens utgiftsside under navn av «Økning av kassebeholdning og forskudd».

Utgifter og inntekter er gruppert etter sin finansielle art. Man har såvidt mulig brukt den samme gruppering som i statistikken over statens finanser. De samfundsopgaver som er tildelt kommunene er imidlertid noget forskjellige fra statens. Også i de forskjellige grupper av kommuner (herreder, fylker og byer) ligger opgavene noget forskjellig an. En gruppering som skulle passe både for staten og de forskjellige slags kommuner vilde følgelig bli meget vidfløttig. Man har derfor oppstillet forskjellige tabeller for herreds-, by- og fylkeskommuner, henholdsvis tabellene 2, 3 og 4. I tabell nr. 1, som er et sammendrag av særtabellene, er grupperingen mindre detaljert, men for øvrig er den i full overensstemmelse med grupperingen i disse.

I overensstemmelse med den nye opstilling av statsbudgettet skjelner statistikken over statens finanser mellom drift og kapital. Teoretisk er denne deling ganske enkel: utgifter til nyanskaffelser eller utvidelser av inntektgivende virksomhet, avsetning av fond og andre utgifter til økning av statens formue regnes som kapitalutgift. Inntekter som betyr en minskning av formuen (lån, inndragning av fond og inntekter ved salg av kapitalgjenstander m. v.) er kapitalinntekter. I praksis er denne deling derimot vanskelig å gjennemføre. Sondringen kapital—drift har ennu ikke kunnet gjennemføres konsekvent i statsregnskapene og følgelig heller ikke i vedkommende statistikk. Ennu vanskeligere synes det å få anvendt det nevnte prinsipp på kommunenes finanser. Justisdepartementet har riktignok i sine forskrifter til regnskapskjema for bykommunene trukket et skarpt skille mellom kapital og drift. 1924/25 var første budgettår da det nye regnskapsskjema var påbuddt; men etter å ha gjennemgått byregnskapene for dette år må det sies at den optrukne grense mellom drift og kapital ikke har vært fulgt i en stor del av våre bykommuner. De har nærmest fulgt den gamle praksis at ekstraordinære utgifter — d. v. s. ikke årlig tilbakevendende utgifter, som i almindelighet dekkes ved lån — opføres på det ekstraordinære budgett.

For herredene, som fremdeles bruker det gamle regnskapsskjema, er der ennu ikke gjort noget forsøk på å få skjelnet mellom kapital og drift.

Efter det her anførte vil man forstå at kommunalstatistikken, som bygger på de innsendte regnskap, heller ikke kan trekke et pålitelig skille mellom drift og kapital. Fra de årlig tilbakevendende utgifter har man derfor både for by- og landkommunene skilt ut bygging av skoler, kirker, kommunelokaler, sykehus, fattighjem (fattiggårder), leiegårder, vann- og kloakkledninger, veier, gater, broer, anskaffelse av jord- og skog eiendommer, innkjøp av aktier, økning av beholdninger og forskudd, avsetning av fond m. v., foruten avdrag på

gjeld. Disse ting er hvad kommunene almindelig opfører på det ekstraordinære budgett. Noget annet navn kan man selvagt heller ikke gi dem i statistikken. De er opført under skjemaets litra B I med betegnelsen e k s t r a o r d i n æ r e u t g i f t e r. I overensstemmelse hermed er inntekten ved salg av faste eiendommer og andre aktiva, avdrag på utestående midler, inndragning av fond, avsetninger og länemidler betegnet som e k s t r a o r d i n æ r e i n n t e k t e r, skjønt betegnelsen k a p i t a l i n t e k t e r uten betenkligheit her kunde vært brukt. I denne forbindelse må man gjøre opmerksom på et forhold som bør iakttas ved bruket av denne statistikk.

Som tidligere nevnt er m o t t a t t e bidrag fra andre kommuner og staten streket mot tilsvarende reduksjon av utgiftene til vedkommende formål. Bidragene er derimot i sin helhet opført som e o r d i n æ r utgift på bidragskommunen (eller staten), selv om bidraget er ydet til et ekstraordinært formål (skolebygging, veibygging). Til gjengjeld er det samlede beløp som mottagerkommunen har anvendt til ekstraordinære formål opført som ekstraordinære utgifter uten reduksjon av de mottatte bidrag. Reduksjonen for bidragene (såvel til ordinære som til ekstraordinære formål) har altså utelukkende gått ut over mottagerkommunens ordinære utgifter. Disse må derfor alltid ses i sammenheng med bidragskommunens utgifter til samme formål. Vil man f. eks. vite de samlede ordinære kommunale nettoutgifter vedkommende skolevesenet i et fylke, må herredskommunenes og fylkeskommunenes ordinære utgifter til skolevesenet summeres. De e k s t r a o r d i n æ r e utgifter til skolene er derimot i sin helhet opført på herredene. Ved denne opstilling har man altså opnådd den fordel at u t g i f t e n e t i l e k s t r a o r d i n æ r e f o r m å l e r o p f o r t s a m l e t p å d e n k o m m u n e (mottagerkommunen) s o m b l i r e i e r a v v e d k o m m e n d e k a p i t a l g j e n s t a n d (s k o l e b y g n i n g e r, s y k e h u s m. v.).

Som almindelig regel vil man tilføie at herredenes og fylkets utgifter til de formål hvis utgifter bestrides i fellesskap av de to slags kommuner må ses under ett.

Det nye regnskapsskjema for byene blev, som nevnt, påbuddt for budgettåret 1924/25. Imidlertid fikk flere av byene efter ansökning til departementet ett års utsettelse med å ta skjemaet i bruk.

De regnskapsutdrag som blev innsendt fra byene var altså opstillet dels efter det nye, dels etter det gamle regnskapsskjema. I den form de forelå kunde de ikke sammenlignes. Det blev nødvendig å foreta en hel rekke omregninger og omgrupperinger. På de fleste punkter måtte man føre de regnskap som var opstillet etter det nye regnskapsskjema tilbake til det g a m l e skjemmas form. Å g å den omvendte vei lot sig ikke gjøre.

Det vilde føre for vidt å omtale her alle spørsmål vedkommende denne omarbeidelse. Man skal innskrenke sig til bare å nevne ett av disse.

Som bekjent forutsatte det gamle skjema et kasseregnskap hvor bl. a. bare de i n n b e t a l t e skatter blev opført. Det nye skjema for byene viser

derimot det opstår regnskapsforhold uten hensyn til de stedfunne inn- og utbetalinger (debetbokholderi). De utlignede skatter opføres i sin helhet som inntekt, men til gjengjeld opføres avskrevne og ettergitte skatter på utgiftssiden. Ved hjelp av innhentede tilleggsoppgaver er regnskapene omarbeidet slik at tallene for skattenes vedkommende viser de innbetalte beløp. For de øvrige posters vedkommende har man imidlertid vært nødt til å opføre beløpene etter de avlagte regnskap, d. v. s. at tallene her viser det opstår regnskapsforhold.

A. Kommunenes inntekter og utgifter.

Man skal her gi en kort oversikt over de resultater som fremgår av tabell 1—4. Før man går over til dette er det imidlertid nødvendig å omtale et forhold som har gjort at man i denne oversikt på et enkelt punkt ikke har benyttet de tall som er oppført i tabellavdelingen.

På tabellenes inntektsseite er oppført posten «Innbetalt av kommunale bedrifter» (se tabell 1 A II d). Som postens ordlyd sier er her oppført bedriftenes innbetalinger til kommunekassen. Fra først av var dette ikke hensikten. Efter den plan man har lagt for utarbeidelsen av hele finansstatistikken (og i overensstemmelse med den nye opstilling av statsbudjetten) var det hensikten bare å opføre de overskudd eller underskudd som var gått inn i, respektive dekket av kommunekassen. Dette har også latt sig gjennemføre for landkommunenes vedkommende, men derimot ikke for byenes. I en stor del av byene har de kommunale bedrifter mottatt sine lånemidler fra bykassen eller egentlig dennes såkalte lånefond. Til gjengjeld betaler bedriftene renter og avdrag til bykassen, men hvorvidt disse innbetalinger er større eller mindre enn de renter og avdrag som bykassen selv må betale for de lån som vedkommende bedrift har mottatt og ikke amortisert, gir de innsendte regnskapsutdrag ingen opplysning om¹. De virkelige over- eller underskudd på bedriftene kan man altså ikke få bragt på det rene. Man har forsøkt å innhente tilleggsoppgaver over hvor stor del av kommunenes gjeldsrenter og avdrag kan tilskrives de forskjellige kommunale bedrifter, men for enkelte, særlig større byer har regnskapene ikke inneholdt tilstrekkelige opplysninger til å kunne besvare nevnte spørsmål. Som før nevnt har man derfor måttet oppføre hele det innbetalte beløp fra bedriftene på inntektsiden. Statistisk sett har oppgavene over disse innbetalinger liten eller ingen betydning, og de kan ikke sammenlignes med de tilsvarende tall for landkommunene. For disse er oppført de virkelige over- eller underskudd på bedriftene som er gått inn i kommunekassen eller dekket av denne. Byrået har imidlertid ved å gjennemgå

¹ Dette gjelder spesielt de byer som i 1924/25 ikke hadde tatt det nye regnskapskjema i bruk. Når alle byer er gått over til den nye regnskapsavleggelsen, skulle bedriftenes virkelige over- eller underskudd komme tydelig frem i kommuneregnskapet.

særskilt innsendte regnskapsutdrag fra kommunenes bedrifter kunnet opstille temmelig sikre opgaver over de virkelige over- eller underskudd som er overtatt av kommunekassen i 1924/25.

Følgende oversikt viser hvor meget bykommunenes bedrifter ifølge tabellavdelingens opgaver (se tabell 1 og 4) har innbetalt til bykassen. Ved siden herav er anført de virkelige overskudd og underskudd (÷):

	Innbetalt 1 000 kr.	Nettooverskudd 1 000 kr.
Kommunale elektrisitetsverk . . .	14 161	÷ 1 178
— gasverk	3 858	÷ 25
— kinematografer . . .	1 587	1 587
Andre kommunale bedrifter . . .	7 212	÷ 600
	26 818	÷ 216

Ifølge særskilte utdrag av elektrisitetsverkenes regnskap utgjorde summen av underskudd dekket av bykassene kr. 1 612 430,00 og summen av de underskudd som gikk inn i bykassene kr. 433 938,00. Ser man på alle elektrisitetsverk i byene som en enhet, får man at bykassene har dekket et underskudd på kr. 1 178 492,00 eller som oppført i ovenstående oversikt kr. 1 178 000,00 vedkommende de kommunale elektrisitetsverk.

På tilsvarende måte finner man at bykassene i 1924/25 har dekket et underskudd på kr. 25 000,00 vedkommende de kommunale gassverk.

De beløp — kr. 1 587 000,00 — som er innbetalt i bykassene fra kommunale kinematografer er virkelige overskudd.

For de øvrige kommunale bedrifter (leiegårder, kommunal handel, renovasjonsverk o. s. v.) har man ikke så sikre opgaver som for elektrisitetsverkene og gassverkene. Efter delvis skjønnsmessige beregninger finner man at bykassene i 1924/25 har dekket et underskudd på ca. kr. 600 000,00 vedkommende disse bedrifter.

Istedentfor de innbetalte kr. 26 818 000,00 som er oppført i tabellene får man altså at bykassene i 1924/25 har båret et reelt underskudd på kr. 216 000¹.

For å gjennemføre en ren nettoppstilling av kommunenes inntekter og utgifter er det imidlertid nødvendig å redusere de gjeldsutgifter som er oppført i tabellene med dette beløp. Til en fordeling av disse utgifter mellom renter og avdrag mangler man for enkelte bedrifter nøyaktige opgaver. I denne tilfelle har man måttet ty til skjønnsmessige beregninger. Som resultat av denne fordeling anføres følgende:

¹ Det bemerkes at de her anførte underskudd angir bedriftenes mellemværende med bykassene i vedkommende år, altså ikke det egentlige driftsresultat. For elektrisitetsverkenes vedkommende har man behandlet sistnevnte spørsmål side 25—29.

	Renter	Avdrag
	1 000 kr.	1 000 kr.
Kommunale elektrisitetsverk	9 325	6 013
— gassverk	2 168	1 715
Andre kommunale bedrifter	5 854	1 958
	17 347	9 687

På grunnlag av disse beregninger har man i følgende oversikt gitt en ren nettoopstilling også for byenes regnskap, slik at disse direkte kan sammenlignes med oppgavene for landkommuner og staten.

a. Almindelig oversikt.

Under henvisning til det foranstående opstilles følgende oversikt over kommunenes utgifter og inntekter i 1924/25:

	Herreds-komm.	Fylkes-komm.	Land-komm. i alt	Bykomm.	Til-sammen.
Utgifter.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
A. Ordinære utgifter i alt	90 689	29 012	119 701	168 684	288 385
B. Ekstraord. — —	41 596	10 429	52 025	61 231	113 256
	132 285	39 441	171 726	229 915	401 641
Inntekter.					
A. Ordinære inntekter i alt	105 165	33 804	138 969	186 203	325 172
B. Ekstraord. inntekter i alt	27 120	5 637	32 757	43 712	76 469
	132 285	39 441	171 726	229 915	401 641

Kommunenes budgetter balanserer altså med 1401,6 mill. kr. Til sammenligning anføres at det tilsvarende tall for statsbudgettet er 486,2 mill. kr. Kommunenes utgifter fordeler sig på landkommunene¹ med 171,7 mill. og på bykommunene med 229,9 mill. kr. eller henholdsvis 88,10 og 285,20 kr. pr. innbygger.

Kommunenes ordinære inntekter overstiger de ordinære utgifter med i alt kr. 36 787 000,00. Herav faller på landkommunene 19 268 000 og på bykommunene 17 519 000 kr. Denne overskytende del av ordinære inntekter er sam-

¹ I den etterfølgende betraktning vil herreder og fylker som regel bli slått sammen under betegnelsen landkommuner, da en stor del av de kommunale utgifter bestrides dels av herredene, dels av fylket.

men med de ekstraordinære inntekter (lånemidler, inndratte kapitaler o. s. v.) anvendt til dekning av ekstraordinære utgifter. Man får følgende oversikt over hvordan disse utgifter er dekket:

	Landkomm.	Bykomm.	Tils.
	Kr.	Kr.	Kr.
Av ordinære inntekter	19 268 000	17 519 000	36 787 000
Av ekstraordinære inntekter	32 757 000	43 712 000	76 469 000
Ekstraordin. utgifter i alt	52 025 000	61 231 000	113 256 000

Næsten $\frac{1}{3}$ av de ekstraordinære utgifter er altså dekket ved ordinære inntekter. Dette skulde for så vidt være et fordelaktig trekk i kommunenes økonomi for 1924/25.

Bedømmelsen beror imidlertid på innholdet av begrepet ekstraordinære utgifter. Følgende tabell gir en oversikt over disse utgifters art:

	Landkomm.	Bykomm.	Tils.
	Kr.	Kr.	Kr.
I. 1. Bygging av kirker, skoler, sykehus og vedk. fattigvesenet	10 036 000	3 304 000	13 340 000
2. Offentlige arb. (veier, broer, gater, vann- og kloakkledn.)	5 564 000	10 575 000	16 139 000
3. Andre faste eiendommer	10 138 000	18 584 000	28 722 000
4. Bidrag til jernbanebygging	1 794 000	—	1 794 000
5. Utlån av avsetninger	3 619 000	6 521 000	10 140 000
6. Økning av kassebeholdn. og forskudd	1 827 000	15 235 000	17 062 000
I. I alt	32 978 000	54 219 000	87 197 000
II. Avdrag på eller betaling av gjeld	19 047 000	7 012 000	26 059 000
Ekstraordinære utgifter i alt	52 025 000	61 231 000	113 256 000

Man legger først merke til at avdrag på gjeld er oppført blandt de ekstraordinære utgifter. Man har brukt denne opstillingsmåte i tabellene fordi kommunene selv oppører gjeldsavdragene på det ekstraordinære budgett. I statsbudgettet oppføres også avdragene som kapitalutgift. Der er imidlertid meget som taler for at avdragene rettelig burde betraktes som en ordinær utgift. Blandt kommunenes utgifter er ikke oppført noget til amortisasjon (avskrivning) på eiendommer. Disse er anskaffet for en stor del ved hjelp av lån som er optatt på omtrent like så lang amortisasjonsfrist som eiendommenes varighet kan anslås til. Hvor dette er tilfellet bør gjeldsavdragene regnes som en ordinær utgift. Regner man kommunenes gjeldsavdrag i sin helhet som ordinær utgift, reduseres det førnevnte overskudd av ordinære inntekter til kr. 221 000,00 for landkommunene og kr. 10 507 000,00 for bykommunene. Regnet på denne måte er altså landkommunenes ordinære inntekter næsten i sin helhet gått med til dekning av ordinære utgifter, mens bykommunene har anvendt ca. 10,5

mill. av sine ordinære inntekter til ekstraordinære formål: anskaffelse av eiendommer (skoler, kirker, sykehus, leiegårder o. s. v.) og anlegg av veier, broer, gater, vann- og kloakkledninger m. v.

Som det fremgår av foranstående oversikt har landkommunene brukt kr. 32 978 000,00 til ekstraordinære formål, når avdrag på gjeld ikke medregnes. Dette beløp utgjør 19,2 pct. av landkommunenes samlede utgifter. De viktigste poster på det ekstraordinære budgett er bygging av folkeskoler 6,4 mill., andre skolebygninger 0,5 mill., sykehus og sinnssykeasyl 1,7 mill. og kirker næsten 1,0 mill. kr. Til vei- og brobygging er anvendt 5,6 mill. kr. og til «andre faste eiendommer» 10,1 mill. kr. Av sistnevnte post faller på Aker herred 5,8 mill., hvorav 3,5 mill. til kapitaldekning i A/S Akersbanene¹ og 0,43 mill. til boligbygging. I de 10,1 mill. går bl. a. inn innkjøp av skog- og jordeiendommer. Hvor meget der er anvendt spesielt til dette formål fremgår ikke av regnskapsutdragene, men det kan neppe være noget betydelig beløp. — Til utlån og avsetninger og til økning av beholdninger og forskudd er anvendt 5,4 mill. kr. Her inngår antagelig en del inntektsførte lånemidler som ved regnskapsårets utgang ikke ennå var anvendt og derfor blev opført som kassebeholdninger (bankbeholdninger).

Landkommunenes ekstraordinære inntekter er:

1. Innbetaling av utestående midler	kr.	3 117 000,00
2. Inndragning av fond og avsetninger	»	289 000,00
3. Salg av eiendommer	»	2 441 000,00
	Tilsammen	kr. 5 847 000,00
4. Inntektsførte lånemidler	»	26 910 000,00
	I alt	kr. 32 757 000,00

Man kan regne at de tre første av disse poster (innbetaling av utestående midler, inndragning av fond o. l. og salg av eiendommer), tilsammen kr. 5 847 000,00, omrent ekvivalerer de beslektede poster «utlån og avsetninger» og «økning av beholdningen og forskudd» (se oversikten side 8), som tilsammen utgjør kr. 5 446 000,00. Efter dette får man at lånemidlene, kr. 26 910 000,00, svarer til utgiftene ved bygging av skolehus m. v., veianlegg, erhvervelse av «andre faste eiendommer» og bidrag til jernbaner, som tilsammen utgjør kr. 27 532 000,00. Disse utgifter er altså næsten i sin helhet dekket ved lån.

B y k o m m u n e n e har som før nevnt anvendt 10,5 mill. kr. av de ordinære inntekter til dekning av ekstraordinære utgifter. Man opstiller følgende oversikt over disse utgifter og de midler hvormed de er dekket:

¹ Hvor Aker kommune har 99 pct. av aktiekapitalen.

Ekstraordinære utgifter.	Disses dekning.
Mill. kr.	Mill. kr.
Bygging av skoler, sykehus og andre faste eiendommer, offentlige arbeider m. v.	Innbetaling av fordringer 4,5
Utlån og avsetninger	Inndragning av fond og av- setninger 2,5
Økning av beholdninger og forskudd	Salg av eiendommer 2,0
	Inntektsførte lånemidler 34,7
	Ekstraordinære inntekter i alt 43,7
	Av ordinære inntekter 10,5
	54,2

De inntektsførte lånemidler er noget mindre enn det beløp som er anvendt til bygging o. s. v. En del av lånemidlene henstod ved årets utgang som del av beholdningene.

b. De ordinære utgifter.

I tabellene er de ordinære utgifter fordelt på de forskjellige kommunale administrasjoner. Denne fordeling er imidlertid ikke ganske fullstendig, fordi renter og amortisasjon vedkommende ekstraordinære utgifter ikke er fordelt.¹ Dette gjelder selvsagt bare de kommunale oppgaver (administrasjoner) som krever tilstedeværelsen av faste eiendommer for å kunne løses. En beregning av de nevnte utgifter på grunnlag av statusoppgavene har man heller ikke kunnet foreta, da verdsettelsen av eiendommene for tiden synes å være meget tilfeldig i våre kommuner.

Renter av gjeld er den største ordinære utgiftspost for våre kommuner. Av kommunenes samlede ordinære utgifter — 401,6 mill. kr. — er 42,8 mill. gått til gjeldsrenter. Her er ikke medregnet renter av de kommunale bedrifters gjeld, som kommunekassen delvis må bære i form av underskudd på bedriftene. Når hensyn tas til dette, blir som sagt gjeldsrentene den største post på kommunenes budsjett. Ordnet etter størrelsen kommer dernest fattigvesenet med 42,9 mill., folkeskolen med 41,1 mill., veivesenet² med 24,5 mill., helsepleien med 17,7 mill., alders-, u�rhets- og enkepensjon med 14,4 mill., kommunestyre, regnskaps- og skattevesen med 13,0 mill., retts- og politivesenet med 9,9 og kirken med 9,0 mill. kroner. De øvrige poster er mindre.

Ser man på landkommunene og bykommunene hver for sig, blir rekke-

¹ De byer som har tatt det nye kommunalskjema i bruk har — de fleste av dem — gjenemført en sådan fordeling. Imidlertid har man i nærværende statistikk ikke kunnet følge denne fordeling, da den ikke på langt nær var gjenemført for alle bykommuner.

² Opgaven omfatter ikke anleggsutgiftene — 9,2 mill. kr. —, som er oppført under ekstraordinære utgifter.

felgen noget anderledes. Av landkommunenes ordinære utgifter — i alt 119,7 mill. kr — kommer fattigvesenet (22,1 mill. kr.), veivesenet (19,2 mill. kr.) og gjeldsrenter (18,7 mill. kr.) foran folkeskolen (18,0 mill. kr.). Av byenes ordinære utgifter — i alt 168,7 mill. kr. — kommer derimot folkeskolen (23,1 mill.) som nr. 2 nærmest etter gjeldsrentene (24,1 mill.), mens veivesenet (5,2 mill.) kommer forholdsvis langt ute i rekkefølgen. Utgiftene til retts- og politivesenet spiller derimot en langt større rolle i byene enn i landkommunene — de absolutte tall er henholdsvis 9,0 og 1,3 mill. kr.

Efter denne summariske sammenligning mellom de absolutte tall for de viktigste av kommunenes utgiftsposter skal man i det følgende knytte nogen bemerkninger til hver enkelt av disse. Under behandlingen av de poster hvor staten bærer en del av utgiftene i form av bidrag til kommunene og på annen måte vil også statens utgifter bli oppført. Man får derved en samlet opgave over samfundets utgifter til vedkommende formål.

1. Renter av gjeld. Som før nevnt var rentene i 1924/25 for landkommunene 18,7 mill. og for byene 24,1 mill. kr. eller henholdsvis 15,7 og 14,8 pct. av de ordinære utgifter. Disse opgaver gjelder imidlertid bare den egentlige kommunegjeld, hvis utgifter i sin helhet kommer på kommunebudgettet og dermed over i beskatningen. Resten av gjelden vedkommer regnskapsmessig de kommunale bedrifter; men disses underhold, som skyldes de store gjeldsutgifter, må også dekkes av kommunekassen. På landkommunenes budgettregnskap oppførtes i 1924/25 kr. 8 382 000,00 i underskudd på bedriftene, hvorav vedkommer de kommunale elektrisitetsverk kr. 7 873 000,00. For byenes vedkommende er dette beløp, som tidligere omtalt, ca. kr. 216 000,00. Regner man bedriftenes underskudd som renter av gjeld,¹ får man på denne utgiftspost for landkommunene kr. 27 102 000,00 og for bykommunene kr. 24 281 000,00. Disse beløp utgjør for landkommunene 22,64 pct. og for bykommunene 14,39 pct. av de ordinære utgifter.

Kommunenes samlede lånegjeld pr. 30 juni 1925 fordeler sig med 729,3 mill. på landkommunene og 771,7 mill. kr. på bykommunene. Gjelden er altså noget større i byene enn i landkommunene. Når allikevel landkommunene har de største gjeldsutgifter, er årsaken å søke i lånemidernes anvendelse. I landkommunene var pr. 30 juni 1925 428 mill. kr. av lånene anvendt til anlegg av elektrisitetsverk, vesentlig i årene 1919—1923, nettopp i de år da prisene på arbeide og materialer var høiest og lånebetingelsen strammest. Dette er også tilfellet med en del av byene; men en betydelig del av bykommunenes bedrifter — og gjeld — er av eldre dato, da anleggsomkostningene var lavere og lånene billigere. Bykommunenes bedrifter kan derfor, stort sett, svare for den kapital som er nedlagt i dem, mens landkommunenes bedrifter som før nevnt går med

¹ Man går da ut fra at underskuddet utelukkende skyldes rentene og ikke avdragene på gjelden. Dette er også på det nærmeste riktig for det år det her gjelder (1924/25), da landkommunenes bedrifter — elektrisitetsverkene — ikke betalte avdrag av nogen betydning.

betydelige underskudd, som må føres over i beskatningen. I avsnittet om kommunenes inntekter er gitt en nærmere oversikt over de kommunale elektrisitetsverks drift i 1924/25 (se side 25—29).

2. Sociale formål. De viktigste poster under sociale formål er fattigvesenet, alderdoms-, ufrørets- og enkepensjon, bidrag til syke-, ulykkes- og arbeidsledighetsforsikring, arbeidsledighetsbidrag og nødsarbeide (se tab. 1 utgiftspost V). Kommunenes utgifter til disse formål utgjorde i 1924/25 i alt 75,5 mill. kr. Dette beløp utgjør 26,2 pct. av kommunenes ordinære utgifter, altså 6,2 pct. mer enn utgiftene til det samlede skolevesen. — Landkommunenes utgifter til sociale formål utgjorde 30,2 mill. kr., hvorav til fattigvesenet 22,1 mill. kr. De tilsvarende tall for byene er 45,3 og 20,9 mill. kr. I byene ydes altså den økonomiske støtte mer i form av alderdomspensjon, arbeidsledighetsbidrag o. l. enn i landkommunene, hvor fattigunderstøttelsen utgjorde over $\frac{2}{3}$, mens den i byene ikke utgjorde halvdelen av de sociale utgifter.

De samlede ordinære utgifter til sociale formål utgjorde i 1924/25 i landkommunene 25,2 pct. og i bykommunene 26,9 pct. av de ordinære utgifter.

I betraktnsing av at nødsarbeide (som senere vil bli omtalt) i en del av landkommunene er bokført som veiarbeide yder altså landkommunene omrent like så meget til sociale formål som byene.

Fattigvesenet. Kommunenes ordinære utgifter i 1924/25 til fattigvesenet utgjorde:

	I alt.	Pr. fattig- under- støttet.	I pct. av ordinære utgifter.
	1000 kr.	Kr.	Pct.
Landkommuner	22 085	487.61	18.45
Bykommuner	20 864	588.14	12.37
Kommunene i alt	42 949	531.77	14.89

I landkommunene går altså en større del av de samlede utgifter til fattigvesenet enn i byene; men dette må, som før antydet, ses i forbindelse med at økonomisk støtte i byene ydes i større utstrekning enn i bygdene på annen måte enn som fattighjelp. Både i by- og landkommunene regnes utgiftene ved sinnssykevesenet med under fattigvesenets utgifter.¹

Fattigvesenets ekstraordinære utgifter (bygging og innkjøp av eierdommer) utgjorde i 1924/25 i landkomm. kr. 402 000,00, i bykomm. kr. 332 000,00, tilsammen kr. 734 000,00.

I følgende oversikt over fattigvesenets utgifter i årene 1913/14 til 1924/25

¹ I dette forhold er der etter lov av 5 juni 1925 blitt deu forandring at bl. a. utgifter som følge av at vedkommende sinnssyke trenger «en fra vanlig forsorg særegen behandling eller forpleining» ikke skal anses som fattighjelp.

er de ekstraordinære utgifter overalt tatt med. For oversiktens skyld opføres også statens utgifter til fattigvesenet.¹

År.	Landkomm.	Bykomm.	Staten. ¹	Tilsammen.
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
1913—14	7 194	5 362	175	12 731
1914—15	7 510	5 670	235	13 415
1915—16	8 275	6 446	267	14 988
1916—17	8 630	7 951	279	16 860
1917—18	10 788	10 322	448	21 558
1918—19	13 763	12 550	506	26 819
1919—20	16 571	13 163	466	30 200
1920—21	19 343	16 024	646	36 013
1921—22	21 375	17 278	841	39 494
1922—23	21 396	17 508	1 100	40 004
1923—24	21 400	18 226	1 094	40 720
1924—25	22 487	21 196	1 454	45 137

Fattigutgiftene har altså i disse 11 år stadig steget. Fattigstatistikken viser imidlertid at antallet av understøttede avtok i årene 1915 til 1920 med omtrent $\frac{1}{5}$. Årsaken til utgiftenes stigning i disse år må derfor antas å være pengeverdiens fall. Fra 1920/21 av må derimot utgiftsstigningen sies å være reell. I disse vanskelige år er de understøttedes antall steget fra 56 260 i 1920 til 80 766 i 1924 — en stigning på 27,6 pct. (se nærmere N. O. S. VII 169 og VIII 1) Til tross for prisfallet i disse år og kommunenes synkende inntekter har fattigutgiftene derfor stadig steget. I 1924/25 var de for hele riket vel 25 pct. større enn de var i 1920/21.

Følgende oppgave viser landkommunenes og bykommunenes utgifter i gjennomsnitt for hver understøttet hovedperson :

	1913/14 kr.	1920/21 kr.	1921/22 kr.	1922/23 kr.	1923/24 kr.	1924/25 kr.
Landkommuner	166	615	614	529	550	561
Bykommuner	201	850	766	711	714	728

Settes gjennomsnittet for 1913/14 = 100, får man etter dette nedenstående tall. Man tilfører de gjennomsnittlige indekstall for leveomkostningene i vedkommende år.

¹ Statens utgifter til sinnsykevesenet er ikke medregnet. Disse utgjorde i 1913/14 kr. 1 100 000,00, i 1920/21 kr. 8 709 000,00 og i 1924/25 kr. 7 943 000,00.

	Fattigvesenets gjennemsnittsutgifter pr. understøttet.	Leveom-komstnings-indeks.
	Landkomm.	Bykomm.
1918—14	100	100
1920—21	370	422
1921—22	369	381
1922—23	318	353
1923—24	331	355
1924—25	337	362

Gjennemsnittsutgiften pr. understøttet synes altså å ha steget adskillig sterkere enn leveomkostningene.

Kommunal alders-, u�ørhets- og enkepensjon begynte å innføres i enkelte kommuner fra 1916 av. Efter Byråets undersøkelse (se Stat. Medd. nr. 3 for 1922) var denne reform pr. 1 januar 1922 gjennemført i 77 herreder og 28 byer. I de innsendte regnskapsutdrag fra kommunene har i 1924/25 145 herreder og 27 byer oppført større eller mindre beløp til dette formål. Summen utgjør i alt kr. 14 397 000,00, hvorav for herredene kr. 3 911 000,00 og for byene kr. 10 486 000,00.

Til nødsarbeide var på de kommunale regnskap oppført:

	1920/21 1 000 kr.	1921/22 1 000 kr.	1922/23 1 000 kr.	1923/24 1 000 kr.	1924/25 1 000 kr.
Herreder	873	3 731	3 690	1 371	950
Byer	2 763	11 479	9 913	6 636	4 764
Kommunene i alt	3 636	15 210	13 603	8 007	5 714

Særlig for herredene er disse opgaver visstnok noget for små, da enkelte kommuner har bokført nødsarbeide som veiarbeide.

I de innsendte opgaver over kommunenes gjeld pr. 30 juni 1925 er oppgitt at av landkommunenes og bykommunenes lånegjeld vedkom henholdsvis 13,8 og 8,4 mill. det kommunale nødsarbeide.

3. Skolen. Kommunenes ordinære utgifter til de forskjellige slags skoler var i 1924/25 57,1 mill. kr. eller 20 pct. av kommunenes samlede ordinære utgifter. Beløpet fordeler sig på folkeskolen med 41,1 mill., den høiere almenskole med 7,1 mill. og på «andre skoler» (fortsettelsesskoler, tekniske skoler, landbruks-, industri- og husmorskoler m. v.) med 8,9 mill. kroner.

Folkeskolen De ordinære utgifter til folkeskolen i budgettåret 1924/25 ses av nedenstående tabell. Statens bidrag til kommunenes folkeskoler er oppført særskilt.¹ Det bemerkes at skolekretsenes særskilte utredelser og

¹ Derimot er ikke tatt med en del andre statsutgifter vedkommende folkeskolen: lærerskolene kr. 1 685 000,00, skoledirektørembedene kr. 107 000,00 og forskjellige andre utgifter ved folkeskolen kr. 648 000,00 foruten folkeskoleavdelingens andel i Kirkedepartementets utgifter, da disse ikke kan fordeles på landsfolkeskolen og på byfolkeskolen.

verks- og bruksbidrag til eget skolevesen er innbefattet i landkommunenes skoleutgifter, skjønt de ikke er oppført i herredskommunenes utdrag av budgettregnskapene

	Landsfolkeskolen.			Byfolkeskolen.			Folkeskolen i alt.		
	Kommunene.	Staten.	Tils.	Kommunene.	Staten.	Tils.	Kommunene.	Staten.	Tils.
Beløp i 1000 kr.	18 622	28 868	47 490	23 125	7 629	30 754	41 747	36 497	78 244
Pr. innb. i kr. .	9.65	14.96	24.61	28.68	9.47	38.15	15.26	13.34	28.60
» elev i » .	63.03	97.70	160.73	231.90	76.50	308.40	105.64	92.35	197.99

Pr. elev utgjorde altså de ordinære utgifter i landsfolkeskolen kr. 160,73 og i byfolkeskolen kr. 308,40 eller gjennomsnittlig for hele landet kr. 197,99. Av landsfolkeskolens utgifter bar staten 61 pct. og av byfolkeskolens 25 pct.

Av landkommunenes ordinære utgifter gikk til folkeskolen 15,11 pct. eller beregnet i forhold til de ordinære inntekter 13,34 pct. De tilsvarende tall for byene er 13,7 og 12,42 pct. I forhold til de beløp som kommunene forvalter går altså et større beløp til folkeskolen i landkommunene enn i byene. Pr. elev er derimot folkeskoleutgiftene næsten dobbelt så store i byene som på landet. Årsaken hertil er byenes høyere lønninger, lengre skoletid, skolenes bedre utstyr med undervisningsmateriell o. s. v. Fritt skolemateriell, fri tannpleie og fri bespisning er mer almindelig i byene enn på landet. Dette bidrar derfor også til at utgiftene pr. elev blir så meget større.

De ekstraordinære utgifter til bygging av folkeskoler utgjorde 1924/25 for landkommunene kr. 6 416 000.00 og for byene kr. 1 535 000.00, tilsammen kr. 7 951 000,00. For tidligere år har man ikke oppgaver over byggeomkostningene ved folkeskolen. De har vært oppført sammen med de ordinære utgifter. I følgende oppgave over folkeskolens utgifter i årene 1913/14 til 1924/25 er derfor skolebyggingen tatt med også for sistnevnte år. Som i foregående tabell er skolekretsenes og verks og bruks bidrag til skolevesenet tatt med.

I oppgaven over statens utgifter er også utgiftene ved lærerskolene, skoledirektørermede m. v. innbefattet. Dette gjør dog at statens utgifter ikke kan fordeles på land- og bykommuner.

For statens vedkommende er oppgavene ikke helt fullstendige for de år da dyrtidstillegg ble gitt til lærerpersonalet. Statens dyrtidstillegg er i statsregnskapene ikke fordelt på de forskjellige administrasjoner og har derfor ikke kunnet tas med her.

År.	Landkommunenes samlede folkeskoleutgifter.			Bykommunenes samlede folkeskoleutgifter.			Statens samlede folkeskoleutgifter.			Folkeskolens samlede utgifter.		
	I alt.	Pr. innb.	Pr. elev. ¹	I alt.	Pr. innb.	Pr. elev. ¹	I alt.	Pr. innb.	Pr. elev.	I alt.	Pr. innb.	Pr. elev.
	1000 kr.			1000 kr.			1000 kr.			1000 kr.		
1913—14 . .	6 832	3.83	24.11	8 161	11.37	82.91	6 996	2.85	18.82	21 989	8.94	57.51
1914—15 . .	7 270	4.13	25.54	8 016	11.03	82.06	7 227	2.91	18.90	22 513	9.05	58.88
1915—16 . .	7 692	4.36	27.16	9 021	12.11	93.38	7 321	2.92	19.28	24 034	9.58	63.28
1916—17 . .	10 865	6.10	38.92	10 311	13.66	104.82	9 080	3.98	23.73	30 256	11.93	79.01
1917—18 . .	14 712	8.16	52.15	17 705	23.22	182.93	10 464	4.08	27.62	42 881	16.71	113.17
1918—19 . .	23 018	12.65	81.66	24 648	32.00	257.36	14 423	5.57	33.19	62 089	23.94	164.42
1919—20 . .	28 893	15.71	101.51	26 234	33.78	273.75	27 134	10.37	71.32	82 261	31.44	216.21
1920—21 . .	38 387	20.57	132.67	34 824	44.28	252.20	26 297	9.91	67.73	99 508	37.51	256.82
1921—22 . .	36 414	19.21	125.48	29 932	37.81	300.38	38 332	14.26	98.32	104 678	38.95	268.51
1922—23 . .	31 476	16.37	107.27	25 824	32.52	255.75	39 755	14.63	100.80	97 055	35.73	246.08
1923—24 . .	28 238	14.61	95.86	25 364	31.77	252.72	37 582	13.76	95.15	91 184	33.38	230.86
1924—25 . .	25 038	12.18	84.64	24 660	30.89	247.28	38 937	14.14	98.44	88 635	32.19	224.06

De samlede folkeskoleutgifter nådde sitt maksimum i 1921/22 med 104,7 mill. kr. eller næsten 5 ganger så meget som i 1914. I 1924/25 var de gått betydelig ned og var da 4 ganger så høie eller regnet pr. folkeskoleelev 3,7 ganger så høie som i 1914. Prisnivået var i 1924/25 ca. 2,7 ganger så høit som før krigen Skjønt folkeskolens utgifter var betydelig redusert i 1924/25, synes de derfor i dette år fremdeles å ligge betydelig høiere enn i 1913/14, selv om man tar hensyn til den reduserte pengeverdi og det økede antall barn som undervistes i folkeskolen.

Ser man på tallene for 1924/25, er det statens utgifter til folkeskolen som ligger høiest i forhold til 1913/14. Dette kommer vesentlig av at staten i 1921 overtok en øket andel av lærerlønningene. Landkommunenes utgifter til folkeskolen, som i 1920/21 var på det høieste (næsten 6 ganger så høie som 1914), er, som man ser, redusert betydelig i de følgende 4 år. Antagelig er det skolebyggingen som det har gått mest ut over i disse år. Lønningene har det derimot vært betydelig vanskeligere å få ned på grunn av tidligere lønnsreguleringer. Bykommunenes utgifter viser ikke, selv da de var på det høieste, en så sterk stigning som landkommunenes. I 1924/25 var de 3 ganger så høie som i 1914, men stigningen er altså også her noget sterkere enn prisstigningen.

De samlede kontante lærerlønninger utgjorde:

	Landsfolke-skolen.	Byfolke-skolen.
	Kr.	Kr.
1913/14	5 413 296	5 927 221
1924/25	25 037 277	19 923 649

Verdien av naturalier (fritt hus og skolejord), som er tillagt forholdsvis mange lærerposter på landet, er her ikke medregnet.

Noget korrekt uttrykk for bevegelsen i lærerpersonalets lønninger får man ikke ved å stille de ovenfor anførte absolutte tall i forhold til hverandre, fordi lærerpersonalets antall ifølge skolestatistikken er øket betydelig i disse år. Men selv om man tar hensyn til dette og det økede prisnivå tyder de forholdstall man da får frem¹ på en betydelig reell stigning, særlig i landsfolkeskolens lønninger i de år som ligger mellom 1914 og 1925.

D e n h ø i e r e a l m e n s k o l e . Statens og kommunenes utgifter i 1924/25 til de høiere almenskoler var:

Landkommunene	kr.	1 789 000
Bykommunene	»	5 345 000
Staten	»	4 495 000
Tilsammen		kr. 11 629 000

Elevantallet var i 1925 :

	Gymnasiet.	Middelskolen.	Tilsammen.
Statens skoler	2 946	2 857	5 803
Kommunale skoler	2 948	13 739	16 687
Private skoler med eksamensrett	441	964	1 405
	6 335	17 560	23 895

Fordeler man de samlede utgifter på elevene ved de her anførte skoler, får man kr. 483,00 pr. elev. Som det vil ses er private skoler med eksamensrett tatt med i beregningen, da det må antas at kommunenes og statens bidrag til disse skoler er ganske betydelig. Derimot er private skoler uten eksamensrett ikke tatt med.

4 De offentlige arbeider omfatter i landdistriktenes vesentlig veivesenet. I byene derimot inntar også kloakk-, brand-, vann- og bygningsvesenet en fremskutt plass på de kommunale budgetter.

L a n d k o m m u n e n e s u t g i f t e r t i v e i v e s e n e t e r o p f ö r t i f ö l g e n d e t a b e l l . Opgavene omfatter både fylkenes og herredenes netto utgifter, d. v. s. at beløpene før opsummeringen er redusert såvel med statens bidrag til fylkenes som disses bidrag til herredenes veivesen. I tabellen opføres statens samlede

¹ Skolestatistikken opp gir bare antallet av lærere og lærerinner i fullstendig post. Skjønt denne ufullstendighet neppe forårsaker unøiaktighet av nogen større betydning for forholdstallene, undlater man dog at anføre dem her.

utgifter til veivesenet, da disse næsten utelukkende anvendes i landdistriktenes. Tabellens rubrikk 7—9 viser derfor det samlede beløp som staten og kommunene har anvendt til bygging og til vedlikehold m. v. av våre landeveier i årene 1913/14—1924/25.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Landkommunenes utgifter.			Statens utgifter.			Landdistriktenes veivesen i alt.		
	Anlegg og om- byg- ging. m. v.	Ved- like- hold	Til- sam- men.	Anlegg og om- byg- ging. m. v.	Ved- like- hold	Til- sam- men	Anlegg og om- byg- ging. m. v.	Ved- like- hold	Til- sam- men.
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1913—14	1 884	2 893	4 777	2 096	612	2 708	3 980	3 505	7 485
1914—15	2 086	2 981	5 017	2 218	695	2 913	4 254	3 676	7 930
1915—16	1 761	3 805	5 566	2 463	774	3 237	4 224	4 579	8 803
1916—17	2 063	4 423	6 486	2 405	825	3 230	4 468	5 248	9 716
1917—18	3 006	6 405	9 411	3 235	1 137	4 372	6 241	7 542	13 783
1918—19	4 611	9 108	13 719	5 206	1 301	6 507	9 817	10 409	20 226
1919—20	6 445	14 835	21 280	5 907	1 759	7 666	12 352	16 594	28 946
1920—21	9 298	17 019	26 317	9 563	2 552	12 115	18 861	19 571	38 432
1921—22	15 359	20 012	35 371	9 689	2 982	12 671	25 048	22 994	48 042
1922—23	11 833	16 852	28 685	9 014	2 895	11 909	20 847	19 747	40 594
1923—24	9 639	16 725	26 364	10 293	3 010	13 303	19 932	19 735	39 667
1924—25	5 564	19 240	24 804	10 504	3 288	13 792	16 068	22 528	38 596

Bortsett fra gjeldsutgiftene og underskuddene på elektrisitetsverkene er veivesenet det utgiftsbudgett som har steget mest siden 1913/14. Det viser også de sterkeste svingninger — fra 4,8 mill. kr. i 1913/14 til 35,4 mill. i 1921/22 og 24,8 mill. kr. i 1924/25. I sistnevnte år var de altså redusert med $\frac{1}{3}$ sammenlignet med maksimumsåret 1924/25; men de var fremdeles 5 ganger så høie som i 1914. Kommunenes anleggsutgifter (ekstraordinære utgifter) var i 1913/14 1,9 mill. kr. og steg i de egentlige krigsår forholdsvis langsomt. I 1918/19 var de ikke stort mer enn fordoblet. Den sterkeste stigning kommer først i kriseårene, særlig i 1921/22, da anleggsutgiftene var helt oppe i 15,4 mill. kr. Siden den tid er de betydelig redusert — de var i årene 1922/23, 1923/24 og 1924/25 henholdsvis 11,8, 9,6 og 5,6 mill. kr. —.

Kommunenes utgifter til vedlikehold av veiene viser også mer enn normal stigning — i 1924/25 var de 6 ganger så høie som før krigen. Også her er det årene etter 1920 som viser de største tall, nemlig 16—20 mill. kr. årlig. Årsaken til den store stigning i vedlikeholdsutgiftene må delvis ses i den sterke økning av motorvogntrafikken. Herfor har kommunene fått nogen erstatning i motorvognavgiften. Denne utgjorde etter oppgave fra Veidirektoratet for fylker og herreder tilsammenlagt:

Kr.	Kr.	Kr.
1913 53 000	1918 134 000	1923 1 585 000
1914 81 000	1919 503 000	1924 1 800 000
1915 104 000	1920 927 000	1925 ¹ 2 200 000
1916 195 000	1921 1 010 000	1926 ¹ 2 600 000
1917 260 000	1922 1 208 000	

Et annet forhold som også har bidratt til den sterke stigning av kommunenes utgifter til vedlikehold av veiene er den gradvise overgang fra naturalarbeide (eierne av matrikulerte eiendommer utførte veivedlikeholdet som pliktarbeide) til leiet arbeide, hvis kostende kommer på kommunens budgett og føres over i beskatningen. Med hensyn til styrken av denne overgang kan følgende anføres: Efter opgave fra Veidirektoratet utførtes i 1914/55 53 pct., i 1919/20 68 pct., og i 1924/25 utførtes 73 pct. av vedlikeholdet på offentlige veier som leiet arbeide. Denne overgang fra naturalhusholdning til pengehusholdning med hensyn til vedlikeholdet av landeveiene er en av de mange årsaker til den sterke stigning i landkommunenes budżetter.

Til vedlikehold av veier gikk i 1924/25 16,1 pet. av landkommunenes ordinære utgifter. Til sammenligning anføres at de tilsvarende tall for folkeskolen var 15,1 pct. og for fattigvesenet 18,5 pct.

Statens utgifter til veianlegg har, som det ses av tabellen foran, steget ganske jevnt fra 9,6 mill. i 1920/21 til 10,5 mill. kr. i 1924/25. I sistnevnte år brukte staten næsten dobbelt så meget til veianlegg som kommunene. Det er visstnok hensynet til arbeidsløsheten og til veienes økede betydning som samferdselsmiddel, etterat automobiltrafikken har fått en så veldig betydning som den har, at staten i disse år ikke har innskrenket utgiftene til veianlegg.

Også statens øvrige utgifter vedkommende veivesenet er steget en del i disse år — fra 2,6 mill. i 1920/21 til 3,3 mill. kr. i 1924/25 —. Statens og kommunenes samlede utgifter til veivesenet utgjorde i 1924/25 38,6 mill. kr., hvorav til anlegg 16,1 og til vedlikehold m. v. 22,5 mill. kr.

Bykommunenes ordinære utgifter til veivesenet (vedlikehold, gaterengjøring m. v.) utgjorde i 1924/25 kr. 5 246 000. Som ekstraordinære utgifter er oppført kr. 3 682 000 foruten kr. 1 405 000 til gateregulering. Byenes ordinære utgifter vedkommende veivesenet utgjorde i 1924/25 3,1 pct. av de samlede ordinære utgifter mot 16,1 pct. i landdistriktene.

Utgifter til vann- og kloakkvesen, brandvesen, bygningsvesen og gatebelysning finnes vesentlig bare i byene. Med hensyn til utgiftene vedkommende byenes vann- og kloakkvesen bemerkes at disse er redusert med den tilsvarende inntektspost, vannavgiften, som i de fleste byer viser sig å være betydelig større enn utgiftene. Der opstår dermed en negativ utgiftspost (se tabell 4 VII C) på kr. 2 648 934,00, som altså representerer byenes overskudd på denne konto.

¹ For 1925 og 1926 er opgavene anslagsvise.

5. Kommunestyre, regnskaps- og skattevesen. Denne post omfatter utgiftene ved kommunenes centraladministrasjon, men derimot ikke de tilsvarende utgifter ved de enkelte grener av den kommunale virksomhet — skoler, fattigvæsen o. s. v. Utgiftene ved kommunens centraladministrasjon utgjorde:

	Landkommuner.		Bykommuner.		Tilsammen.	
	I alt	Pr. innb.	I alt	Pr. innb.	I alt	Pr. innb.
	1 000 kr.	kr.	1 000 kr.	kr.	1 000 kr.	kr.
1913/14	1 433	0.82	1 515	2.11	2 948	1.20
1921/22	6 370	3.36	6 883	8.69	13 253	4.93
1924/25	6 463	3.35	6 573	8.15	13 036	4.77

Administrasjonsutgiftene var altså i 1921/22 vel 4 ganger så store pr. innbygger som i 1913/14. Fra 1921/22 til 1924/25 er der en liten nedgang og er i sistnevnte år ganske nøyaktig 4 ganger så store som før krigen. I procenter av de samlede ordinære utgifter utgjorde i 1924/25 administrasjonsutgiftene 5.4 pct. på landet og 3.9 pct. i byene.

6. Retts- og politvesenet, herunder også fengselsvesenet. Som bekjent faller de vesentligste av utgiftene ved rettsvæsenet og fengselsvesenet på staten, mens kommunene bærer utgiftene ved politiveaenet. For å gi en samlet oversikt over utgiftene ved retts-, politi- og fengselsvesenet er i nedenstående tabell også statens utgifter¹ til dette formål oppført.

	Land-kommunene.		Bykom-munene.		Kommunene i alt		Staten.		Riket.	
	Beløp	Pr. innb.	Beløp	Pr. innb.	Beløp	Pr. innb.	Beløp ¹	Pr. innb.	Beløp	Pr. innb.
	1000 kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.
1913—14	418	0.24	2 517	3.51	2 935	1.19	4 705	1.91	7 630	3.10
1914—15	433	0.25	2 690	3.70	3 123	1.25	4 990	2.01	8 113	3.26
1915—16	409	0.23	3 035	4.08	3 444	1.37	4 818	1.92	8 263	3.29
1916—17	452	0.26	3 580	4.74	4 032	1.59	5 402	2.13	9 434	3.72
1917—18	663	0.37	4 502	5.90	5 165	2.01	6 554	2.55	11 719	4.55
1918—19	835	0.46	5 361	6.96	6 194	2.39	8 624	3.83	14 818	5.72
1919—20	1 067	0.58	7 559	9.73	8 626	3.30	12 995	4.97	21 621	8.27
1920—21	1 465	0.79	9 110	11.58	10 575	3.98	17 611	6.63	28 186	10.61
1921—22	1 347	0.71	9 155	11.57	10 502	3.90	14 781	5.50	25 283	9.40
1922—23	1 350	0.70	8 753	11.02	10 102	3.75	14 387	5.29	24 490	9.01
1923—24	1 337	0.69	8 650	10.83	9 987	3.65	14 682	5.35	24 669	9.00
1924—25	1 335	0.67	8 599	10.77	9 934	3.61	14 237	5.13	24 171	8.74

¹ Statens utgifter til statspolitiet («smuglerpolitiet») er ikke medregnet da dette er regnet som utgifter ved sociale formål (forbudets gjennemførelse).

Retts- og politiutgiftene utgjorde på landet 1,1 pct. og i byene 5,1 pct. av kommunenes ordinære inntekter. Pr. innbygger utgjør de 15—16 ganger så meget i byene som på landet. Dette kommer selvsagt av at polititilsynet her kan foregå i langt enklere former enn i byene. Når undtas en del landkommuner i tett bebyggede strøk, særlig i nærheten av større byer, består politiutgiftene bare i kommunenes bidrag til lensmennenes lønn¹. Stigningen i utgiftene til retts- og politivesenet er noget mindre enn stigningen på de fleste andre utgiftsposter. I byene var utgiftene regnet pr. innbygger i 1924/25 nøyaktig 3 ganger så store som i 1913/14. I landkommunene var stigningen noget mindre. Det samme var tilfellet for statens vedkommende. For staten og kommunene tilsammenlagt nådde utgiftene til retts-, politi- og fengselsvesenet sitt maksimum i 1920/11 med gjennomsnittlig kr. 10,61 pr. individ. I 1924/25 var man kommet ned i kr. 8,74, en reduksjon i løpet av disse 4 år på 17,7 pet.

7. Kirkenes ordinære utgifter ses av følgende tabell:

	Land-kommuner.	By-kommuner.	Kommunene i alt.	Staten. ²	Riket.
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1913/14	1 803	1 257	3 060	883	3 943
1914/15	1 907	1 281	3 188	888	4 076
1915/16	1 894	1 349	3 243	899	4 142
1916/17	2 066	1 633	3 699	1 085	4 784
1917/18	2 544	2 128	4 672	1 648	6 320
1918/19	2 813	2 514	5 327	1 823	7 150
1919/20	3 648	3 196	6 844	1 975	8 819
1920/21	4 037	3 732	7 769	2 263	10 032
1921/22	5 051	3 869	8 920	3 393	12 313
1922/23	5 030	3 864	8 894	3 471	12 365
1923/24	5 017	3 678	8 695	3 592	12 287
1924/25	5 160	3 861	9 021	3 365	12 386

Kommunenes ordinære utgifter til kirkelige eiemed var i 1924/25 tre ganger så høie som før krigen. Statens utgifter er steget noget mere — til henimot fire ganger så meget som i 1914. Statens og kommunenes samlede

¹ I kommunalstatistikken har man i sin helhet oppført kommunens bidrag til lensmennenes lønninger under retts- og politivasenet. Statens bidrag til de samme lønninger har man derimot oppført i statistikken over statskassens finansier under skattevæsenet (se N. O. S. VIII 15 dennes utgiftspost A XIII b.), da lensmennenes viktigste arbeide som statsfunksjonærer må anses å være skatteinnkrevingen.

² Herunder også Oplysningsvesenets Fonds utgifter.

ordinære utgifter til kirkelige siermed beregnet pr. innbygger utgjorde i 1913/14 kr. 1,60 og i 1924/25 kr. 4,54 — en stigning på 186 pct.

Det fremgår av tabellen at denne utgiftspost, som steg forholdsvis langsomt både under krigen og et par år etter denne¹, ikke er redusert siden den nådde sin nuværende høide 12,3 mill. kr., i 1921/22, det første budgettåret etter lønnsreguleringen i 1921 for geistlige tjenestemenn. Hvad disse lønninger angår kan anføres at de i 1913/14 (samlet for staten og kommunene) utgjorde kr. 2 852 000 mot kr. 7 659 000 i 1924/25.

De ordinære utgifter til kirkelige siermed utgjorde i 1924/25 i landkommunene 4,81 pct. og i bykommunene 2,29 pct. av de samlede ordinære utgifter.

De ekstraordinære utgifter, som består i bygging av kirker og prestegårder, utgjorde:

	1913—14.	1920—21.	1921—22.	1922—23.	1923—24.	1924—25.
	1000 kr.					
Landkommuner . . .	241	2 037	1 046	839	779	961
Bykommuner . . .	131	594	409	403	519	631
Staten	283	1 222	1 834	2 333	2 583	1 024
Riket . . .	655	3 853	3 389	3 575	3 881	2 616

8. Av de øvrige ordinære utgiftsposter skal til slutt bare nevnes helsepleien, som i 1924/25 utgjorde i landkommunene kr. 6 512 000 og i bykommunene kr. 11 235 000, henholdsvis 5,4 og 6,7 pct. av de samlede ordinære utgifter. Beregnet pr. innbygger utgjør de anførte beløp for bygdene kr. 3,33 og for byene kr. 14,07. Når byene anvender langt mere til helsepleie enn bygdene, kommer det særlig av at de har langt større sykehutsutgifter enn landkommunene, hvor de kommunale sykehus er av langt mindre betydning.

Ved hver av de ordinære utgiftsposter, som man foran har knyttet enkelte bemerkninger til, er deres størrelse i pct. av de samlede ordinære utgifter anført. Finansstatistikkens viktigste opgave er å vise skatteinflasjonen og hvad skattene anvendes til. Man skal derfor i følgende tabell også anføre de største ordinære utgiftsposter i pct. av årets (1924/25) samlede innbetalte skatter og avgifter.

¹ Det bemerkes dog at opgavene i tabellen ikke er helt fullstendige hvad statens utgifter angår for de år da der blev ydet dyrtidstillegg til statens tjenestemenn. Dyrtidstilleggene er i statsregnskapene opført samlet uten å være fordelt på de forskjellige administrasjonsgrener.

	Land-kommuner.	By-kommuner	Alle kommuner.
	Pct.	Pct.	Pct.
1. Sociale formål	21.63	26.08	24.10
Derav: fattigvesenet	15.83	12.01	13.71
2. Skolen	16.37	19.70	18.22
Derav: folkeskolen	12.87	13.31	13.11
3. Gjeldsrenter ¹	¹ 13.42	¹ 13.84	¹ 13.65
4. Offentlige arbeider	14.60	10.90	12.55
Derav: veivesenet	13.79	3.02	7.82
5. Helsepleie	4.67	6.46	5.66
6. Kommunesyre, regnskaps- og skattevesen	4.64	3.78	4.16
7. Retts- og politivesen	0.96	4.95	3.17
8. Kirken	3.70	2.22	2.88

c. De ordinære inntekter.

Kommunenes ordinære inntekter er i tabellene inndelt i tre grupper: 1. Skatter og avgifter, 2. formues- og erhvervsinntekter og 3. «Andre ordinære inntekter». Den siste gruppe består av gaver, bøter og en rekke andre småposter som man ikke har kunnet henføre til de to første gruppene. — Under formues- og erhvervsinntekter er medregnet renter av uteslående midler (herunder også kirkenes renteinntekter) og av for sent innbetalt skatt. Videre er her tatt med de komm. bedrifter og avgifter o. l. av andre faste eiendommer.

De kommunale bedrifter har som tidligere nevnt gått med betydelige underskudd i 1924/25, men av hensyn til en systematisk riktig nettooppstilling av kommunenes inntekter og utgifter har man oppført dem under den nevnte inntektsgruppe — med negative tall. For landkommunene er disse underskudd (negative tall) kr. 550 000 større enn de øvrige formues- og erhvervsinntekter og «andre inntekter» tilsammen. Dette vil altså si at etterat underskuddet på bedriftene er dekket, har landkommunene — sett som en enhet — ingen andre ordinære inntekter enn skatter og avgifter (med fradrag av kr. 550 000) å møte sine øvrige utgifter med.

I byene utgjør skatter og avgifter 93,83 pet., formues- og erhvervsinntekter 4,83 pet og «andre ordinære inntekter» 1,84 pet. av de samlede ordinære inntekter.

1. Skatter og avgifter. I Statistiske Meddelelser har Byrået hvert år gitt en oversikt over den kommunale skatteligning med opgave over formue og inntekt, utlignede skatter og disses størrelse i forhold til formue og

¹ Omfatter ikke de kommunale bedrifters gjeldsrenter. De renter som bedriftene ikke kan betale oppføres på kommunens budgett som underskudd på bedriftene, se forøvrig side 5—7 foran. Regnes underskudd på bedriftene som renter av gjeld får man for landkommunene 19,50 pet., og for byene 13,04 pet., og for alle kommuner under ett 15,80 pet.

inntekt («skatteprocent»). Man henviser til disse opgaver og til Statistisk Årbok for 1926 og 1927, hvor man bl. a. har tatt inn en oversikt over de samlede skatter og avgifter til stat og kommune i årene 1912 til 1926/27. I tabell 7 av nærværende statistikk er en oversikt for 1924/25 over skattekjøringen, utlignede skatter og avgifter, skatterestanser m. v. Man skal her bare meddele et par opgaver over de kommunale skatters fordeling etter skattefundamentet og over forholdet mellom utlignede og innbetalte skatter.

De kommunale skatter og avgifter fordeler sig efter skattekjøringen på følgende måte:

År.	Landkommuner				Bykommuner.				Kommuner i alt.			
	Eiendoms-skatt.	For-mues-skatt.	Inn-tekts-skatt.	Av-gifter.	Eiendoms-skatt.	For-mues-skatt.	Inn-tekts-skatt.	Av-gifter.	Eiendoms-skatt.	For-mues-skatt.	Inn-tekts-skatt.	Av-gifter.
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
1913—14 . .	16.91	17.80	63.64	1.65	19.83	8.62	64.66	6.89	18.60	12.48	64.22	4.70
1919—20 . .	5.25	11.50	82.65	0.60	4.80	5.50	87.89	1.81	4.94	7.51	86.14	1.41
1920—21 . .	4.34	10.31	84.65	0.70	4.33	5.19	89.26	1.22	4.33	6.98	87.65	1.04
1921—22 . .	3.78	11.05	84.64	0.53	4.61	5.52	88.60	1.27	4.29	7.63	87.09	0.99
1922—23 . .	3.98	12.12	83.07	0.83	5.91	6.06	86.50	1.53	5.10	8.60	85.07	1.23
1923—24 . .	3.46	12.95	82.69	0.90	7.51	7.57	83.14	1.78	5.72	9.96	82.93	1.39
1924—25 . .	3.33	13.32	81.27	2.08	7.84	7.97	82.74	1.45	5.80	10.39	82.07	1.74

I forhold til de samlede kommunale skatter og avgifter har altså formuesskatten og især eiendomsskattene og avgiftene langt mindre betydning enn de hadde før krigen. Inntektskattens relative betydning er til gjengjeld så meget større. Den utgjorde i 1924/25 82,40 pct. mot i 1913/14 64,22 pct. av de samlede skatter og avgifter. Årsaken til denne forskjynningen mellom skattekjøringene er vesentlig den at skattelovens maksimumsgrense for utligning av kommunal inntektskatt er langt mere teknisk enn for utligning av eiendomsskatt (kr. 4,00 pr. skyldmark for herredet, kr. 5,00 pr. skyldmark for fylket og kr. 7,00 pr. 1 000 kr. takstverdi for byene) og kommunal formuesskatt (kr. 4,00 pr. 1 000 kr. lignet formue). De kommunale avgifters betydning for det samlede skattekjøringen er innskrenket til omtrent $\frac{1}{3}$, av hvad den var før krigen, skjønt kinematografovavgiften og motorvognavgiften stadig har vært stigende. De absolutte tall for de kommunale avgifter har steget fra kr. 2 902 000 i 1913/14 til kr. 5 624 000 i 1924/25.

Restansene har i de siste år vært større enn før krigen, men der var nogen nedgang i 1924/25. Der gjenstod for 1924/25 23,9 pct., for 1923/24 26,2 pct. og for 1922/23 25,6 pct. som restanser ved regnskapsårets utløp.

Der kommer imidlertid inn betydelige beløp både på siste års og tidligere års restanser. I procenter av de utlignede beløp utgjorde den samlede inntekts- og formuesskatt (herunder også hvad der er innbetalt på restanser) :

	Landkommuner.			Bykommuner.		
	Eiendoms-, form.- og innt.skatt.			Byskatt.		
	Utlignet.	Innbetalt beløp.	Innbetalt i pct. av utlignet.	Utlignet.	Innbetalt beløp.	Innbetalt i pct. av utlignet.
	1000 kr.	1000 kr.		1000 kr.	1000 kr.	
1913—14	25 562	24 804	97.03	33 408	31 943	95.61
1919—20	108 707	99 776	91.78	212 633	206 872	97.29
1920—21	134 884	120 448	89.30	249 826	233 699	93.54
1921—22	156 390	130 877	83.69	251 662	221 465	88.00
1922—23	146 241	130 179	89.01	201 292	181 984	90.41
1923—24	140 009	128 350	91.67	173 620	160 742	92.58
1924—25	143 689	136 473	94.98	174 537	171 278	98.13

Som man ser kan de samlede innbetalte beløp enkelte år nærme sig sterkt de utlignede, således for byene i 1924/25, da det innbetalte beløp utgjorde 98 pct. av det utlignede. For andre år kan differensen være meget stor, således i 1921/22, da de innbetalte beløp utgjorde bare 83,7 pct. i landdistrikten og 88,0 pct. i byene.

2. Formues- og erhvervsninntekten består i renter og inntekter av aktier, eiendommer og bedrifter.

Rentene utgjør kr. 11 580 000, hvorav i landkommunene kr. 5 205 000 og i bykommunene kr. 6 375 000. Det er renter av fond, avsetninger og kassebeholdninger (bankbeholdning). Renter av kirkenes midler er også tatt med her.

Kommunale bedrifter. De opgaver som i tabellene er opført for byenes vedkommende er omtalt side 5—7 foran. Det fremgår herav at byene sett under ett hadde et underskudd i 1924/25 på kr. 216 000 på sine bedrifter. Sammen med de underskudd som er opført for landkommunene, kr. 8 382 000, får man et samlet underskudd på kr. 8 598 000.

De underskudd som et enkelt år opføres på de kommunale budgetter er imidlertid ikke noget korrekt uttrykk for bedriftenes gang i vedkommende år. Det er som regel underskuddet fra et tidligere år (eller en del av det) som opføres på budgettet.

For å kunne danne sig en mening om driftsresultatet for et bestemt driftsår må man derfor søke til bedriftenes regnskap. Foruten til utdrag av havnekassenes regnskap (se tabell 11) har man denne gang måttet innskrenke sig til følgende oversikt over de kommunale elektrisitetsverks regnskap for 1924/25.

I sammenligning med de øvrige kommunale bedrifter har elektrisitetsverkene i løpet av de senere år fått en alt overveiende betydning. I 1924/25 var 289 kommunale elektrisitetsverk i drift, hvorav 49 i byene og 240 i landdistrikturene. Næsten alle kommunale elektrisitetsverk i landdistrikturene og flere av byverkene er anlagt under og etter krigen. Den livligste anleggsvirksomhet foregikk i årene 1918—23, nettop i den tid da prisene på arbeide og materialer var på det høieste, så anleggsomkostningene blev for store. Verkene har ikke selv kunnet forrente denne kapital helt ut. For å få innblikk i hvor meget verkene selv kan forrente og hvor meget som må føres over i beskatningen er følgende tabell utarbeidet.

**Utdrag av de kommunale elektrisitetsverks regnskap
for driftsåret 1924/25 (resp. 1924¹⁾.**

	1 Herreds- komm. elektr. verk.	2 Felles- komm. elektr. verk	3 Fylkes- komm. elektr. verk.	4 By- komm. elektr verk.	5 Tilsam- men.
I. Inntekter.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
1. Løpende innt. (strømavgift m. v. ²⁾	24 626	11 948	7 539	45 373	89 486
2. Anvendte lånemidler	4 000	898	1 740	31 035	37 673
3. Andre kapitalinntekter ³	374	19	-	338	731
4. Regnskapsmessig underskudd	5 119	3 420	6 415	2 162	17 116
I alt	34 119	16 285	15 694	78 908	145 006
II. Utgifter.					
1. Renter av gjeld	9 495	6 936	9 599	13 148	39 178
2. Løpende utg. (lønninger, vedlikehold, kraftleie m. v.)	15 666	5 619	3 256	23 168	47 709
Renter og løp. utg. tilsammen	25 161	12 555	12 855	36 316	86 887
3. Avskrivninger.	1 171	233	500	3 900	5 804
4. Avdrag	4 121	1 689	616	5 859	12 285
5. Nybygg og andre utvidelser	3 443	998	1 740	29 882	36 063
6. Økning av beholdninger og restanser o. l.	÷ 381	506	÷ 17	1 459	1 617
7. Regnskapsmessig overskudd	554	304	-	1 492	2 350
I alt	34 119	16 285	15 694	78 908	145 006
III. Anleggenes bokførte verdi	156 070	117 737	148 670	268 428	690 905
IV. Lånegjeld.					
1. Lånegj. optatt i verkenes regnsk.	154 893	115 813	160 080	247 868	678 654
2. — som forrentes av kommunekassen	14 819	-	-	-	14 819
Lånegjeld i alt	169 712	115 813	160 080	247 868	693 473

¹ Enkelte verk har fulgt kalenderåret. For disse er regnskapet for 1924 lagt til grunn. ² Herunder renter av utestående midler, som for alle elektrisitetsverk samlet utgjorde 644 000 kr. ³ Avdrag på utestående midler, salg av fast eiendom o. l.

Grunnlaget for tabellen er de regnskapsutdrag som Byrået har mottatt. Mange av utdragene var ufullstendige. Særlig var de opførte underskudd resp. overskudd ofte misvisende. Årsaken var som regel den at avdrag og til dels også rentene ikke var tatt inn i regnskapet. Ved henvendelse til vedk. verk fikk man som oftest det svar at rentene var dekket ved lån (i form av tillegg til den tidligere gjeld) og derfor ikke innført i driftsregnskapet. Byrået har overalt tatt disse utgifter med i de oppstillede tabeller mot tilsvarende forøkelse av underskuddet. I enkelte regnskapsutdrag var flere års underskudd høpet op. I disse tilfelle har man bare tatt med de underskudd som vedkom driftsåret 1924/25. For å lette oversikten er beholdninger og forskudd oppført på inntektssiden trukket ut mot beholdninger og forskudd oppført på utgiftssiden. Differensen er i tabellen oppført som utgift og kalt «Økning av beholdninger og restanser».

De enkelte komm. elektrisitetsverk er heist ferskjellig stillet med hensyn til lønnsomhet. De verk som er anlagt før krigen har som regel en forholdsvis liten anleggskapital, som yderligere er forminsket ved avskrivninger. Utgiftene til renter og amortisasjon er derfor små. Verkene gir følgelig ofte betydelige overskudd. Det var imidlertid bare en del av byene, særlig blandt de større av disse, som hadde skaffet sig komm. elektrisitetsverk før krigen. Også flere byer har anlagt elektrisitetsverk under krigen, og disse går alle med underskudd; men som helhet betraktet kan man allikevel si at byggverkenes inntekter og utgifter omrent balanserer (se nærmere herom nedenfor). Til tross for den store forskjell som der i denne henseende altså er mellom byenes og landdistriktenes komm. elektrisitetsverk har det allikevel en viss interesse å betrakte alle komm. elektrisitetsverk under ett. For disse (se tabellens rubrikk 5) var:

Underskuddene	17,1	mill. kr.
Overskuddene	2,3	» »
<hr/>		
Netto underskudd	14,8	mill. kr.
Hertil må føies renter betalt av kommunene ¹	0,8	» »
<hr/>		
Samlet underskudd	15,6	mill. kr.

Hvorvidt dette underskudd er riktig må kontrolleres ved å bedømme de øvrige poster på tabellenes inntekts- og utgiftsside.

De utgiftsførte avskrivninger og avdrag er henholdsvis 5,8 mill. og 12,3 mill. kr., tilsammen 18,1 mill. kr. eller litt mer enn $\frac{1}{4}$ av lånegjelden (anleggskapitalen), som for de verk som var i drift 1924/25 utgjorde 693,5 mill.

¹ Som det fremgår av tabellen utgjorde disse lån 14,8 mill. kr. Rentene er her skjønnmessig satt til 5,5 pct. pr å.

kr. Hvis man går ut fra en amortisasjonsstid på f. eks. 40 år¹, skulde altså de oppførte avskrivninger og avdrag kunne betraktes som en tilstrekkelig amortisasjon. Nogen forandring i underskuddet på grunn herav skulde altså ikke være nødvendig. Nybygg og andre utvidelser, 36,1 mill. kr., og økning av beholdninger og restanser, kr. 1,6 mill. kr., utgjør tilsammen 37,7 mill. kr. Som motpost til disse kapitalutgifter kan regnes anvendte lånemidler, 37,7 mill. kr., og andre kapitalinntekter 0,7 mill. kr. De samlede kapitalinntekter blir da 38,4 mill. kr., eller 0,7 mill. kr. mer enn kapitalutgiftene (nybygg og økning av beholdninger og restanser). Dette er selvsagt et reelt underskudd og må komme i tillegg til det ovenfor anførte, som derfor må forhøies fra 15,6 mill. kr. til 16,3 mill. kr.

Til samme resultat kommer man om man tar som utgangspunkt de løpende inntekter (strømavgift m. v.). Disse utgjorde i alt 89,5 mill. kr. Renter og løpende utgifter er 86,9 mill. kr. Til dette kommer renter av de lån som kommunene selv forrenter (se note side 3) 0,8 mill. kr., tilsammen 87,7 mill. kr. Av de løpende inntekter har altså verkene igjen 1,8 mill. kr. etterat løpende utgifter og renter er dekket. Disse 1,8 mill. kr. kan verkene altså bruke til amortisasjon eller — om man vil — til avdrag på sin gjeld. Når denne som ovenfor settes til 18,1 mill. kr., kommer man også ad denne vei til et underskudd på 16,3 mill. kr.

Man setter nu at verkene må betale 8 pct. pr. år i renter og avdrag av sin gjeld (d. v. s. 5,5 pct. renter og 2,5 pct. avdrag, svarende til en amortisasjonsstid av 40 år) og kapitaliserer underskuddet, 16,3 mill., etter denne procent, og får da 203,75 mill. kr. De verk som i 1924/25 var i drift hadde som før nevnt en samlet lånegjeld av 693,5 mill. kr. Av dette beløp måtte altså etter denne beregning renter og avdrag av ca. 204 mill. eller næsten 30 pct. føres over i beskatningen. Resten — 489,5 mill. eller vel 70 pct. — ble v båret av verkene selv.

Som nevnt bygger denne oversikt på driftsåret 1924/25. Siden da har prisnivået gått sterkt ned. Sannsynligvis har prisen på elektrisitetsverkenes produkter og dermed inntektene fulgt med i nedgangen. På den annen side må det også antas at verkenes løpende utgifter (lønninger, vedlikehold, kraftleie) har gått tilsvarende ned. Hvorvidt den annen store utgiftspost, renter, er gått ned i tilsvarende grad er kanskje mere tvilsomt. De påløpne renter for 1924/25 er av verkene oppgitt til kr. 39 178 000, d. v. s. 5,7 pct. av gjelden. Hvis man kan få rentefoten ned og fastsatt en passende frist for amortisasjon av gjelden (en betydelig del av de kommunale verks lån står nu som kassekreditt), er det derfor ikke helt usannsynlig at verkene selv under det prisnivå som

¹ Man har valgt å regne med 40 år, da kommuneloven (landlovens § 46, bylovens § 43) setter 40 år som maksimumsfrist for tilbakebetaling av kommunelån.

følger med parikronen vil kunne svare for omtrent like stor del av gjelden som i 1924/25.

Underskuddet på verkene faller i sin helhet på landdistriktene. Byenes elektrisitetsverk sett under ett kan som før antydet antagelig svare for sin gjeld. Til byverkenes gjeldsrenter og løpende utgifter, tilsammen 36,3 mill. kr., svarer driftsinntektene, 45,4 mill. kr. Man kan altså regne at de hadde ca. 9,1 mill. kr. igjen etter at driftsutgifter og renter var dekket. Dette er mer enn tilstrekkelig til å dekke amortisasjon av gjelden. Efter $2\frac{1}{2}$ pct. årlig avdrag av gjelden, 247,9 mill. kr., får man 6,2 mill. kr. Byverkene skulde da få et reelt overskudd på ca. 2,9 mill. kr., som antas å være omtrent tilstrekkelig til å dekke byenes andel i underskuddet på de felleskommunale verk.

De største underskudd faller på de fylkeskommunale elektrisitetsverk. Av disse skal nevnes Aust-Agder med 1 208 000, Vest-Agder med 1 711 000 og Nord-Trøndelag med 1 496 000 kroners underskudd. Av felleskomm. verk må nevnes Tafjord med 1 012 000, Ålfot med 958 000 og Vestfold Kraftsel-skap med 775 000 kr. i underskudd. Oslo elektrisitetsverk opfører for 1924/25 294 000 kr., Bergens er 110 000 kr og Trondhjems elektrisitetsverk 288 000 kr. i overskudd. Kristiansands, Haugesunds, Arendals og Kristiansunds elektrisitets-verk opfører henholdsvis 274 000, 475 000, 172 000 og 166 000 kroner i underskudd.

B. Kommunenes formue og gjeld.

Kommunenes formue er i alt opført med 1 881 536 000 kr. Opgaven omfatter foruten kommunenes utestående kapitaler, aktier o. l. verdien av kommunenes faste eiendommer, fordelt på kirker, skoler, sykehus, elektrisitets-verk, skog- og jordeiendommer o.s.v. (se tabell 5). Om verdien av kirker, skoler og sykehus kan som bekjent forskjellige opfatninger gjøres gjeldende, og almindelige regler for vurderingen av kommunenes faste eiendommer er ikke gitt. I de kommuner hvor verdien av eiendommene ikke er fastsatt ved kommune-styrets (formannskaps) takst er som regel brandtaksten opgitt. Som man vil forstå er derfor verdsettelsen uensartet. Den opførte verdi av elektrisitets-verkene, 704 288 000 kr., er ganske sikkert for høi. For de fleste nye elektrisitetsverk er anleggskapitalen opført, da de fleste av verkene ikke har hatt anledning til å avskrive noget (av betydning) på denne.

Kommunenes utestående kapitaler utgjør i alt 126 626 000 kr., hvorav legatkapitaler 19 584 000 kr. Kassebeholdninger (og bankbeholdninger) er ikke tatt med. Disse utgjorde ved utgangen av budgettåret 1924/25 97 338 000 kr.,

hvorav i bykassene 37 900 000, havnekassene 2 784 000, herredskassene 21 335 000 og fylkeskassene 56 645 000 kr.

Kommunenes lånegjeld var pr. 30/6 1924/25 1501 mill. kr. Foruten til tabell 5 tillater man sig å henvise til Statistiske Meddelelser nr. 11 for 1925, som inneholder opgave over kommunegjeldens bevegelse fra 1914 til 1925¹, gjeldens fordeling på låneformer, opgaver over lånemidernes anvendelse m. v.

Det Statistiske Centralbyrå desember 1927.

Gunnar Jahn.

Olav Juvska m.

¹ Lignende oversikter over kommunenes gjeld pr. 30/6 1926 og 1927 er allerede utkommet som tillegg henholdsvis til Statistiske Medd. for 1926 nr. 12 og for 1927 til nr. 11 og 12.

Tabell 1. Sammendrag av herreds-, fylkes- og bykommunenes konstante utgifter og inntekter i regnskapsåret 1924/25.

Utgifter.	1	2	3	4	5
	Herreds-kommune-nene.	Fylkes-kommune-nene.	Land-kommune-nene i alt.	By-kommune-nene.	Kommune-nene i alt.
I. Kommunestyre, regnskaps- og skattevesen.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
a. Kommunestyre, resp. fylkesting og fylkesutvalg	1 207	453	1 660	2 348	4 008
b. Regnskaps- og skattevesen	4 649	154	4 803	4 225	9 028
I. I alt	5 856	607	6 463	6 573	13 036
II. Retts- og politivesen	809	526	1 335	8 599	9 934
III. Kirken	5 160	-	5 160	3 861	9 021
IV. Skolen.					
a. Folkeskolen	12 193	¹ 5 765	17 958	23 125	41 083
b. Den høiere almenskole	1 789	-	1 789	5 345	7 134
c. Andre skoler	1 276	1 818	3 094	5 762	8 856
IV. I alt	15 258	7 583	22 841	34 232	57 073
V. Sociale formål.					
a. Fattigvesenet	19 375	2 710	22 085	20 864	42 949
b. Alderdoms-, uførhets- og enkepensjon	3 911	-	3 911	10 486	14 397
c. Bidrag til sykeforsikring	1 848	-	1 848	1 277	3 125
d. — » ulykkesforsikring	268	-	268	246	514
e. — » arbeidsledighetskasser	657	-	657	1 469	2 126
f. Arbeidsledighetsbidrag i øvrig	29	-	29	372	401
g. Nødsarbeide	950	-	950	4 764	5 714
h. I øvrig	435	1	436	5 844	6 280
V. I alt	27 473	2 711	30 184	45 322	75 506
VI. Helsepleie	3 152	3 360	6 513	11 235	17 748
VII. Offentlige arbeider.					
a. Vedlikehold og øvrige utgifter ved veivesenet ²	10 889	8 351	19 240	5 246	24 486
b. I øvrig	763	371	1 134	13 698	14 832
VII. I alt	11 652	8 722	20 374	18 944	39 318
VIII. Landbruksvesen	743	1 451	2 194		2 194
IX. Renter ³	15 620	3 100	18 720	⁴ 41 412	60 132
X. Andre ordinære utgifter	4 966	951	5 917	15 853	21 770
A. Ordinære utgifter i alt	90 689	29 012	119 701	186 031	305 732

¹ Fylkenes bidrag til bygging av skolehus i de enkelte herredene er her oppført under driftsutgifter. Den samlede utgift til skolebygging er oppført som ekstraordinær utgift på herredene under B I c. ² Her er oppført både bidrag til herredenes veivesen og fylkets egne utgifter vedk. vedlikehold o. l. av veier. ³ Pensjoner som i tabell 2 for byene er oppført under dette avsnitt er her oppført «under andre ordinære utgifter», da pensjoner (egentlig bidrag til kommunal pensjonskasse) ikke er spesifisert i de innsendte regnskap for herredene. ⁴ Herav vedk. komm. bedriften ca. 17 347 000 kr. (se herom innledningen side 5—7).

Tabell I (forts.). Sammendrag av herreds-, fylkes- og bykommunenes kontante utgifter og inntekter i regnskapsåret 1924/25.

Utgifter (forts.).	1	2	3	4	5
	Herreds-kommune-nene.	Fylkes-kommune-nene.	Land-kommune-nene i alt	By-kommune-nene.	Kommune-nene i alt.
B. Ekstraordinære utgifter.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
I. Faste eiendommer, fond og beholdninger.					
a. Nybygging eller omb. av kirker m. v.	961	-	961	631	1 592
b. Nybygging eller ombygging av sykehus og sinnsykeeasyler	-	1 723	1 723	163	1 886
c. Nybygging eller ombygging av folkeskolebygninger	6 416	-	6 416	1 535	7 951
d. Nybygging eller ombygging av andre skolebygninger	270	264	534	643	1 177
e. Nybygging eller ombygging vedk. fattigvesenet	402	-	402	332	734
f. Offentlige arbeider:					
1. Nybygging eller ombygging av veier, broer, gater	¹ 3 824	1 740	5 564	3 682	9 246
2. Gateregulering	-	-	-	1 405	1 405
3. Nyanlegg og ombygg. ved vann- og kloakkvesenet	-	-	-	3 546	3 546
4. Andre offentlige arbeider				1 942	1 942
f. I alt	3 824	1 740	5 564	10 575	16 189
g. Andre faste eiendommer	9 061	1 077	10 138	18 584	28 722
h. Bidrag til jernbaner	782	1 012	1 794		1 794
i. Utlån og avsetning av kommunale midler	3 388	231	3 619	6 521	10 140
j. Økning av beholdninger og forskudd ²	1 245	582	1 827	15 235	17 062
I. I alt	26 349	6 629	32 978	54 219	87 197
II. Avdrag på eller betaling av gjeld					
	15 247	3 800	19 047	³ 16 699	35 746
B. Ekstraordinære utgifter i alt					
	41 596	10 429	52 025	70 918	122 943
Utgifter = inntekter (balanse)	131 285	39 441	171 726	256 949	428 675

¹ I flere kommuner er det nødsarbeide som er utført som veiarbeide oppført i regnskapene som utgifter ved dette. ² Se note side 36—37. ³ Herav vedk. komm. bedrifter ca. 9 687 000 kr. Se herom innledningen side 5—7.

Tabell 1 (forts.). Sammendrag av herreds-, fylkes- og bykommunenes kontante utgifter og inntekter i regnskapsåret 1924/25.

Inntekter.	1	2	3	4	5
	Herreds-kommunene.	Fylkes-kommunene.	Land-kommunene i alt.	By-kommunene.	Kommunene i alt.
A. Ordinære inntekter.					
I. Skatter og avgifter.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
a. Eiendoms-, formues- og inntekts-skatt	101 040	1 35 433	136 473	171 208	307 681
b. Avgifter:					
1. Av hunder	373	-	373	311	684
2. Av forestillinger og kinemato-grafer	160	-	160	1 075	1 235
3. Andre avgifter.	1 788	725	2 513	1 192	3 705
b. I alt	2 321	725	3 046	2 578	5 624
I. I alt	103 361	36 158	139 519	173 786	313 305
II. Formues- og erhvervs-inntekter.					
a. Renter ²	3 941	1 264	5 205	6 375	11 580
b. Av aktier og lignende	-	12	12	400	412
c. Av forskjellige faste eiendommer ³ .	1 039	32	1 071	2 435	3 506
d. Netto innbetalt av komm bedrifter. ⁴					
1. Elektrisitetsverk	3 759	÷ 4 114	÷ 7 873	14 161	6 288
2. Gassverk	-	-	-	3 858	3 858
3. Kommunale kinematografer . . .	-	-	-	1 587	1 587
4. Andre kommunale bedrifter . . .	768	259	÷ 509	7 212	6 703
d. I alt	÷ 4 527	÷ 3 855	÷ 8 382	26 818	18 436
II. I alt	453	÷ 2 547	÷ 2 094	36 028	33 934
III. Andre ordinære inntekter					
I. A. I alt	1 351	193	1 544	3 423	4 967
A. I alt	105 165	33 804	138 969	213 237	352 206
B. Ekstraordinære inntekter.					
I. Av kommunenes formue.					
a. Avdrag på og innbetalt av uteslående midler	2 938	179	3 117	4 513	7 630
b. Inndragning av fond og avsetninger	-	289	289	2 453	2 742
c. Salg av eiendommer	2 440	1	2 441	2 042	4 483
d. I øvrig	-	-	-	43	43
I. I alt	5 378	469	5 847	9 051	14 898
II. Inntektsførte lånemidler	21 742	5 168	26 910	34 661	61 571
B. I alt	27 120	5 637	32 757	43 712	76 469
Inntekter = utgifter (balanse)	132 285	39 441	171 726	256 949	428 675

¹ Omfatter eiendomsskatten til fylket og repartisjonsskatten, som utlignes sammen med herredenes inntekts- og formuesskatt. ² Herunder renter av kirkens legater og fond, renter av for sent innbetalt skatt m. v. ³ Herunder inntekten av kommunens skoger.

⁴ For landkommunene angir de her opførte opgaver de underskudd som er båret av kommunekassene. For bykommunene angir tallene de beløp som er innbet. i bykassene fra bedriftene. Se nærmere herom innledningen side 5—7.

Tabell 2. Herredskommunenes kontante utgifter

Utgifter.

	Herreds-					
	Øst-fold.	Akers-hus.	Hed-mark.	Op-land.	Buske-rud.	Vest-fold.
A. Ordinære utgifter.						
I. Kommunestyre, regnskaps- og ligningsvesen.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
a. Kommunestyre	69	237	122	32	113	31
b. Regnskaps- og ligningsvesen	341	1 240	396	271	302	215
I. I alt	410	1 477	518	303	415	246
II. Retts- og politivesen.						
a. Forlikvesenet	-	2	1	1	1	5
b. Tinghold	1	1	-	1	1	-
c. Lønn til lensmenn	4	24	9	9	19	13
d. Overformynderiet	1	3	-	1	1	2
e. I øvrig	¹ 48	¹ 359	7	6	5	4
II. I alt	54	389	17	18	27	24
III. Kirken.						
a. Erstatning og bidrag til geistlige tjenestemenn	215	394	213	169	171	144
b. Skyss og nattehold for disse	13	18	27	19	29	12
c. Utgifter ved prestegårder og klokkegårder	2	15	3	11	2	7
d. Vedlikeh. og andre utg. ved kirker og kirkegårder	138	271	133	77	105	93
III. I alt	368	698	376	276	307	256
IV. Skolevesenet m. v.						
a. Folkeskolen ^{2, 3}	999	1 812	1 262	620	1 114	814
b. Fortsettelsesskolen	71	119	87	97	49	31
c. Den høiere almenskole	49	1 047	114	53	87	48
d. Abnormes undervisning	8	8	8	5	4	6
e. Andre skoler eller læreranstalter	20	5	14	38	÷ 1	-
f. Bidrag til folkebibl. m. v.	11	19	7	3	7	5
IV. I alt	1 158	3 010	1 492	816	1 260	904
V. Sociale formål.						
a. Fattigvesenet ⁴	1 686	2 460	1 798	1 405	1 374	790
b. Vedk. forsørte barn (vergeråd)	67	97	26	23	62	26
c. I henh. til lov om forsorg for barn	÷ 9	33	÷ 2	2	÷ 1	1
d. Riksforsikring og fiskerforsikring	14	14	34	20	21	8
e. Bidrag til sykeforsikring	163	237	160	96	145	83
f. Alderdoms-, uforhets- og enkekension	308	1 228	817	417	668	48
g. Bidrag til arbeidsledighetskasser	158	90	52	26	54	56
h. Arbeidsledighetsbidrag	24	-	1	-	-	-
i. Nødsarbeide	174	197	245	162	23	16
V. I alt	2 585	4 356	3 131	2 151	2 346	1 028
VI. Helsepleie.						
a. Læger	22	57	69	18	105	16
b. Jordmødre	9	13	19	17	19	6
c. I øvrig (herunder sykehustutgifter)	76	819	299	182	232	54
VI. I alt	107	889	387	217	356	76

¹ Vesentlig politiutgifter i tett befolkede distrikter: Aker, Bærum, Glemmen o. s. v.
b og **c**. ² Se skolestatistikken. ⁴ Se fattigstatistikken.

1924/25.

og inntekter etter kommuneregnskapene 1924/25.

k o m m u n e r.

Tele-mark.	Aust-Agder.	Vest-Agder.	Roga-land.	Horda-land.	Sogn og Fjordane.	Møre.	Sør-Tren-delag.	Nord-Tren-delag.	Nord-land.	Troms.	Finn-mark.	Herreds-kommuner i alt.
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1 000 kr.
51	10	27	64	142	32	28	49	31	57	58	54	1 207
262	85	77	130	224	75	112	218	146	296	151	108	4 649
313	95	104	194	366	107	140	267	177	353	209	162	5 856
-	-	1	-	1	1	1	-	1	2	1	-	18
-	-	2	1	3	1	3	3	1	2	2	-	22
7	2	2	4	6	4	4	4	4	4	1	-	120
1	-	1	-	2	1	2	1	-	2	-	1	19
81	3	4	12	46	11	3	21	7	8	5	4	630
89	5	10	17	58	18	13	29	13	18	5	5	809
156	101	86	130	253	99	153	144	129	245	97	44	2 943
20	13	11	15	33	30	26	18	16	30	11	6	347
21	2	2	7	7	6	5	11	39	4	4	5	153
97	42	51	70	118	74	71	116	100	104	26	31	1 717
294	158	150	222	411	209	255	289	284	383	138	86	5 160
937	495	319	485	645	131	480	733	387	683	147	130	12 193
99	8	48	62	95	69	30	49	19	13	2	-	948
136	1	÷ 4	6	123	4	-	22	-	65	-	38	1 789
8	3	4	2	9	1	3	5	1	12	6	-	93
47	2	÷ 4	14	10	÷ 1	19	3	2	÷ 4	÷ 14	-	150
3	2	1	1	10	1	2	6	3	2	1	1	85
1 230	511	364	570	892	205	534	818	412	771	142	169	15 258
1 212	660	381	601	1 161	481	687	1 243	1 005	1 462	507	462	19 375
19	6	3	4	24	3	2	12	7	11	2	14	408
1	1	2	÷ 1	÷ 1	-	-	-	-	-	2	÷ 1	27
14	9	7	15	15	12	15	12	9	14	17	18	268
158	68	54	75	125	50	78	95	91	98	36	36	1 848
333	3	3	14	10	2	-	11	8	33	8	-	3 911
48	14	6	7	45	5	19	48	13	8	2	6	657
2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	29
69	39	÷ 3	9	58	÷ 4	÷ 2	32	1	÷ 24	3	÷ 45	950
1 856	800	453	724	1 437	549	801	1 453	1 134	1 602	577	490	27 473
13	8	1	5	22	14	20	30	22	26	16	9	473
9	7	6	10	22	18	20	11	11	26	14	6	243
229	21	37	16	113	11	26	117	38	104	53	9	2 436
251	36	44	31	157	43	66	158	71	156	83	24	3 152

² Vedk. nybygging av skolehus og innkjøp av lærerjord, se Ekstraordinære utgifter B I postene

Tabell 2 (forts.). Herredskommunenes kontante utgifter

Utgifter (forts.).

A. Ordinære utgifter (forts.).

VII. Offentlige arbeider.

	Øst-fold.	Akers-hus.	Hei-mark.	Op-land.	Buske-rud.	Vest-fold.
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
a. Vedlikeholdsutgifter ved veivesenet	594	3 241	1 067	640	949	598
b. Kanal- og elvearbeide	-	7	25	-	6	6
c. Fejvesesen	2	6	19	2	21	10
d. Det alm. skyssvesen	÷ 2	÷ 18	11	12	6	-
e. Telefon, telegrafstasjon og poståpnerier	9	17	7	6	8	4
VII. I alt	603	3 253	1 129	660	990	618

VIII. Landbruk.

a. Dyrlæger	2	7	23	10	5	-
b. Rovdyrpremier	-	-	1	-	1	-
c. I øvrig	72	50	÷ 26	64	72	17
VIII. I alt	74	57	÷ 2	74	78	17

IX. Renter av gjeld³

X. Andre ordinære utgifter.

a. Proviahteringen	25	÷ 3	204	22	3	9
b. I øvrig	128	1 788	554	131	137	221
X. I alt	153	1 785	758	153	140	230
A. I alt	6 124	20 159	10 403	5 918	7 287	3 976

B. Ekstraordinære utgifter.

I. Eiendommer, fond og beholdninger.

a. Nybygging eller ombygging av kirker	165	336	22	28	68	77
b. ——, ——, ——, ——, folkeskolebygn.	470	1 874	685	414	413	211
c. Innkjøp av lærerjord	25	34	2	21	6	-
d. ” og nybygg. vedk. fattigvesenet	18	32	14	25	36	108
e. Andre faste eiendommer	173 ¹	6 258	239	257	1 291	70
f. Anlegg og ombygging av veier	297	3	602	248	86	201
g. Bidrag til jernbaner	25	144	4	14	274	10
h. Utlån eller avsetning av komm. midler	399	528	633	218	283	141
i. Økning av beholdninger og forskudd ²	260	2 476	÷ 460	÷ 116	÷ 336	213
I. I alt	1 832	11 685	1 741	1 109	2 121	1 031

II. Avdrag på eller betaling av gjeld³

B. I alt

Utgift = inntekt (balanse)

1 217 2 046 2 332 1 242 1 389 1 590

3 049 13 731 4 073 2 351 3 510 2 621

9 173 33 890 14 476 8 269 10 797 6 597

¹ Herav Aker 5 782 447 kr., hvorav til kapitaldekning i A/S Akersbanene 3 500 000 kr. kassebeholdning fra foregående år og forskudd som blir å overføre til følgende års regnskap)² De komm. bedrifter (elektrisitetsverk m. v.) betaler oftest renter og avdrag av den gjeld som

1924/25.

og inntekter etter kommuneregnskapene 1924/25, fylkesvis.

kommuner.

Tele-mark.	Aust-Agder.	Vest-Agder.	Rogaland.	Hordaland.	Sogn og Fjordane.	Møre.	Sør-Trøndelag.	Nord-Trøndelag.	Nordland.	Troms.	Finnmark.	Herreds-kommuner i alt.
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1 000 kr.
717	322	392	287	495	116	180	572	249	280	138	52	10 889 a.
21	2	5	3	6	20	8	15	16	10	1	1	152 b.
-	3	7	3	8	2	-	2	13	22	-	7	127 c.
1	-	-	1	7	3	13	9	5	4	1	-	3 d.
30	10	23	66	80	46	69	22	12	39	17	16	481 e.
769	337	427	358	582	187	244	620	295	347	157	76	11 652 VII
7	1	1	3	7	2	11	9	10	4	3	1	106 a.
1	-	2	3	2	3	1	3	1	1	-	1	20 b.
17	8	17	29	56	39	38	39	48	49	22	6	617 c.
25	9	20	35	65	44	50	51	59	54	25	8	743 VIII
926	290	157	351	810	211	315	363	519	666	251	112	15 620 IX
53	4	÷ 23	81	÷ 19	÷ 10	÷ 16	÷ 10	7	66	16	2	411 a.
471	61	50	41	181	42	94	116	127	176	144	93	4 555 b.
524	65	27	122	162	32	78	106	134	242	160	95	4 966 X
6 277	2 306	1 756	2 624	4 940	1 605	2 496	4 154	3 098	4 592	1 747	1 227	90 689 A.
3	2	-	10	105	49	21	29	3	21	8	9	961 a.
431	20	94	154	747	246	53	142	134	116	125	87	6 416 b.
-	4	1	93	6	28	7	23	6	12	2	-	270 c.
6	76	2	35	-	3	19	10	13	3	2	-	402 d.
214	59	-	80	102	59	71	51	75	52	9	1	9 061 e.
222	100	90	257	835	338	75	46	104	219	60	41	3 824 f.
92	1	-	23	72	19	13	6	77	4	-	4	782 g.
48	53	527	44	194	64	90	9	56	66	3	32	3 388 h.
÷ 120	÷ 68	÷ 357	÷ 70	÷ 464	43	81	114	÷ 50	84	÷ 9	24	1 245 i.
896	247	362	626	1 597	849	430	430	418	577	200	198	26 349 I
1 095	371	182	279	571	218	313	556	756	603	199	288	15 247 II
1 991	618	544	905	2 168	1 067	743	986	1 174	1 180	399	486	41 596 B
8 268	2 924	2 300	3 529	7 108	2 672	3 239	5 140	4 272	5 772	2 146	1 713	132 285

² Denne post er fremkommet som differensen mellom overførselspostene på inntektssiden (overført overførselspostene på utgiftssiden (kassebeholdning ved årets utgang og forskudd fra foregående år). bedriftene selv har overtatt direkte til kreditorene.

1924/25.

Tabell 2 (forts.). Herredskommunenes kontante utgifter

Inntekter.	Herreds-					
	Øst-fold.	Akers-hus.	Hed-mark.	Op-land.	Buske-rud.	Vest-fold.
A. Ordinære inntekter.						
I. Skatter og avgifter.						
a. Inntekts- og formuesskatt, eiendomsskatt	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
b. Avgifter :						
1. Av handelsmenn	7 691	19 983	10 076	6 870	8 500	4 666
2. » salg og utskjenking av øl og vin	18	30	17	14	16	12
3. » hunder	2	-	-	-	-	-
4. » motorvogner	40	103	41	27	35	21
5. » forestillinger og kinematografer	36	230	94	48	172	15
6. Tiende, erstatning for kirketiente, landskyld . .	4	49	15	4	40	1
7. Andre avgifter	10	78	16	5	10	6
b. I alt	-	259	1	1	1	-
I. I alt	110	749	184	99	274	55
	7 801	20 732	10 260	6 969	8 774	4 721
II. Formues- og erhvervsinntekter.						
a. Renter ¹	232	572	623	333	466	246
b. Netto innbetalte av komm. bedrifter :						
1. Elektrisitetsverk	184	55	409	236	492	239
2. Andre bedrifter ²	6	626	35	8	-	46
b. I alt	190	681	444	244	492	285
c. Nettoinntekt av andre faste eiendommer ³	52	3	797	164	88	12
II. I alt	94	112	976	253	62	27
III. Andre ordinære inntekter.						
a. Gaver fra private og sparebanker	-	22	112	14	10	39
b. Bøter	-	-	1	-	-	-
c. I øvrig	67	171	110	50	27	39
III. I alt	67	193	223	64	37	78
A. I alt	7 962	20 813	11 459	7 286	8 873	4 772
B. Ekstraordinære inntekter.						
I. Av kommunenes formue.						
a. Avdrag på og innbetaling av utestående midler .	298	448	852	144	217	322
b. Inndragning av fond og avsetninger	-	-	-	-	-	-
c. Salg av eiendommer og aktier	223	1 335	132	69	81	152
I. I alt	521	1 783	984	213	298	474
II. Lå nemidler						
B. I alt	690	11 294	2 033	770	1 626	1 351
Inntekter = utgifter (balanse)	1 211	13 077	3 017	983	1 924	1 825
	9 173	33 890	14 476	8 269	10 797	6 597

¹ Herunder er medregnet renter av kirkens fond og legater, renter av for sent betalt skatt

1924/25.

og inntekter etter kommuneregnskapene 1924/25, fylkesvis.

k o m m u n e r .

Tele-mark	Aust-Agder	Vest-Agder	Roga-land.	Horda-land.	Sogn og Fjordane.	Møre.	Sør-Trøndelag.	Nord-Trøndelag.	Nord-land.	Troms.	Finnmark.	Herreds-kommuner i alt.
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
7 363	2 493	1 775	3 397	6 837	2 205	3 189	4 408	3 287	4 832	1 960	1 508	101 040
9	8	8	13	27	15	23	12	10	28	12	13	285
-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	5
19	8	7	8	6	1	8	12	14	15	4	4	373
82	19	-	8	32	3	17	38	4	8	6	-	812
18	3	-	1	1	1	5	2	1	3	-	12	160
5	5	4	8	60	11	20	26	9	48	13	5	339
3	-	-	-	49	8	-	15	2	2	-	6	347
136	43	19	39	175	39	73	105	41	105	35	40	2 321
7 499	2 536	1 794	3 436	7 012	2 244	3 262	4 513	3 328	4 937	1 995	1 548	103 361
115	59	109	150	348	87	107	125	160	118	72	19	3 941
÷ 265	÷ 18	÷ 5	÷ 440	÷ 573	÷ 134	÷ 426	÷ 105	÷ 91	÷ 32	÷ 55	-	÷ 3 759
÷ 1	5	-	1	5	4	29	19	6	1	-	-	÷ 768
÷ 266	÷ 13	÷ 5	÷ 441	÷ 578	÷ 138	÷ 455	÷ 124	÷ 85	÷ 31	÷ 55	-	÷ 4 527
22	76	5	10	53	56	58	3	73	28	41	18	1 039
÷ 129	122	109	÷ 281	÷ 283	÷ 107	÷ 406	÷ 2	148	59	24	1	453
6	6	2	16	11	35	19	-	13	13	7	-	325
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2
91	21	32	33	63	10	71	93	22	92	14	18	1 024
97	27	34	49	74	45	90	93	35	105	22	18	1 351
7 467	2 685	1 937	3 204	6 803	2 182	2 946	4 604	3 511	5 101	1 993	1 567	105 165
83	110	21	69	95	84	31	29	47	55	8	25	2 938
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
111	57	35	46	29	13	6	38	63	34	9	7	2 440
194	167	56	115	124	97	37	67	110	89	17	32	5 378
607	72	307	210	181	393	256	469	651	582	136	114	21 742
801	239	363	325	305	490	293	536	761	671	153	146	27 120
8 268	2 924	2 300	3 529	7 108	2 672	3 239	5 140	4 272	5 772	2 146	1 713	132 285

m. v. ² Herunder komm. vannverk m. v. ³ Herunder nettoinntekter av kommunenes skoger.

Tabell 3. Fylkeskommunenes kontante utgifter

Utgifter.	Øst-fold.	Akers-hus.	Hed-mark.	Opland.	Buskerud.	Vestfold.	Tele-mark.	Aust-Agder.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
A. Ordinære utgifter.								
I. a. Fylkesting og fylkesutvalg	24 611	26 425	36 790	32 501	30 541	18 187	15 507	14 759
b. Regnskaps- og skaitevesen	10 214	16 561	19 169	11 871	11 691	2 007	12 794	1 980
I. I alt	34 825	42 986	55 959	44 372	42 232	20 194	28 301	16 739
II. Retts-, politi- og fengselsvesen.								
a. Måneds- og formyndertingene	722	2 568	844	1 109	1 489	962	932	1 057
b. Lønn til lennsmenn	20 446	23 455	23 286	49 883	16 112	16 901	21 460	22 838
c. Fengselsvesenet	2 312	-	7 872	6 731	5 862	5 522	2 271	2 519
d. I øvrig.	-	7 371	-	-	1 070	-	-	-
II. I alt	23 480	33 394	32 002	57 723	24 533	23 385	24 663	26 414
III. Skolevesenet.								
a. Folkeskolen	397 674	711 186	546 594	626 694	386 606	287 565	294 393	180 078
b. Fylkesskoler, folkehøiskoler, aftenskoler m.v.	÷ 21 137	29 426	31 381	41 381	÷ 45 819	8 625	16 897	10 250
c. Landbruks- og skogskoler. .	32 464	41 311	102 237	132 023	÷ 35 407	1 35 896	60 030	45 734
d. Husmorskoler	30 685	98 665	19 715	27 000	17 138	-	-	21 547
e. Abnormes forpl. og undervisning.	16 652	26 428	22 137	22 190	18 952	22 694	15 155	6 837
f. I øvrig.	-	-	-	5 000	-	-	-	-
III. I alt	456 338	907 016	722 064	854 288	433 108	354 780	386 475	264 446
IV. Helsepleie.								
a. Jordmorvesenet.	15 535	34 306	27 726	14 391	32 266	9 290	15 775	13 231
b. Vaksinasjoner	6 175	8 995	8 069	8 338	5 145	3 199	2 620	1 300
c. Sykehus	19 041	-	5 000	15 000	-	77 970	÷ 3 629	20 000
d. Tuberkuløses forpleining .	30 571	79 774	127 570	64 427	35 317	29 385	65 502	13 282
e. I øvrig.	21 212	100 263	29 861	58 987	-	23 930	24 940	3 139
IV. I alt	92 534	223 338	198 226	161 143	72 728	143 774	105 208	50 952
V. Sociale formål.								
a. Sinnssykevesenet	125 480	207 850	368 954	172 733	119 357	106 520	194 594	98 358
b. Andre sociale formål	1 094	-	-	-	-	-	-	-
V. I alt	126 574	207 850	368 954	172 733	119 357	106 520	194 594	98 358
VI. Offentlige arbeider.								
a. 1. Bidrag til herredenes veivesen	110 910	205 522	279 655	80 334	188 926	32 440	-	71 075
2. Vedlikehold og andre utgifter ved veivesenet . . .	869 448	859 311	272 607	310 057	387 392	615 338	555 385	91 628
a. I alt	980 358	1 064 833	552 262	390 391	576 318	647 778	555 385	162 703
b. Ferjevesenet	5 275	27 930	1 660	-	3 424	1 369	-	1 840
c. Skyssvesenet	825	1 332	8 809	4 629	÷ 1 329	250	4 135	335
d. Elektr.forsyningen	-	-	10 939	3 828	³ 88 462	¹ 100 396	5 176	13 333
VI. I alt	986 458	1 094 095	573 670	398 848	666 875	749 793	564 696	178 211

¹ Husmorskolenes utgifter er også medregnet her. ² Tallet er fremkommet på følgende måte: fra årets både for 1922/23, 1923/24 og 1924/25. Se for øvrig innledningen side 2. ³ Erstatning til kommuner som Vestfold Kraftselskap. ⁴ Som utgifter ved fylkets elektrisitetsforsyning er oppført kr. 14 882. Herfra er

og inntekter etter regnskapene 1924/25.

Vest-Agder.	Rogaland.	Hordaland.	Sogn og Fjordane.	Møre.	Sør-Trøndelag.	Nord-Trøndelag.	Nordland.	Troms.	Finnmark.	Tilsammen.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
17 762 2 068	39 080 12 382	37 466 3 098	21 544 3 145	42 437 11 836	25 065 13 151	24 668 2 496	23 796 10 599	13 262 3 901	8 403 4 631	452 804 153 594
19 830	51 462	40 564	24 689	54 273	38 216	27 164	34 395	17 163	13 034	606 398
										I.
666 23 707 1 577 10	556 27 527 1 265 -	447 34 105 6 632 -	252 32 423 2 015 -	676 30 224 3 328 -	844 27 928 3 754 350	752 24 046 3 176 -	83 28 200 8 623 -	75 11 771 1 543 250	868 - 3 000 -	14 902 434 312 68 002 9 051
25 960	29 348	41 184	34 690	34 228	32 876	27 974	36 906	13 639	3 868	526 267
										II.
152 487 2 - 42 683 - 17 659 - 4 931	140 032 44 117 18 544 42 494	469 907 52 064 40 909 9 173	356 276 51 146 26 422 16 524	297 447 63 064 34 809 14 997	255 391 19 450 111 480 -	211 704 13 742 37 193 -	245 183 28 714 51 000 11 955	189 340 42 201 14 135 -	16 925 17 114 300 -	5 765 482 451 571 731 121 305 262
7 860	9 090	33 348	11 280	27 447	24 423	11 508 1 560	30 108 -	8 355 -	8 615 -	323 079 6 560
95 074	254 277	605 401	461 648	437 764	410 744	275 707	366 960	254 031	42 954	7 583 075
										III.
44 322 2 434 13 008 - 6 760 - 21 673	21 720 2 025 55 432 21 492 29 391	46 039 2 635 48 389 63 244 3 665	35 521 3 592 35 181 31 165 624	40 166 3 267 1 300 47 582 17 543	25 135 2 928 10 400 122 865 57 386	20 417 2 571 184 491 34 414 21 811	46 322 6 353 724 098 196 417 91 684	29 806 7 268 28 987 - 71 735	14 124 3 842 24 284 34 676 -	486 092 80 756 1 258 952 1 004 443 530 540
44 851	130 060	163 972	106 083	109 858	218 714	263 704	1 064 874	137 796	72 968	3 360 783
										IV.
54 896	102 713	275 130	121 371	231 185	255 408	121 699	-	90 712	63 051	2 710 011
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	a. b. 1 094
54 896	102 713	275 130	121 371	231 185	255 408	121 699	-	90 712	63 051	2 711 105
										V.
209 539	198 937	346 368	116 702	134 250	74 586	37 559	71 693	92 545	5 506	2 256 547
216 690	454 200	487 569	223 933	91 505	204 461	160 966	147 410	110 834	36 035	6 094 769
426 229	653 137	833 937	340 635	225 755	279 047	198 525	219 103	203 379	41 541	8 351 816
										a. 2
21 870	32 513	-	1 000	-	-	3 399	-	-	3 204	103 484
-	-	47	5 666	300	7 726	6 894	497	-	170	28 954
13 487	4 264	10 191	33 504	2 008	-	-	11 636	8 082	-	238 298
461 586	689 914	844 175	302 465	228 063	286 773	208 818	231 236	211 461	44 915	8 722 052
										VI.

utgifter kr. 41 760.74 er trukket det inntektsførte statsbidrag kr. 84 444.00. Dette beløp utgjør statsbidraget ikke får kraft fra fylkets elektrisitetsverk. Erstatning til kommuner som ikke får elektrisk kraft fra trukket statsbidraget, kr. 48 386.

Tabell 3 (forts.). Fylkeskommunenes kontante utgifter

Utgifter (forts.).	Øst-fold.	Akers-hus.	Hed-mark.	Opland.	Buskerud.	Vestfold.	Tele-mark.	Aust-Agder.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
A. Ordinære utgifter (forts.).								
VII. Landbruk.								
a. Fylkesagronomer	-	-	1 41 480	-	10 053	-	-	-
b. Fylkesgartnere	-	-	-	-	9 656	-	-	-
c. Fylkesskogmestere	4 620	14 241	26 900	19 998	-	4 900	-	4 999
d. I øvrig vedk. skogvesenet .	-	3 000	6 190	1 990	24 379	-	8 971	500
e. Dyrskuer og innkjøp av avls-dyr	-	-	-	-	18 447	5 000	-	-
f. Tilskudd til landhusholdningssskap	52 590	50 173	103 986	66 036	15 000	30 000	51 627	29 410
g. Rovdyrpremier, jakt, fiskeri	5 006	9 923	6 657	-	2 991	6 931	4 942	2 993
h. Veterinærvesen	13 804	15 482	49 707	24 178	22 812	9 857	8 287	10 778
i. I øvrig	-	3 564	200	-	21 889	1 100	-	-
VII. I alt	76 020	96 383	235 120	112 202	125 227	57 788	73 827	48 680
VIII. Renter og pensjoner.								
a. Renter	59 216	169 071	415 189	124 220	542 429	266 955	59 231	38 091
b. Pensjoner	600	-	99	600	2 600	-	-	-
VIII. I alt	59 816	169 071	415 288	124 820	545 029	266 955	59 231	38 091
IX. Andre ordinære utgifter	7 942	12 515	13 652	6 095	250 595	82 780	23 765	1 724
A. I alt	1 863 987	2 786 648	2 614 935	1 932 224	2 279 684	1 805 969	1 460 760	723 615
B. Ekstraordinære utgifter.								
I. Eiendommer, fond og beholdninger.								
a. Nybygging eller ombygging av sykehuis og sinnsykeasyl	-	-	846 981	-	379 203	4 161	-	-
b. Nybygging eller ombygging av fylkesskolebygninger	-	-	-	-	1 980	-	-	-
c. Nybygging eller ombygging av landbruks- og husmorskoler .	-	-	16 226	245 614	-	-	-	-
d. Anlegg og ombygging av veier og broer	142 129	242 514	1 556	123 088	116 287	66 650	143 849	67 663
e. Anlegg vedk. elektrisitetsforsyningen	-	-	-	-	970 361	-	-	-
f. Andre faste eiendommer	42 123	-	-	11 845	8 098	-	20 000	-
g. Jernbanebidrag	-	8 668	-	-	118 207	31 340	407 806	972
h. Innkjøp av jernbane- og dampskipssaktier	-	-	-	103 638	-	-	-	-
i. Utlån eller avsetning av komm. midler	-	5 000	-	75 000	-	-	-	-
j. Økning av beholdn. og forsk. ²	37 418	230 478	657 595	177 692	37 323	548 443	46 342	99 215
I. I alt	221 670	486 660	1 519 246	381 493	1 320 399	446 292	617 997	167 850
II. Avdrag på eller betaling av lån								
B. I alt	45 540	816 462	899 761	95 444	214 783	526 730	78 373	85 800
Utgifter = inntekter (balanse) .	2 131 197	4 089 770	5 033 942	2 409 161	3 814 866	1 886 407	2 157 130	977 265

¹ Her er oppført under ett lønn til fylkesagronomer og fylkesgartnere og bidrag til herredsagronomenes

og inntekter etter regnskapene 1924/25.

Vest-Agder.	Rogaland.	Hordaland.	Sogn og Fjordane.	Møre.	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag.	Nordland.	Troms.	Finnmark.	Tilsammen.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
-	16 559	21 474	16 123	-	-	-	-	-	-	105 689 a.
-	5 347	-	-	-	-	-	-	-	-	15 003 b.
9 146	5 134	8 450	-	4 316	-	11 000	-	4 398	-	109 470 c.
200	2 000	-	6 674	8 701	-	-	34 771	-	-	97 376 d.
-	21 664	19 739	-	2 167	-	-	-	-	-	67 017 e.
35 720	23 547	15 537	30 534	48 500	35 925	46 900	41 563	17 220	-	694 268 f.
4 213	11 587	9 330	7 803	3 986	4 610	4 256	6 111	4 440	1 795	97 574 g.
4 448	9 666	13 076	15 201	7 962	8 873	6 158	8 957	2 508	-	231 754 h.
-	-	-	5 805	-	-	-	200	-	-	32 758 i.
53 727	95 504	87 606	82 140	67 000	49 408	68 314	91 602	28 566	1 795	1 450 909 VII
36 160	115 649	240 876	119 177	114 078	153 937	63 258	393 463	179 127	9 890	3 100 017 a.
2 370	3 890	300	-	-	-	-	-	-	-	10 459 b.
38 530	119 539	241 176	119 177	114 078	153 937	63 258	393 463	179 127	9 890	3 110 476 VIII
39 617	22 630	15 465	7 692	91 880	30 457	3 811	211 821	54 368	63 736	940 545 IX
834 071	1 495 447	2 314 673	1 259 955	1 368 329	1 476 533	1 060 449	2 431 257	986 863	316 211	29 011 610 A
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	492 738	-	-	-	-	-	-	-	-	1 723 083 a.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 980 b.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	261 840 c.
86 233	133 163	133 498	151 920	153 404	3 042	175 864	-	39 503	41 470	1 739 715 d.
23 000	-	2 700	-	-	-	-	-	-	-	970 361 e.
-	21 478	58 547	59 396	-	87 550	427 094	27 537	-	-	107 766 f.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 012 181 g.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	108 638 h.
13 737	261 648	203 548	37 229	260 814	3 905	23 981	43 219	41 128	46 924	126 924 i.
95 496	385 731	398 293	248 545	414 218	94 497	626 939	15 682	1 625	22 051	581 642 j.
138 000	33 950	207 200	116 402	89 500	41 000	70 606	225 084	89 775	25 850	3 800 210 II
233 496	419 681	605 493	364 947	503 718	135 497	697 545	209 352	91 400	136 295	10 429 340 B
1 067 567	1 915 128	2 920 166	1 624 902	1 872 047	1 612 030	1 757 994	2 640 609	1 078 263	452 506	39 440 950

ønn. * Se note 2 side 37.

Tabell 3 (forts.). Fylkeskommunenes kontante

Inntekter.	Ost-fold.	Akers-hus.	Hed-mark.	Opland.	Buskerud.	Vestfold.	Tele-mark.	Aust-Agder.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
A. Ordinære inntekter								
I. Skatter.								
a. Eiendomsskatt	266 068	280 198	282 081	283 386	285 739	154 789	334 430	108 836
b. Repartisjonsskatt	1 590 000	3 384 728	2 455 006	1 861 615	1 940 194	2 172 440	1 752 000	1 850 000
c. Automobilavgift	102 517	84 446	-	151 352	135 352	128 315	-	-
I. I alt	1 958 585	3 749 372	2 737 087	2 296 353	2 311 285	2 455 544	2 086 430	1 958 836
II. Formues- og erhvervs-inntekter.								
a. Renter av fylkesskatt	1 501	7 911	28 695	13 682	10 143	5 321	2 223	7 969
b. Andre renter	139 889	26 000	65 617	97 846	277 810	49 475	27 500	9 010
c. Av aktier og lignende	-	-	-	1 280	-	-	-	-
d. Faste eiendommer	-	1 250	-	-	11 209	3 000	-	1 450
e. Netto innbetalte av kommunale bedrifter: ¹	-	-	-	-	-	-	-	-
1. Elektrisitetsverk	-	-	687 333	-	-	-	672 122	-
2. Andre bedrifter	-	-	-	-	-	-	-	-
e. I alt	-	-	687 333	-	-	-	672 122	-
II. I alt	141 390	1 652 172	94 312	112 808	299 162	614 326	29 723	1 981 571
III. Andre inntekter								
A. I alt	12 418	20 833	103	-	594	1 129	40 977	-
2 112 393	3 118 033	2 831 502	2 409 161	2 611 041	1 842 347	2 157 130	977 265	-
B. Ekstraordinære inntekter.								
I. Av kommunenes formue.								
a. Avdrag på og betaling av uteslænde midler	18 130	38 678	2 000	-	3 200	44 060	-	-
b. Inndragning av fond og avsetninger	-	-	-	-	-	-	-	-
c. Salg av eiendommer	674	-	440	-	-	-	-	-
I. I alt	18 804	38 678	2 440	-	3 200	44 060	-	-
II. Låne midler	-	933 059	2 200 000	-	1 200 625	-	-	-
B. I alt	18 804	971 737	2 202 440	-	1 203 825	44 060	-	-
Inntekter = utgifter (balanse) . .	2 131 197	4 089 770	5 033 942	2 409 161	3 814 866	1 886 407	2 157 130	977 265

¹ Under denne post er også medregnet Hordaland fylkes tilskudd til Hosanger, Haus og Hamres av fylkesbåtene.

1924/25.

utgifter og inntekter etter regnskapene 1924/25.

Vest-Agder.	Rogaland.	Hordaland.	Sogn og Fjordane.	Møre.	Sør-Trøndelag.	Nord-Trøndelag.	Nordland.	Troms.	Finnmark.	Tilsammen.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
92 658 2 267 000 26 616	151 760 1 585 000 52 831	199 738 2 600 000 43 708	282 263 1 300 000	158 137 1 504 863 -	177 440 1 366 000	168 574 1 650 000	115 552 1 500 000	51 351 930 000	381 000 381 000	3 343 000 32 089 846 725 137
2 386 274	1 789 591	2 843 446	1 582 263	1 663 000	1 543 440	1 818 574	1 615 552	981 351	381 000	36 157 983
										I
7 601 23 692	31 229	37 238 65 264	12 634 12 628	22 944 42 727	2 685 15 905	26 677 33 708 1 750	42 907	83 542 504 9 075	31 561 266 -	376 463 887 841 12 105
-	12 148	-	-	-	-	-	-	-	2 513	31 570
÷ 1350000	-	÷ 30 000	1 ÷ 244 777 2 259 278	-	-	÷ 130 000	-	-	-	÷ 411 4232 259 278
÷ 1350000	-	÷ 30 000	14 501	-	-	÷ 130 000	-	-	-	÷ 385 4954
÷ 1318707	43 377	72 502	39 763	65 671	18 590	÷ 67 865	42 907	93 121	34 340	÷ 254 6975
-	9 639	4 218	2 876	4 386	50 000	7 285	4 590	3 791	30 214	193 053
1 067 567	1 842 607	2 920 166	1 624 902	1 733 057	1 612 030	1 757 994	1 663 049	1 078 263	445 554	33 804 061 A
-	72 521	-	-	-	-	-	-	-	-	178 589
-	-	-	-	-	-	-	282 560	-	6 952	289 512
-	72 521	-	-	-	-	-	282 560	-	6 952	1 114
-	72 521	-	-	-	-	-	-	-	469 215	I
-	-	-	-	138 990	-	-	695 000	-	-	5 167 674
-	72 521	-	-	138 990	-	-	977 560	-	6 952	5 636 889
1 067 567	1 915 128	2 920 166	1 624 902	1 872 047	1 612 030	1 757 994	2 640 609	1 078 263	452 506	39 440 950

Elektrisitetsverk og Sogn og Fjordane fylkes tilskudd til Ålfot og Gaula Kraftselskap. * Netto innbetalt

Tabell 4. Bykommunenes kontante utgifter

Utgifter.	Fredriks-	Sarps-	Fredrik-	Moss.	Oslo.	Hamar.	Lille-	Gjøvik.
	hald.	borg.	stad.				hammer.	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
A. Ordinære utgifter.								
I. Kommunestyret, regnskaps- og skattevesen.								
a. Kommunestyre ¹	29 892	36 392	75 874	31 080	927 900	21 550	7 680	12 297
b. Regnskaps- og skattevesen . .	41 198	64 363	102 833	58 494	1 379 968	41 221	26 262	21 412
Kap. I. I alt	71 090	100 755	178 707	89 574	2 307 868	62 771	33 942	33 709
II. Retts- og politivesen.								
a. Politivesenet	95 464	94 613	187 060	62 747	3 350 871	52 398	26 857	22 871
b. Fengselsvesenet	2 133	2 766	3 883	2 957	63 460	2 349	918	926
c. I øvrig.	6 815	10 207	6 700	14 001	393 077	5 038	500	500
Kap. II. I alt	104 412	107 586	197 643	79 705	3 807 408	49 709	28 275	24 297
III. Kirken.								
a. Erstatninger og bidrag til geistlige tjenestemenn	41 047	22 480	31 172	18 237	487 312	18 691	12 174	9 964
b. Vedlikehold og øvrige utgifter ved kirker og prestegårder .	17 717	26 222	33 198	21 856	902 105	22 830	9 295	5 362
Kap. III. I alt	58 764	48 702	64 370	40 093	1 389 417	41 521	21 469	15 326
IV. Skolevesenet m. v.								
a. Folkeskolen ²	225 987	265 682	404 837	237 074	8 411 155	205 350	176 223	156 734
b. Komm. høiere almenskoler .	-	49 246	110 530	67 625	2 322 051	-	46 960	62 205
c. Offentlige ——	53 285	-	-	-	186 990	40 082	-	-
d. Abnormes undervisning . .	1 892	-	-	1 490	-	-	-	-
e. Tekniske skoler, tegne- og maskinistskoler	4 427	4 522	12 183	4 880	431 478	8 522	5 126	4 348
f. Sjømannsskoler	-	-	9 731	-	73 018	-	-	-
g. Husmorskoler	3 294	-	567	-	29 681	6 168	-	-
h. Andre skoler	810	9 425	6 803	1 383	1 028 518	1 125	3 084	5 996
i. Kulturelle formål (folkebibl., kunst og videnskap etc.) . .	-	16 690	142 801	3 477	669 326	15 706	14 000	7 548
Kap. IV. I alt	289 695	345 565	687 452	315 929	13 152 167	276 953	245 393	236 831
V. Sociale formål.								
a. Fattigvesenet ²	129 524	188 876	409 936	212 216	8 121 235	142 377	122 028	56 641
b. Gamlehjem, arbeidshjem, barnehjem o. l.	28 822	31 049	-	38 156	969 247	13 805	636	13 406
c. Vedkommende forsørte barn (vergeråd)	4 035	13 741	13 137	11 886	435 153	2 242	4 912	-
d. I henhold til lov om forsorg for barn	-	86	3 000	-	670	37 776	583	-
e. Riksversikring og fabrikktilsyn	4 514	3 710	3 085	2 353	63 600	1 600	2 718	1 330
f. Sykeforsikring	34 966	27 171	-	30 564	75 873	17 058	14 111	7 707
g. Alderdoms-, usørhets- og enkekvensjon	206 181	154 066	279 018	79 092	5 375 906	116 427	57 640	54 644

¹ Foruten utgifter ved formannskap og representantskap er her også medregnet borgermesterkontorets utstatistikken og skolestatistikken.

og inntekter etter kommuneregnskapene 1924/25.

Hønefoss	Drammen.	Kongsberg.	Horten.	Tønsberg.	Sande-fjord.	Larvik.	Kra;erø.	Pors-grund.	Skien.	Not-oddnen.	Risør.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
19 565	78 515	30 489	31 603	44 976	10 975	46 636	14 000	22 050	45 780	23 462	4 165 a
24 138	159 794	35 710	38 485	54 099	41 072	53 574	22 202	44 574	81 020	46 370	8 068 b
43 703	238 309	66 199	70 088	99 075	52 047	100 210	36 202	66 624	126 800	69 832	12 233 l
27 705	253 209	30 740	53 057	58 828	42 998	76 285	19 883	47 310	110 771	33 786	9 125 a
251	3 548	1 160	2 219	2 247	1 205	1 444	-	1 192	2 800	-	485 b
2 392	34 072	24 426	3 289	27 229	10 297	12 890	2 400	1 500	-	-	c.
30 348	290 829	56 326	58 565	88 304	54 510	90 619	22 283	50 002	113 571	33 786	9 610 I
8 017	64 580	18 078	20 018	23 008	14 152	24 632	8 448	35 660	18 860	12 755	10 980 a.
7 578	81 450	21 969	1 391	14 275	22 202	24 776	11 700	2 166	79 316	8 931	2 166 b.
15 595	146 030	40 047	21 409	37 283	36 354	49 408	20 148	37 826	98 176	21 686	13 146 II
114 173	817 150	188 567	250 197	264 039	142 545	269 308	90 824	173 639	336 466	315 658	51 543 a.
58 425	153 799	68 243	95 585	106 835	45 473	103 936	27 781	45 230	9 637	46 586	11 660 b.
-	-	936	-	-	-	-	-	-	42 668	-	c.
2 400	13 217	-	21 190	25 126	4 763	7 485	2 288	4 818	6 700	758	580 e.
-	12 232	-	-	23 584	32 327	3 171	-	11 910	-	-	f.
-	7 151	3 448	16 700	-	-	-	-	-	5 374	-	g.
-	16 571	2 766	2 800	1 000	12 443	3 530	-	-	-	12 000	100 h.
1 300	87 848	6 200	6 590	12 894	24 426	24 342	3 099	2 800	21 607	5 151	100 i.
176 298	1 095 736	282 392	393 062	433 478	261 977	411 772	123 992	238 397	422 452	380 153	63 983 IV
41 319	429 411	82 488	181 552	252 000	85 984	199 930	101 919	122 918	513 567	137 246	61 382 a.
12 188	31 243	19 088	21 721	27 335	4 066	19 517	16 131	-	72 076	560	- b.
1 095	52 973	5 958	3 973	5 367	-	26 631	3 092	2 659	6 810	-	c.
350	1 114	÷ 97	-	1 780	-	1 806	-	-	933	-	d.
525	7 700	1 000	1 582	1 100	2 743	2 519	714	2 389	6 812	-	584 e.
6 146	73 405	23 354	36 788	30 139	7 637	20 204	8 152	19 720	41 954	÷ 641	3 406 f.
6 503	227 580	103 187	-	114 100	60 767	196 320	-	83 358	145 492	45 895	24 899 g.

gifter. * Mere spesifiserte opgaver over fattigvesenets og skolevesenets utgifter finnes henholdsvis i fattig-

Tabell 4 (forts.). Bykommunenes kontante utgifter

Utgifter (forts.).	Fredriks-	Sarps-	Fredrik-	Moss.	Oslo.	Hamar.	Lille-	Gjøvik.
	hald.	borg.	stad.				hammer.	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
A. Ordinære utgifter (forts.).								
V. Sociale formål (forts.).								
h. Bidrag til arbeidsledighetskasser	14 493	8 811	47 466	25 379	500 000	8 291	8 176	7 000
i. Arbeidskontor	4 541	5 884	12 530	3 296	121 082	3 043	27	1 016
j. Samfundsmessig boligbygging	-	20 800	-	-	9 700	-	12 400	
k. Nødsarbeide	-	110 000	141	-	3 964 172	5 000	-	20 067
l. Andre sociale formål	5 334	6 402	4 162	4 985	979 308	2 149	2 591	1 046
Kap. V. I alt	432 324	573 510	769 502	408 597	20 643 352	322 275	212 839	175 257
VI. Helsepleie.								
a. Sundhets- og medisinalvesen (herunder sykehus o. l.)	28 558	8 619	134 625	47 052	6 335 976	9 657	22 354	73 220
b. Bidrag til sanitetsforen. o. l.	1 000	3 000	2 840	-	40 000	3 400	820	
c. — idrettens fremme	570	-	949	-	13 135	900	-	
d. Bade- og svømmeanstalter	8 362	46 000	-	5 393	669 540	8 598	3 000	3 894
e. I øvrig.	-	9 661	12 023	-	-	15 058	5 062	11 314
Kap. VI. I alt	38 490	67 280	150 437	52 445	7 058 651	37 613	31 236	88 428
VII. Offentlige arbeider.								
a. Vei- og brolegningsvesen	36 663	130 287	122 019	44 426	1 637 576	45 734	41 110	32 719
b. Brandvesen	119 622	99 728	154 205	3 118	1 261 630	75 311	13 026	30 819
c. Vann- og kloakkvesen	14 157	29 685	27 553	23 584	1 052 913	11 887	12 234	2 099
d. Bygningsvesen	-	-	-	-	663 365	-	-	-
e. Gateregulering	2 380	-	-	-	-	8 240	-	-
f. Gatebelysning	25 346	12 400	16 641	10 500	995 318	10 678	8 000	4 933
g. Renovasjon	10 355	1 640	-	-	1 568 046	1 600	2 158	-
h. Administrasjonsgrener som er felles for flere av ovennevnte arbeider	33 558	34 468	225 925	22 304	-	29 385	31 094	7 704
i. Andre offentlige arbeider	13 944	83 019	121 176	274 341	802 279	19 834	11 549	41 490
Kap. VII. I alt	227 711	391 227	612 413	331 105	5 875 301	178 895	119 171	115 566
VIII. Renter og pensjoner.								
a. Renter	695 036	230 451	925 097	85 795	13 483 013	135 848	361 172	89 859
b. Pensjoner	7 072	24 300	21 617	16 438	2 531 370	25 185	14 336	10 360
Kap. VIII. I alt	702 108	254 751	946 714	102 233	16 014 383	161 033	375 508	100 218
IX. Andre driftsutgifter.								
a. Dyrtidstillegg	6 650	-	-	-	7 309 125	-	-	-
b. Dekning av underskudd på foregående termin	-	-	-	-	-	-	-	60 000
c. I øvrig.	26 663	39 440	42 340	22 398	1 179 630	29 586	46 779	37 599
Kap. IX. I alt	33 313	39 440	42 340	22 398	8 488 755	29 586	46 779	97 599
A. Driftsutgifter. I alt	1 957 907	1 928 816	3 649 578	1 442 079	78 737 302	1 160 356	1 114 612	887 22

1924/25.

og inntekter etter kommuneregnskapene 1924/25.

Hønefoss.	Drammen.	Kongsberg.	Horten.	Tønsberg.	Sande-fjord.	Larvik.	Kragerø.	Pors-grund.	Skien.	Notodden.	Risør.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
4 950	181 189	3 111	2 584	51 469	9 017	10 000	1 194	-	37 940	8 946	5 000
3 908	16 398	682	6 433	11 830	6 865	5 401	1 874	3 523	9 539	3 457	i
		13 700									j
7 990	40 729	6 545	32 681	-	17 298	10 508		38 144		59 665	k
			4 248	1 325	2 760	9 033	800		8 300	2 000	450
84 974	1 061 742	259 016	291 562	496 445	191 617	501 869	133 876	272 711	842 923	257 128	95 721
											v
9 933	125 477	56 793	26 837	46 198	27 118	63 822	19 842	34 354	83 004	87 595	8 127
25	250	500	-	764	2 400	-	550	-	-	-	b
500	49 538	250	-		964	-	-	-	-	-	c
-	7 376	5 558	2 209	252	7 455	10 138	1 625	1 500	3 477	3 614	d
3 744	12 613	6 777	7 923	5 460	11 301	5 858	-	-	-	1 600	e
14 202	195 254	63 101	35 823	55 137	43 397	85 261	27 875	35 854	86 481	83 981	9 777
											v
27 515	237 592	64 091	64 450	57 344	47 326	50 844	20 264	36 353	142 024	35 689	4 947
32 960	241 347	69 885	33 529	102 676	93 492	77 654	55 463	9 281	121 260	31 052	20 629
10 958	118 974	24 223	15 588	74 455	3 620	20 838	3 552	29 540	59 148	21 980	9 304
	32 446	-	-	-	-	-	-	-	142 675	16 140	d
5 864	43 014	4 781	12 691	16 916	5 128	15 000	5 423	11 523	25 000	4 827	3 458
10 582		2 278	1 732	26 200	15 616	5 021	3 071	9 928	5 656	6 952	660
14 301	52 502	23 290	28 652	40 052	37 833	21 934	13 057	93 741	58 964	23 187	-
8 245	22 702	8 987	38 718	8 006	15 659	15 428	710	9 614	41 256	11 063	i.
88 509	510 629	149 089	195 360	176 739	218 674	165 043	93 016	143 140	482 167	165 814	20 390
											v
72 316	1 006 853	68 749	215 607	1 684 363	88 638	270 596	72 512	245 168	507 862	128 576	26 800
27 809	83 672	30 817	16 675	13 640	22 592	20 324	19 386	12 602	19 400	11 181	5 933
100 125	1 090 525	99 566	232 282	1 698 003	111 230	290 920	91 898	257 770	527 262	139 757	32 733
											v
		45 580		-	-	-	-	-	3 900	71 566	13 905
116 988	247 778	13 942	29 672	145 271	71 907	59 928	54 244	19 112	51 808	80 019	11 099
116 988	247 778	59 522	29 672	145 271	71 907	59 928	75 313	31 556	123 374	93 924	11 099
670 742	4 876 832	1 075 258	1 327 823	3 229 735	1 041 703	1 755 030	624 603	1 133 880	2 823 206	1 246 061	268 692

Tabell 4 (forts.). Bykommunenes kontante utgifter

Utgifter (forts.).	Fredriks-hald.	Sarpsborg.	Fredriks-stad.	Moss.	Oslo.	Hamar.	Lillehammer.	Gjøvik.
B. Ekstraordinære utgifter.								
I. Kommunale eiendommer, fond og beholdninger.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
a. Nybygg. eller omb. og innkjøp av kirker og utv. av kirkeg.	29 182	-	-	-	125 000	-	-	-
b. do. » sykehuis	7 598	-	-	-	-	-	-	-
c. do. » folkeskolebygninger	-	-	-	-	-	-	-	-
d. do. » andre skolebygninger	-	-	-	-	-	228 447	-	-
e. do. vedk. fattigv. eiendommer	27 646	4 264	-	-	-	19 220	-	-
f. Nybygg. ved offentlige arbeider Derav:	222 012	241 780	39 659	105 585	5 038 472	197 872	65 077	67 666
1. Vei- og brolegningsvesen	69 322	157 639	39 659	25 192	1 584 120	42 353	42 501	67 666
2. Brandvesen	39 969	-	-	80 393	539 880	-	-	-
3. Vann- og kloakkvesen	103 923	32 760	-	-	2 092 244	155 519	22 576	-
4. Bygningsvesen	4 524	-	-	-	-	-	-	-
5. Gatereguleringen	4 274	-	-	-	492 388	-	-	-
6. Renovasjon	-	-	-	-	240 168	-	-	-
7. Fellesutgifter ved flere av ovennevnte arbeider	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Andre offentlige arbeider	-	51 381	-	-	89 672	-	-	-
g. Nybygg. av andre eiendommer	477 450	307 818	19 625	-	15 351 365	124 574	-	-
h. Utl. ell. avsetn. av komm. midl.	203 916	30 000	72 607	61 000	1 929 344	1 205	776	-
i. Økning av beholdninger og forskudd ¹	-	-	-	-	-	-	-	-
	663 777	380 320	129 803	58 824	9 562 198	185 706	146 491	106 405
Kap. I. I alt	304 027	964 182	2 088	225 409	32 006 379	528 577	147 809	38 739
II. Avdrag på eller betaling av gjeld	249 570	136 496	-	163 139	3 989 446	74 683	230 986	45 200
B. Ekstraord. utgifter i alt	553 597	1 100 678	2 088	388 548	35 995 825	603 260	378 795	6 461
Utgifter = inntekter (balanse)	2 511 504	3 029 494	3 651 666	1 830 627	114 733 127	1 763 616	1 493 407	893 688
Inntekter.								
A. Ordinære inntekter.								
I. Skatter og avgifter.								
a. Eiendomsskatt, inntekts- og formuesskatt	1 784 843	2 512 198	2 740 380	1 590 446	72 987 771	1 154 270	870 510	882 895
b. Kommunale avgifter	22 847	19 431	70 827	35 955	1 108 558	19 401	33 882	9 443
Derav:								
1. Av kjøbmenn	7 325	7 100	11 275	6 200	216 150	5 575	3 700	3 325
2. » håndverksbrev	830	785	1 065	850	15 995	630	515	415
3. » salg og utskjeningen av ø og vin	-	-	-	-	30 840	-	-	-
4. » hunder	3 762	4 941	7 238	4 956	121 056	2 934	2 424	1 420
5. » næringar etter politi- vedtekta	1 313	60	6 481	369	36 528	405	1 308	-
6. » forestillinger og kine- matografer	6 001	3 120	33 100	21 187	525 148	2 868	23 492	2 308
7. » 1/4 pct. avgift av skjøter og forauks. løsøre	3 567	3 044	6 936	1 893	114 146	2 070	2 443	1 975
8. » tiende, jordavgift, land- skyld og lign. avg.	-	49	-	-	7 365	-	-	-
9. Andre avgifter	-	381	4 732	500	41 330	4 919	-	-
Kap. I. I alt	1 807 690	2 531 629	2 811 207	1 626 401	74 096 329	1 173 671	904 392	891 838

¹ Se note 2 side 37.

1924/25.

og inntekter etter kommuneregnskapene 1924/25.

Hønefoss.	Drammen.	Kongsberg.	Horten.	Tønsberg.	Sande-fjord.	Larvik.	Kragerø.	Porsgrund.	Skien.	Notodden.	Risør.	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	a.	
55 050	-	-	4 524	-	-	-	-	-	-	-	b.	
-	92 097	-	-	-	-	-	-	-	-	-	c.	
-	254 967	-	25 919	-	-	-	-	-	-	-	d.	
20 400	126 411	104 420	98 429	46 936	48 492	60 479	504	35 294	123 636	-	e.	
20 400	88 536	32 650	43 179	23 051	21 608	48 403	-	29 776	50 168	-	f.	
-	37 875	71 770	55 250	23 885	26 884	12 076	504	5 518	54 849	-	1.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.	
-	-	-	-	-	98 685	-	-	7 064	-	-	g.	
-	-	-	-	5 000	1 189	7 852	26 388	-	42 225	414	h.	
125 077	461 430	÷ 10 059	÷ 283 166	640 693	÷ 46 266	543 812	÷ 92 854	43 649	÷ 55 640	÷ 193 278	÷ 600	i.
49 627	934 905	104 761	÷ 103 903	692 629	102 100	612 143	÷ 65 962	86 007	110 221	÷ 192 864	÷ 600	I
166 481	555 800	155 916	196 885	968 696	66 863	152 163	39 675	451 195	153 163	33 194	20 900	II
116 854	1 490 705	260 677	92 982	1 661 325	168 963	764 306	÷ 26 287	537 202	263 384	÷ 159 670	20 300	B
787 596	6 367 537	1 335 935	1 420 805	4 891 060	1 210 666	2 519 336	598 316	1 671 082	3 086 590	1 086 391	288 992	
639 359	4 300 298	1 188 619	1 274 612	3 745 453	1 059 799	2 128 459	484 734	1 272 427	2 516 558	986 529	272 800	a.
21 825	56 751	23 662	24 543	56 718	38 333	18 994	11 147	35 036	41 959	9 247	4 855	b.
2 875	19 125	4 136	4 750	10 275	6 150	8 575	4 100	4 775	9 525	2 866	2 300	1.
415	1 755	340	420	1 000	590	985	345	440	1 560	510	195	2.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.
1 405	19 740	3 498	4 908	5 886	2 310	3 708	1 215	2 888	7 637	3 348	768	4.
67	3 535	80	80	3 160	4 033	955	-	1 862	3 687	-	110	5.
15 849	3 221	8 111	10 966	27 751	20 000	581	4 515	23 016	15 000	420	100	6.
1 214	8 035	7 180	3 019	8 646	5 250	3 610	972	1 958	4 550	1 052	1 382	7.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.
-	1 340	317	400	-	-	580	-	-	-	1 051	-	9.
661 184	4 357 049	1 212 281	1 299 155	3 802 171	1 098 132	2 147 453	495 881	1 307 463	2 558 517	995 776	277 655	I

Tabell 4 (forts.). Bykommunenes kontante utgifter

	Fredriks-hald.	Sarpsborg.	Fredrik-stad.	Moss.	Oslo.	Hamar.	Lille-hammer.	Gjøvik.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Inntekter (forts.).								
A. Ordinære inntekter (forts.).								
II. Formues- og erhvervs-								
inntekter.								
a. Renter	156 356	31 584	76 749	22 567	2 940 495	15 535	7 323	8 535
b. Av aktier o. l.	-	75 120	317 200	-	-	182	-	-
c. Inntekter av forskjellige faste eiendommer	44 232	12 008	108 796	15 695	496 723	7 440	49 892	33 170
d. Netto innbetalt av komm. bedrifter ¹	469 659	97 865	150 158	16 823	9 466 180	71 109	449 120	24 988
Derav:								
1. Elektrisitetsverk	432 403	12 000	-	17 000	5 689 333	35 000	376 040	36 271
2. Gassverk	15 358	-	-	19 088	524 593	-	-	-
3. Kinematografer	8 584	85 865	112 597	10 000	-	24 872	-	26 569
4. Andre komm. bedrifter	44 030	-	37 561	62 911	3 252 254	11 237	73 080	37 852
Kap. II. I alt	670 247	216 577	647 903	9 951	12 903 398	94 266	406 551	355
III. Andre ordinære inntekter.								
a. Gaver fra private og sparebanker	24 500	-	-	-	-	34 708	-	-
b. Bøter, utpantning, off. måling og veining	-	2 053	1 815	368	11 243	16	-	718
c. I øvrig	-	3 468	29 164	1 255	50 000	59	14 464	775
Kap. III. I alt	24 500	1 415	30 979	1 623	61 243	34 783	14 464	1 497
A. Ordinære inntekter i alt	2 502 487	2 749 621	3 490 089	1 618 073	87 060 970	1 302 720	1 325 407	893 688
B. Ekstraordinære inntekter.								
I. Av kommunenes formue.								
a. Avdrag på og innbetaling av utes. fordringer	7 000	-	30 500	-	2 534 272	-	-	-
b. Inndragning av fond og avsetninger	-	277 873	131 077	207 554	-	188 761	-	-
c. Salg av eiendommer	2 067	2 000	-	-	196 000	24 200	-	-
Kap. I. I alt	9 067	279 873	161 577	207 554	2 730 272	212 961	-	-
II. Lå nemidler								
B. Ekstraordinære inntekter i alt	-	-	-	5 000	24 941 885	247 935	168 000	
Inntekter = utgifter (balanse)	2 511 504	3 029 494	3 651 666	1 830 627	114 733 127	1 763 616	1 493 407	893 6

¹ I de fleste byer betaler bedriftene renter og avdrag til kommunekassen som er ansvarlig overfor kredi-

og inntekter etter kommunerøgnskapene 1924/25.

Hønefoss.	Drammen.	Kongsberg.	Horten.	Tønsberg.	Sande-fjord.	Larvik.	Kragerø.	Porsgrund.	Skien.	Notodden.	Risør.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
16 551	149 068	32 284	18 865	53 905	40 609	27 795	32 363	58 084	68 472	25 662	2 565 a. - b.
9 688	46 341	- 17 151	18 745	93 174	23 568	14 968	15 418	32 600	67 233	28 973	5 879 c.
27 473	1 372 322	77 330	11 517	847 074	10 094	208 525	-	6 000	250 795	-	d.
27 473	1 131 478	70 614	10 000	692 958	-	13 333	-	-	-	-	1.
-	3 794	-	-	-	-	18 768	-	-	-	-	2.
-	162 878	14 225	-	154 452	10 000	56 573	-	6 000	26 789	-	3.
-	74 172	- 7 509	1 517	- 336	94	157 387	-	-	244 776	-	4.
53 712	1 567 731	92 463	49 217	994 153	74 271	251 295	47 781	96 684	386 500	54 635	8 444 I.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	4 579	6 283	-	4 361	-	-	43 545	-	3 255	-	2 481 a.
10	760	3 275	-	-	741	-	445	-	-	-	412 b.
2 952	13 749	2 632	24 494	27 754	13 380	1 933	10 664	17 276	95 048	5 980	- c.
2 962	19 088	12 190	24 494	32 115	14 121	1 933	54 654	17 276	98 303	5 980	2 893 III.
717 858	5 943 868	1 316 934	1 372 866	4 828 439	1 186 524	2 400 681	598 316	1 421 423	3 043 320	1 056 391	288 992 A
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	245 742	19 001	35 391	1 000	15 835	1 839	-	1 745	-	-	a.
-	145 075	-	12 548	47 399	6 982	10 316	-	-	-	-	b.
14 688	32 852	-	-	-	1 325	-	-	16 514	-	-	c.
14 688	423 669	19 001	47 939	48 399	24 142	12 155	-	18 259	-	-	1
-	-	-	-	14 222	-	106 500	-	231 400	43 270	30 000	- II
55 050	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
69 738	423 669	19 001	47 939	62 621	24 142	118 655	-	249 659	43 270	30 000	- B
787 596	6 367 537	1 335 935	1 420 805	4 891 060	1 210 666	2 519 336	598 316	1 671 082	3 086 590	1 086 391	288 992

rene også for den gjeld som faller på bedriftene. Se for øvrig innledningen side 5—7.

Tabell 4 (forts.). Bykommunenes kontante utgifter

Utgifter.	Arendal.	Kristian-sand.	Mandal.	Egersund	Stavanger.	Haugesund.	Bergen.	Ålesund.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
A. Ordinære utgifter.								
I. Kommunestyre, regnskaps- og skattevesen.								
a. Kommunestyre ¹	20 985	49 073	5 641	9 074	86 955	38 623	233 944	36 611
b. Regnskaps- og skattevesen	43 009	84 078	18 428	6 555	194 740	93 663	605 066	56 565
Kap. I i alt	63 994	133 151	24 069	15 629	281 695	132 286	839 010	93 176
II. Retts- og politivesen.								
a. Politivesenet	65 858	134 029	4 135	4 645	333 912	121 723	1 325 872	90 998
b. Fengselsvesenet	1 780	2 830	-	1 177	3 450	-	18 483	5 336
c. I øvrig	9 459	4 869	40	1 348	15 331	-	118 741	7 296
Kap. II i alt	77 097	141 728	4 175	7 170	352 693	121 723	1 463 096	103 630
III. Kirken.								
a. Erstatninger og bidrag til geistlige tjenestemenn	34 199	33 973	6 310	10 030	61 432	35 753	218 055	26 843
b. Vedlikehold og øvr. utg. ved kirker og prestegårder	24 979	53 739	10 864	1 967	60 421	13 026	392 729	15 602
Kap. III i alt	59 178	87 712	17 174	11 997	121 853	48 779	610 784	42 445
IV. Skolevesenet m. v.								
a. Folkeskolen ²	262 937	474 024	82 840	63 551	1 077 244	520 357	2 970 664	435 450
b. Komm. høiere almenskoler	49 138	26 452	30 321	24 753	159 865	131 392	732 747	73 725
c. Offentl. — — —	-	57 546	-	-	60 076	-	113 753	-
d. Abnormes undervisning	-	-	-	-	-	-	11 199	-
e. Tekniske skoler, tegne- og maskinistskoler	5 845	22 865	3 538	884	51 021	6 402	132 915	6 820
f. Sjømannsskoler	13 305	21 065	-	-	16 512	10 550	94 531	9 383
g. Husmorskoler	-	7 465	-	-	5 679	5 735	11 484	-
h. Andre skoler	3 483	28 764	400	356	38 785	12 725	191 267	5 154
i. Kulturelle formål (bibl, kunst, videnskap etc.)	14 400	43 670	3 438	1 660	30 035	18 018	654 693	11 460
Kap. IV i alt	349 108	681 851	120 537	90 492	1 439 217	705 179	4 913 253	541 992
V. Sociale formål.								
a. Fattigvesenet ²	273 059	401 853	65 551	43 684	958 956	328 283	3 516 603	283 119
b. Gamlehjem, arbeidshjem, barnehjem o. l.	-	15 156	3 389	7	23 295	28 796	339 726	54 738
c. Vedkommende forsørte barn (vergeråd)	9 600	17 974	-	1 100	58 447	16 347	203 811	17 061
d. I henhold til lov om forsorg for barn	1 981	503	1 634	-	2 500	6 754	51 533	1 26
e. Riksversikring og fabrikktilsyn	905	2 815	1 101	355	16 605	2 860	36 372	2 45
f. Sykeforsikring	19 930	24 679	5 956	4 979	117 963	27 973	193 530	40 50
g. Alderdoms-, uførhets og enkepension	-	10 000	-	-	410 998	225 928	1 354 588	187 15

¹ Se note 1 side 46. ² Se note 2 side 46.

1924/25.

→g inntekter etter kommuneregnskapene 1924/25.

Kristian-sund.	Trondh' em.	Namsos.	Bodø.	Narvik.	Harstad.	Tromsø.	Hammer-fest.	Vardø.	Øvrige byer.	Tilsammen.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
33 512 64 065	97 104 277 535	10 815 18 404	20 883 45 255	35 992 35 020	9 172 22 959	18 886 42 877	3 735 18 765	2 222 22 159	120 244 231 025	2 348 352 4 225 025
97 577	374 639	29 219	66 138	71 012	32 131	61 763	22 500	24 381	351 269	6 573 377
										1
67 041 695 2 000	601 649 12 635 37 990	14 148 204 1 077	17 717 617 1 592	23 110 1 188 199	14 055 - 1 511 846	29 931 1 637 1 600	10 647 1 000 1 593	4 611 -	162 433 4 491 16 434	7 683 092 149 955 765 672
69 736	652 274	15 429	19 926	24 497	13 390	33 168	13 240	4 611	183 358	8 598 719
										II
26 852	109 340	6 345	8 494	16 942	2 000	33 955	6 274	10 851	118 766	1 666 679
19 571	125 255	6 737	13 317	1 584	3 203	10 328	7 479	4 133	112 719	2 194 158
46 423	234 595	13 082	21 811	18 526	5 203	44 283	13 753	14 984	231 485	3 860 837
										III
254 961 148 889 35 377 19 103	2 116 576 15 638	84 354	79 906	146 028 55 040	93 012 17 149	179 479 42 882	99 674 46 047	90 932 13 766	995 784 345 329	23 124 924 5 344 940
10 199 7 463 6 523 - 121 507	104 552 43 940 11 279 3 869	-	1 702	3 148	1 002	7 269 - 12 013	3 120	-	9 941 10 102 9 854 - 1 777	936 034 404 837 138 791 1 523 966
11 550	61 674	1 424	2 500	3 220	-	2 450	500	1 250	20 302	1 948 149
326 073	2 771 958	105 285	124 835	211 397	111 163	261 862	149 341	105 948	1 398 748	34 241 916
										IV
335 250	1 811 118	83 814	102 873	116 896	60 129	142 504	53 029	77 382	616 994	20 863 646
40 892	33 231	33 470	-	9 020	-	19 071	28 776	20 394	106 197	2 075 231
5 086	57 508	-	3 331	9 100	1 170	3 831	-	8 575	3 735	1 009 840
3 293 28 075 21 929	1 466 25 227 182 784	-	230	1 775	184	1 140	1 199	422	582	123 832
125 000	632 123	-	-	-	-	74 293	-	-	134 483	10 485 641

Tabell 4 (forts.). Bykommunenes kontante utgifter

Utgifter (forts.).	Arendal.	Kristian-sand.	Mandal.	Egerund.	Stavanger.	Haugesund.	Pergen.	Ålesund.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Ordinære A. utgifter (forts.).								
V. Sociale formål (forts.).								
h. Bidrag til arb.ledighetskasser	10 011	45 380	12 805	-	139 193	28 215	174 155	39 990
i. Arbeidskontor	6 023	8 515	418	811	21 191	9 969	53 642	5 851
j. Samfundmessig boligbygging	-	-	-	-	-	-	1 216 520	-
k. Nødsarbeide	-	-	26 065	-	1 902	37 340	393 097	-
l. Andre sociale formål	2 395	6 043	-	510	26 926	9 318	126 594	16 158
Kap. VI i alt	323 904	532 918	116 919	51 446	1 777 976	721 783	7 660 171	648 294
VI. Helsepleie.								
a. Sundhets- og medisinalvesen	45 655	124 034	5 376	14 562	246 255	168 507	1 010 950	59 894
b. Bidrag til sanitetsforen, o. l.	2 550	1 000	1 350	500	10 500	-	-	2 250
c. > > idrettens fremme	200	-	100	-	-	-	42 986	-
d. Bade- og svømmeanstalter	4 200	16 291	3 151	580	2 265	-	83 935	-
e. I øvrig	÷ 603	7 202	-	-	3 954	-	-	4 100
Kap. VI i alt	49 252	150 277	9 527	16 592	252 974	179 007	1 137 871	66 244
VII. Offentlige arbeider.								
a. Vei- og brolegningsvesen . . .	63 709	84 142	11 032	12 473	120 884	130 338	1 081 559	54 821
b. Brandvesen	71 366	133 522	35 835	19 113	216 194	150 076	1 033 330	142 880
c. Vann- og kloakkvesen	÷ 42 266	÷ 79 475	÷ 13 863	÷ 4 330	÷ 198 073	÷ 97 449	÷ 316 258	÷ 117 691
d. Bygningsvesen	-	-	-	-	-	-	318 000	-
e. Gateregulering	-	-	-	-	-	-	36 159	-
f. Gatebelysning	18 273	22 663	4 369	2 469	59 160	48 208	331 612	3050
g. Renovasjon	4 308	-	-	-	254	17 750	807 571	42 10
h. Administrasjonsgrener som er felles for flere av ovennevnte arbeider	-	-	-	-	-	-	-	-
i. Andre offentlige arbeider	34 340	36 382	10 336	3 140	91 630	42 510	375 405	31 66
Kap. VII. i alt	3 000	8 824	4 300	3 870	87 431	15 936	198 537	÷ 8 00
	152 730	206 058	52 009	36 735	377 480	307 369	3 860 915	176 27
VIII. Renter og pensjoner.								
a. Renter	193 090	1 554 665	31 413	315 278	2 818 924	1 118 030	8 360 250	418 07
b. Pensjoner	29 878	40 268	-	6 307	98 781	9 332	115 415	35 54
Kap. VIII i alt	222 968	1 594 933	31 413	321 585	2 917 705	1 127 362	8 475 665	453 61
IX. Andre ordinære utglfter.								
a. Dyrtidstillegg	88 035	-	-	-	-	-	19 529	-
b. Dekning av underskudd på foreg. termin	-	-	-	9 461	147 553	-	-	29 8
c. I øvrig	28 817	41 183	7 524	10 114	137 829	103 626	570 362	23 3
Kap. IX i alt	116 852	41 183	7 524	19 575	285 382	123 155	570 362	47 1
A. Ordinære utgifter i alt	1 415 083	3 569 811	383 347	571 221	7 806 975	3 466 643	29 531 127	2 172 8

1924/25.

g inntekter etter kommuneregnskapene 1924/25.

Kristiansund.	Trondhjem.	Namsos.	Bodø.	Narvik.	Harstad.	Tromsø.	Hammerfest.	Vardø.	Øvrige byer.	Tilsammen.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
-	58 655	3 640	376	1 540	1 066	8	-	-	18 921	1 468 971 h.
6 038	19 100	803	1 360	4 594	1 774	4 385	648	-	5 973	372 424 i.
21 002	12 581	-	-	-	2 197	-	-	-	15 554	1 288 674 j.
3 600	38 611	908	1 536	10 350	5 098	833	210	404	12 323	4 764 183 k.
590 165	2 872 404	131 835	118 674	178 560	79 605	260 737	92 500	116 878	1 010 474	45 312 485 V
30 752	654 441	2 005	24 220	115 610	18 190	66 462	7 247	6 893	109 386	9 959 600 a.
500	-	20	50	-	400	100	1 050	-	7 079	82 288 b.
-	444	291	500	5 000	-	-	-	-	3 239	119 616 c.
-	4 043	5 710	2 953	1 675	-	297	-	985	11 744	914 648 d.
12 061	-	-	6 042	-	40	7 247	120	-	10 055	158 612 e.
43 313	658 928	8 026	33 765	118 935	18 630	73 512	8 417	7 878	141 503	11 235 374 VI
29 562	485 340	8 651	32 972	55 915	14 846	29 338	14 823	6 703	129 777	5 245 862 a.
121 667	437 128	39 243	36 883	39 413	27 412	47 007	49 764	29 588	300 170	5 577 278 b.
76 001	116 610	20 764	46 899	10 631	14 863	59 351	48 523	24 306	101 459	2 648 934 c.
-	426 656	-	-	32 768	-	-	-	-	-	1 632 050 d.
-	-	-	-	15 096	-	-	-	-	17 761	101 280 e.
26 834	76 724	4 910	3 857	18 195	5 952	13 200	4 000	5 000	61 943	1 975 310 f.
2 894	226 327	348	13 477	88 545	13 809	503	-	-	-	2 889 384 g.
53 559	113 034	13 007	12 322	21 548	8 924	13 353	5 491	6 830	128 960	1 794 389 h.
25 583	333 286	7 038	1 552	33 855	4 724	2 932	7 128	1 082	109 614	2 377 018 i.
184 098	1 981 885	52 433	51 060	315 966	60 804	165 684	32 683	22 733	646 766	18 943 637 VII
555 590	3 698 945	84 384	203 979	109 671	98 693	377 581	104 657	120 271	855 041	41 412 852 a.
46 286	304 642	1 375	10 813	1 610	300	6 100	5 867	3 100	47 865	3 698 197 b.
601 876	4 003 587	85 759	214 792	111 281	98 993	383 681	110 524	123 371	902 906	45 111 049 VII
-	-	-	-	67 705	-	-	-	-	-	7 649 851 a.
34 971	-	-	-	-	-	170 533	-	41 627	-	493 758 b.
107 317	105 271	18 384	8 766	20 679	13 142	53 826	10 833	34 868	388 514	4 010 553 c.
142 288	105 271	18 384	8 766	88 384	13 142	224 359	10 833	76 495	388 514	12 154 162 IX
101 549	13 655 541	459 452	659 767	1 138 558	433 061	1 509 049	453 791	497 279	5 255 023	186 031 556 A.

Tabell 4 (forts.). Bykommunenes kontante utgifter

Utgifter (forts.).	Arendal.	Kristian-sand.	Mandal.	Egersund	Stavanger.	Haugesund.	Bergen.	Ålesund.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
B. Ekstraordinære utgifter.								
I. Kommunale eiendommer, fond og beholdninger.								
a. Nybygg eller omb. og innkjøp av kirker og utv. av kirkeg.	-	-	-	-	-	-	90 377	-
b. do. » sykehus	-	-	-	-	100 000	-	18 650	-
c. do. » folkeskolebygninger . .	-	-	-	-	192 423	-	503 754	-
d. do. » andre skolebygninger .	-	-	-	-	-	-	-	-
e. do. vedk. fattigv. eiendommer	-	-	-	-	-	-	-	-
f. Nybyggel.omb. ved offentl. arb.	623	97 426	2 384	16 664	35 066	-	2 137 759	-
Derav:								
1. Vei- og brolegningsvesen .	-	15 000	2 384	-	-	-	785 507	-
2. Brandvesen	-	-	-	-	-	-	1 122	-
3. Vann- og kloakkvesen . .	623	-	-	3 664	35 066	-	442 758	-
4. Bygningsvesen	-	-	-	-	-	-	500	-
5. Gatereguleringen	-	-	-	13 000	-	-	887 056	-
6. Renovasjon	-	-	-	-	-	-	2 202	-
7. Andre offentlige arbeider .	-	82 426	-	-	-	-	18 614	-
g. Nybygg. av andre eiendommer	-	300 953	-	1 500	133 279	-	1 056 230	-
h. Utlån eller avsetning av kommunale midler	-	378 974	28 722	26 000	-	-	817 963	-
i. Økning av beholdn. og forsk.	162 505	413 626	8 451	46 682	440 440	202 875	718 091	920 750
Kap. I i alt	163 128	1 190 979	39 557	90 846	901 208	202 875	3 906 642	920 750
Avdrag på eller betaling av gjeld	241 518	534 503	16 000	92 113	2 615 159	404 000	2 519 378	162 950
B. Ekstraord. utgifter i alt	404 646	1 725 482	55 557	182 959	3 516 367	606 875	6 426 020	1 083 700
Utgifter = inntekter (balanse)	1 819 729	5 295 293	438 904	754 180	11 323 342	4 073 518	35 957 147	3 256 537
Inntekter.								
A. Ordinære inntekter.								
I. Skatter og avgifter.								
a. Eiendomsskatt, inntekts- og formuesskatt	1 514 546	2 979 943	431 321	343 696	7 802 257	3 012 925	24 084 095	2 378 469
b. Kommunale avgifter	42 056	34 099	6 005	3 610	221 213	57 046	94 698	75 708
Derav:								
1. Av kjøbmenn	10 850	14 358	3 350	2 550	34 565	12 250	61 375	15 150
2. » håndverksbrev	795	1 760	185	90	3 863	1 335	6 135	1 305
3. » salg og utskjenking av øl og vin	-	-	-	-	-	-	-	-
4. » hunder	1 920	6 292	864	600	13 135	5 937	16 956	5 052
5. » næringer efter politi-vedtek	1 757	1 923	-	70	9 469	35 196	8 056	2 053
6. » forestillinger og kine-matografer	21 171	-	1 494	-	134 685	-	-	50 000
7. » $\frac{1}{4}$ pct. avgift av skjøter og forauks. losøre . . .	4 178	9 086	-	-	22 710	-	1 071	-
8. » tiende, jordavgift, land-skyld o. lign. avg. . .	323	-	-	-	-	-	-	-
9. Andre avgifter	1 062	680	112	300	2 786	2 328	1 105	2 148
Kap. I i alt	1 556 602	3 014 042	437 326	347 306	8 023 470	3 069 971	24 178 793	2 454 177

¹ Se note 2 side 37.

1924/25.

G inntekter etter kommuneregnskapene 1924/25.

Kristian-sund.	Trondhjem.	Namsos.	Bodø.	Narvik.	Harstad.	Tromsø.	Hammer-fest.	Vardø.	Øvrige byer.	Tilsammen.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
-	-	-	-	386 885	-	-	-	-	-	631 444 a.
44 187	-	-	-	-	-	-	-	-	-	162 837 b.
37 413	-	-	-	-	-	-	-	-	733 814	1 534 576 c.
309 414	-	-	-	-	-	-	-	-	13 008	642 966 d.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	332 016 e.
492 960	26 458	11 685	94 597	5 492	17 645	-	-	-	992 720	10 574 603 f.
263 753	8 000	7 543	32 600	2 825	-	-	-	-	177 794	3 681 629 1.
201 707	18 458	4 142	54 131	2 667	17 645	-	-	-	28 133	689 497 2.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	69 711	3 546 205 3.
-	-	-	7 866	-	-	-	-	-	-	5 024 4.
27 500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 404 584 5.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	288 489 6.
97 043	-	456 251	-	-	-	-	-	-	-	959 575 7.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	152 433	18 584 270 g.
2 552 750	5 000	29 778	8 114	-	-	4 000	48 629	178 829	6 521 466 h.	
170 671	2 312 185	28 808	34 436	94 297	2 063	411 982	21 208	28 090	120 618	15 234 676 i.
170 671	5 845 952	60 266	532 150	395 299	3 429	429 627	25 208	20 539	1 950 186	54 218 854 I.
134 783	599 260	31 336	203 411	181 282	67 027	111 205	67 702	10 000	857 041	16 699 119
305 454	6 445 212	91 602	735 561	576 581	70 456	540 832	92 910	30 539	2 807 227	70 917 973 B.
407 003	20 100 753	551 054	1 395 328	1 715 139	503 517	2 049 881	546 701	527 818	8 062 250	256 949 529
034 757	10 909 807	501 775	979 119	1 239 137	476 045	1 867 111	377 509	324 283	5 558 572	171 207 827 a.
65 930	104 565	14 928	32 270	12 497	7 629	16 222	9 353	4 890	112 274	2 578 407 b.
11 225	36 916	1 925	4 350	3 525	3 375	8 150	2 405	2 500	36 661	605 582 1.
1 360	2 665	170	455	320	225	645	180	135	3 735	54 998 2.
-	1 140	-	-	-	-	-	-	-	-	31 980 3.
4 005	17 472	710	2 400	3 560	1 740	5 784	1 581	1 590	15 613	311 253 4.
3 873	16 927	12 123	758	1 182	-	900	500	-	2 902	161 722 5.
45 467	1 832	-	22 943	3 500	-	219	4 687	665	41 856	1 075 273 6.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 269	221 256 7.
-	27 613	-	1 364	410	2 289	524	-	-	1 452	9 286 8.
00 687	11 014 372	516 703	1 011 389	1 251 634	483 674	1 883 333	386 862	329 173	5 670 846	173 786 234 1.

Tabell 4 (forts.). Bykommunenes kontante utgifter

	Arendal.	Kristian-sand.	Mandal.	Egersund.	Stavanger.	Haugesund.	Bergen.	Alesund.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Inntekter (forts.).								
A. Or inntekter (forts.).								
II. Formues- og erhvervs-inntekter.								
a. Renter	110 539	86 933	5 220	9 274	1 028 730	42 464	667 740	88 042
b. Av aktier o. l.	-	-	-	-	300	-	-	112
c. Inntekter av forskj faste eiendommer	5 276	50 056	16 121	4 569	-	27 225	98 583	61 052
d. Netto innbetalst av komm. bedrifter ⁴⁾	136 700	1 370 175	11 000	234 630	1 452 075	351 441	6 214 578	117 957
Derav:								
1. Elektrisitetsverk	76 968	1 042 436	11 000	179 693	882 428	422 280	1 987 605	6 041
2. Gassverk	59 732	194 117	-	-	162 768	-	2 280 566	32 590
3. Kinematografer	-	91 007	-	12 875	168 631	3 000	312 003	47 749
4. Andre komm. bedrifter	-	42 615	-	42 062	238 248	73 839	1 634 404	31 577
Kap. II i alt	241 963	1 507 164	21 901	239 335	2 481 105	366 680	6 980 901	267 163
III. Andre ordinære inntekter.								
a. Gaver fra private og sparebanker	17 149	-	20 405	-	-	-	-	-
b. Bøter, utpantning, off. måling og veining	1 254	-	-	-	-	-	22 968	231
c. I øvrig	2 761	9 854	3 074	7 186	60 090	424 567	138 429	3 250
Kap. III i alt	21 164	9 854	23 479	7 186	60 090	424 567	161 397	3 481
A. Ordinære inntekter i alt	1 819 729	4 531 060	438 904	593 827	10 564 665	3 861 218	31 321 091	2 724 821
B. Ekstraordinære inntekter.								
I. Av kommunenes formue.								
a. Avdrag på og innbet. av utestd. fordringer	-	-	-	-	-	50 300	1 204 478	-
b. Inndragning av fond og avsetninger	-	375 718	-	136 700	480 169	-	-	188 950
c. Salg av eiendommer	-	85 409	-	17 500	43 508	-	1 374 658	-
d. Andre inntekter	-	-	-	-	-	-	-	42 766
Kap. I i alt	-	461 127	-	154 200	523 677	50 300	2 579 136	231 716
II. Låne midler								
		303 106	-	6 153	235 000	162 000	2 056 920	300 000
B. Ekstraord. inntekter i alt		764 233	-	160 353	758 677	212 300	4 636 056	531 716
Inntekter = utgifter (balanse)	1 819 729	5 295 293	438 904	754 180	11 323 342	4 073 518	35 957 147	3 256 537

¹ Derav kullfraktoverskudd kr. 101 429. * Derav kullfraktoverskudd kr. 19 574. ³ Derav kullfrakt

1924/25.

g inntekter etter kommuneregnskapeene 1924/25.

Kristian-sund	Trondhjem.	Namsos.	Bodø.	Narvik.	Harstad.	Tromsø.	Hammer-fest.	Vardø.	Øvrige byer.	Tilsammen.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
14 375 4 560	242 832 -	1 462 1 000	11 268 400	24 667 -	340	40 630	5 479	499	209 384 685	6 375 245 399 656
a. b.										
113 476	987 975	4 314	19 957	42 743	17 881	40 542	20 122	16 276	109 961	2 434 625
c.										
385 750	2 373 085	2 658	150 856	36 228	1 490	39 643	94 957	75 569	268 187	26 818 365
d.										
389 999	278 900	-	141 978	-	12 510	14 351	62 817	40 510	115 034 - 8 762	14 161 433 3 858 008
644 418	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.
7 420	81 975	3 000	-	8 732	14 000	25 292	11 284	35 059	65 660 96 255	1 587 091 7 211 833
11 669	1 367 792	342	8 878	27 496	-	-	20 856	-	-	4.
518 161	3 603 892	9 434	182 481	103 638	19 711	120 815	120 558	92 344	588 217	36 027 891
II.										
-	-	-	3 811	20 000	-	-	-	-	58 421	243 498
a.										
-	18 411	-	203	2 127	70	342	530	3 470	769	31 303
54 153	1 826 015	3 081	1 333	¹ 104 434	62	45 391	² 24 235	³ 89 490	35 308	3 147 764
c.										
54 153	1 807 604	3 081	5 347	126 561	132	45 733	24 765	92 960	94 498	3 422 565
III.										
2 673 001	16 425 868	529 218	1 199 217	1 481 833	503 517	2 049 881	532 185	514 477	6 353 561	213 236 690
A.										
-	280 732	-	32 990	8 306	-	-	-	-	43 778	4 512 909
a.										
26 232	-	-	-	-	-	-	-	-	217 972	2 453 326
22 200	169 833	-	12 621	-	-	-	-	-	27 073	2 042 448
b.										
48 432	450 565	-	45 611	8 306	-	-	-	-	288 823	9 051 449
I.										
685 570	3 224 320	21 836	150 500	225 000	-	-	14 516	13 341	1 419 866	34 661 390
II.										
734 002	3 674 885	21 836	196 111	233 306	-	-	14 516	13 341	1 708 689	43 712 839
B.										
407 003	20 100 753	551 054	1 395 328	1 715 139	503 517	2 049 881	546 701	527 818	8 062 250	256 949 529

verskudd kr. 86 215. Se innledningen side 5—7.

Tabell 5. Sammendrag av herreds-, fylkes- og bykommunenes

Nr.		Utestående kapitaler:			Verdi av faste						
		herav :			kom- munelokaler	kirker med jordegods samt kirke- gårder.	andel i prestegård- bygninger og klokker- gårder.	skole- bygninger. ¹	eiendom- mer vedk. forsorgs- vesenet.	sykehuis og pleiehjem	
		til- sammen.	legat- kapitaler.	andre kapi- taler.							
1	Østfold	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	
2	Akershus	2 750	486	2 264	403	4 278	136	7 831	1 434	34	
3	Hedmark	2 682	600	2 082	2 862	7 127	533	29 605	883	12 19	
4	Opland	5 436	1 832	3 604	1 324	5 271	696	11 670	745	3 29	
5	Buskerud	1 733	248	1 485	771	3 343	376	5 557	1 133	68	
6	Vestfold	2 292	595	1 697	624	3 943	292	9 359	502	1 41	
7	Vest-Agder	1 008	371	637	1 642	3 358	308	7 823	740	76	
8	Telemark	1 265	769	496	294	3 721	456	5 692	1 094	28	
9	Aust-Agder	706	408	298	214	2 551	265	2 395	400	10	
10	Vest-Agder	1 297	270	1 027	455	2 409	134	2 679	369		
11	Rogaland	1 357	540	817	239	2 787	457	5 183	770	12	
12	Hordaland	2 371	360	2 011	1 389	5 649	398	12 464	501	39	
13	Sogn og Fjordane . .	616	62	554	548	3 712	206	3 727	26	15	
14	Møre	1 460	410	1 050	140	6 576	296	5 779	278	12	
15	Sør-Trøndelag . . .	953	377	576	456	4 264	176	3 923	301	42	
16	Nord-Trøndelag . .	2 058	357	1 701	213	3 542	180	4 208	742	38	
17	Nordland	1 212	240	972	350	4 013	354	5 788	466	25	
18	Troms	162	59	103	176	1 218	139	1 803	40	13	
19	Finnmark	120	19	101	54	247	67	1 305	20		
20	Herredskomm. i alt .	29 478	8 003	21 475	12 154	68 009	5 469	126 791	10 444	21 07	
21	Fylkeskommuner . .	4 382	771	3 611	-	-	-	4 14 686	-	32 07	
22	Felleskomm. elek.v.	-	-	-	-	-	-	-	-		
23	Landkomm. i alt . .	33 860	8 774	25 086	12 154	68 009	5 469	141 477	10 444	53 15	
24	Bykommuner	92 766	10 810	81 956	12 439	35 303	756	5 041	7 676	57 20	
25	Felleskomm. elek.v.	-	-	-	-	-	-	-	-		
26	Bykommuner i alt . .	92 766	10 810	81 956	12 439	35 303	756	85 041	7 676	57 20	
	Riket i alt . .	126 626	19 584	107 042	24 593	103 312	6 225	226 518	18 120	110 35	

¹ Her er tatt med også verdien av lærerboliger, for landdistriktsene også verdien av lærerjord. ² Her dommer. ³ Herav landbruks- og husmorskoler 13 724 000 og fylkesskoler 962 000 kr. ⁴ Verdien a andel i fellesverkene. ⁵ Herav havnekassenes formue kr. 83 243 000.

ormue og lånegjeld ved utgangen av regnskapsåret 1924/25.

Iendommer:					Lånegjeld:									Nr.
læge- poliger.	elektrisi- tetsverk.	skog og jord- eien- dom- mer. ³	andre faste eien- dom- mer.	tilsam- men.	Annen formue, aktier og lign.	Sum av formue.	vedkom- mende elektrisi- tetsverk.	annen lånegjeld.	lånegjeld i alt.	pr. inn- bygger.	pr. 100 kr. formue.	pr. 100 kr. antatt inn- tekt.		
000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	
499	12 226	1 805	2 159	31 111	742	34 603	12 911	9 658	22 569	184	52.70	22.01	1	
1 234	23 183	7 754	12 441	97 812	29	100 523	22 450	82 188	104 638	537	113.36	39.05	2	
863	22 117	20 492	2 970	69 446	583	75 465	29 791	33 324	63 115	418	101.77	63.11	3	
777	9 824	3 382	203	26 046	385	28 114	10 371	17 302	27 673	220	60.94	33.21	4	
555	13 487	4 018	1 074	35 271	84	37 647	12 776	17 927	30 703	285	70.71	32.43	5	
138	12 460	1 500	1 892	30 621	186	31 815	11 999	7 701	19 700	232	58.63	25.34	6	
382	6 302	2 295	2 318	22 836	886	24 937	7 435	14 040	21 475	238	53.25	26.21	7	
250	121	1 040	184	7 520	116	8 342	590	3 774	4 364	78	21.39	12.63	8	
550	845	224	303	7 975	61	9 383	1 239	1 871	3 110	56	15.85	9.30	9	
226	9 591	84	396	19 861	81	21 299	11 206	5 133	16 339	166	62.95	32.33	10	
675	13 166	1 402	463	36 505	86	38 962	14 785	11 249	26 034	161	70.63	27.95	11	
765	3 113	41	208	12 501	76	13 193	3 465	3 798	7 263	80	43.32	17.69	12	
645	12 304	179	419	26 745	50	28 255	13 184	4 925	18 109	141	82.75	34.65	13	
599	4 407	891	626	16 066	6	17 025	4 255	7 326	11 581	99	44.69	18.60	14	
421	12 635	1 571	392	24 289	70	26 417	13 367	7 612	20 979	247	92.22	41.83	15	
1 179	5 054	381	680	18 518	49	19 779	6 754	9 238	15 992	97	83.31	26.30	16	
515	716	270	37	5 044	41	5 247	1 283	3 662	4 945	60	66.32	18.74	17	
12	-	230	395	2 380	70	2 520	-	2 787	2 787	72	50.17	14.23	18	
10 285	161 551	47 559	27 160	490 497	3 501	523 476	177 861	243 515	421 376	217	72.29	31.63	19	
-	149 222	-	7 128	203 114	625	208 121	176 454	57 905	234 359	121	40.20	17.59	20	
- ⁵	88 364	-	-	88 364	-	88 364	73 553	-	73 553	38	12.61	5.52	21	
10 285	399 137	47 559	34 288	781 975	4 126	819 961	427 868	301 420	729 288	376	125.10	54.74	22	
-	268 430	³ 822 ⁶ 417 957	885 624	46 464	1 024 854	274 125	463 101	-	737 226	924	191.35	54.06	23	
- ⁵	36 721	-	36 721	-	36 721	34 476	-	34 476	-	43	8.95	2.53	24	
-	305 151	822	417 957	922 345	46 464	1 061 575	308 601	463 101	771 702	967	200.80	56.59	25	
0 285	704 288	48 381	452 245	1 704 320	50 590	1 881 536	736 469	764 521	1 500 990	545	155.04	55.68	26	

nder også sinssykeeasyler. ³ Jordiendommer er for byenes vedk. tatt med under «Andre faste eien-
e felleskomm. verker» er her fordelt mellem land- og bykommunene i forhold til de enkelte kommuners

Tabel 6. Bykommunenes formue

Nr.	Byer.	1	2	3	4	5	6	7
		Utestående kapitaler: ¹		Samlet verdi av faste eiendommer	Av de faste eiendommer frem-			
		tilsammen.	herav legat-kapitaler.		kirker, kirke-gårder samt prestegårder.	skole-bygninger.	vannverk.	elektris-tetsverk (bokført verdi).
		1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
1	Fredrikshald . . .	2 366	1 375	25 806	244	723	242	10 128
2	Sarpsborg . . .	1 043	-	8 854	705	1 280	1 800	542
3	Fredrikstad . . .	2 173	-	11 952	410	1 245	1 654	-
4	Moss	2 088	21	5 519	350	1 202	605	718
5	Oslo	22 391	1 532	267 832	10 728	21 986	14 284	94 846
6	Hamar	485	27	3 402	132	641	873	-
7	Lillehammer . . .	269	-	6 667	175	523	-	4 781
8	Gjøvik ²	6	-	1 997	50	360	481	605
9	Hønefoss	52	-	1 972	138	1 000	250	100
10	Drammen	10 373	14	20 617	522	2 479	1 613	9 340
11	Kongsberg	90	36	4 607	1 520	451	525	1 051
12	Horten	209	-	4 487	5	2 007	645	530
13	Tønsberg	² 830	² 66	24 070	407	2 442	750	16 050
14	Sandefjord	588	431	3 932	369	650	225	348
15	Larvik	² 808	² 765	7 895	432	1 240	1 330	457
16	Kragerø	585	-	2 243	204	305	378	296
17	Porsgrunn	79	21	4 992	492	785	600	696
18	Skien	255	3	13 468	1 312	3 303	500	2 648
19	Notodden	6	-	2 606	45	950	750	-
20	Risør	10	-	656	129	133	-	-
21	Arendal	50	-	8 892	1 115	1 195	1 000	4 318
22	Kristiansand . . .	810	42	27 255	867	1 032	1 000	18 952
23	Mandal	35	2	6 172	330	85	124	5 000
24	Egersund	215	117	4 581	32	184	570	2 732
25	Stavanger	3 961	² 975	47 638	2 593	4 772	3 812	12 401
26	Haugesund	13 094	1 101	28 851	1 260	4 840	800	11 951
27	Bergen	9 599	-	78 255	960	3 542	1 509	23 907
28	Ålesund	2 172	507	18 411	1 110	3 110	1 930	3 078
29	Kristiansund . . .	268	7	17 755	547	1 880	1 882	10 110
30	Trondhjem	13 434	105	81 823	3 938	10 561	3 253	16 582
31	Namsos	45	-	2 854	209	190	600	1 453
32	Bodø	293	-	4 022	248	400	500	1 242
33	Narvik	175	-	3 828	560	340	38	1 424
34	Harstad	39	-	3 286	-	810	375	971
35	Tromsø	98	-	13 959	840	2 100	2 470	4 700
36	Hammerfest . . .	69	4	2 090	164	225	250	558
37	Vardø	15	-	2 209	67	230	1 200	119
38	De øvrige byer . .	3 688	1 659	26 927	2 850	5 840	2 580	5 796
	Tilsammen	92 766	10 810	802 382	36 059	85 041	51 398	268 430

¹ Kassebeholdninger er ikke medregnet. Disse utgjorde pr. 30 juni 1925 for bykassene i

1924/25.

og lånegjeld pr. 30 juni 1925.

8	9	10	11	12	13	14	15	
heves :	Annen formue (aktier, be- holdninger, materiell og lign.).	By- kassenes formue i alt. ¹	Havne- kassenes formue i alt. ¹	Samlet låne- gjeld.	Herav vedkommende			Nr.
1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	
623	582	28 754	3	11 381	10 430	-	84	1
367	2 212	12 109	567	4 098	-	-	175	2
21	2 556	16 681	197	12 400	-	-	2 437	3
536	-	7 607	2 744	5 990	524	-	3 589	4
35 851	15 607	305 830	32 833	260 219	119 739	-	18 016	5
438	816	4 7 3	-	3 127	260	1 021	-	6
50	121	7 057	-	6 922	5 127	-	-	7
150	10	2 013	-	2 315	700	-	-	8
263	62	2 086	-	5 242	25	4 215	-	9
656	575	31 565	2 808	18 320	8 549	-	1 728	10
168	5	4 702	-	1 232	471	-	-	11
91	102	4 798	354	6 940	354	2 816	504	12
135	-	24 900	749	29 802	15 500	2 924	75	13
69	160	4 680	301	3 083	-	1 408	.43	14
190	14	8 717	217	8 163	-	2 707	465	15
70	60	2 888	210	1 458	360	-	73	16
123	289	5 360	353	6 801	884	2 288	244	17
693	17	13 740	1 300	11 117	2 846	-	1 017	18
330	-	2 612	-	3 140	178	-	-	19
18	-	666	153	729	-	-	58	20
104	-	8 942	295	6 471	4 226	-	161	21
106	200	28 265	2 978	25 304	20 000	-	1 596	22
65	-	6 207	205	5 645	4 926	-	102	23
53	175	4 971	209	4 245	2 891	-	123	24
176	495	52 094	6 753	48 383	9 863	-	3 204	25
2 000	-	41 945	1 950	21 627	13 470	-	894	26
2 851	18 946	106 800	15 119	95 079	18 334	976	6 902	27
104	1 292	21 875	2 763	22 409	2 573	10 373	380	28
267	529	18 552	2 629	25 165	10 110	-	1 451	29
4 130	215	95 472	674	57 138	5 123	-	6 693	30
122	140	3 039	358	3 604	1 511	-	145	31
-	100	4 415	565	2 888	990	-	353	32
550	151	4 154	600	3 788	1 719	-	285	33
-	224	3 549	505	5 354	1 412	1 767	448	34
182	427	14 484	1 856	14 434	4 302	-	654	35
83	2	2 161	213	1 716	360	-	113	36
35	125	2 349	148	2 647	112	-	89	37
861	255	30 870	2 633	23 326	6 256	3 981	1 715	38
52 531	46 464	941 612	83 242	771 702	274 125	34 476	53 766	

alt kr. 37 909 110 og for havnekassene kr. 2 783 655. ² Opgaven gjelder foregående år.

Tabell 7. Formue og inntekt ifølge skatteligningen, skatter og avgifter,

	Benevnelse	Østfold.	Akers-hus.	Hed-mark.	Opland.	Buske-rud.	Vestfold.	Tele-mark.
A. Skatteligning m. v.								
a. Folkemengde ¹		120 784	191 389	148 993	124 103	106 275	84 015	87 691
b. Matrøkkskyld	Mark.	37 816	44 796	52 406	49 804	36 098	26 914	28 877
c. Antall skattydere	Personer.	45 724	88 722	54 901	48 017	38 709	31 069	31 097
d. Antatt formue	1 000 kr.	428 280	922 996	620 145	454 073	434 171	385 980	403 241
e. —— pr. innbygger	Kr.	3 546	4 823	4 162	3 659	4 085	3 990	4 598
f. Antatt inntekt	1 000 kr.	102 517	267 959	99 995	83 314	94 669	77 718	81 923
g. —— pr. innbygger	Kr.	848	1 400	671	671	891	925	934
h. Skatbar inntekt	1 000 kr.	69 135	180 403	65 822	54 379	63 278	52 962	53 045
i. —— i forhold til antatt inntekt	Pct.	67.43	67.32	65.82	65.26	66.84	68.14	64.74
B. Skatter og avgifter.								
I. Herredsskatt resp. byskatt.								
a. Eiendomsskatt på matrikul. eiendommer	1 000 kr.	84	137	203	156	99	26	53
b. —— verk og bruk o.l.	-	47	42	20	28	33	6	66
		131	179	223	184	132	32	119
c. Formuesskatt	-	1 276	3 007	2 402	1 591	1 513	895	1 516
d. Inntektskatt	-	7 882	22 175	10 797	7 395	8 837	5 772	8 599
		9 158	25 182	13 199	8 986	9 850	6 667	10 115
Formues- og inntektsskatt i alt								
e. Formuesskatt pr. 1 000 kr. formue	Kr.	2.98	3.26	2.87	3.5	3.48	2.66	3.72
f. Inntektskatt pr. 100 kr. skatbar inntekt	-	11.40	12.29	16.40	13.6	13.18	10.90	16.05
g. Kommunale avgifter	1 000 kr.	110	749	184	99	274	55	136
h. Skolekretsenes særskilte utredslser	-	-	-	14	44	5	5	51
i. Verk og bruks bidrag til eget skolevesen	-	31	-	2	65	8	11	9
j. —— fattigvesen	-	3	-	-	-	24	10	46
		9 433	26 110	13 622	9 378	10 293	6 780	10 476
II. Fylkesskatt.								
a. Eiendomsskatt på matrikul. eiendommer	-	189	223	262	248	180	134	202
b. —— verk og bruk o.l.	-	84	57	20	34	55	21	144
c. Avgifter ²	-	103	84	-	151	135	128	-
d. Repartisjonsskatt på herredene ³	-	1 590	3 385	2 455	1 862	1 940	2 145	1 752
		1 966	3 749	2 737	2 295	2 310	2 428	2 098
III. Samlet beløp av kommunale skatter og avgifter . . .								
	-	9 809	26 474	13 904	9 811	10 663	7 063	10 822
a. Av de utlignede skatter ⁴ falt:								
1. på matrikkelen eller faste eiendommer	Pct.	4.23	1.79	4.52	4.93	3.59	2.73	4.40
eller pr. skyldmark . . .	Kr.	10.67	10.24	9.63	9.36	10.16	6.95	16.10
2. på formue og inntekt . . .	Pct.	95.77	98.21	95.48	95.07	96.41	97.27	95.60
b. Samlet beløp av komm. skatter og avgifter utgjorde :								
1. pr. innbygger	Kr.	81.21	138.33	93.32	79.06	100.33	84.06	123.41
2. » skattyder	-	214.52	298.39	253.25	204.32	275.46	227.33	348.00
3. » 1 000 kr. antatt formue	-	22.90	28.68	22.42	21.60	24.55	21.02	26.83
4. » 100 » inntekt	-	9.57	9.88	13.90	11.77	11.26	9.09	18.20
5. » 100 » skatbar »	-	14.18	14.67	21.12	18.04	16.85	13.33	20.40
C. Innbetaling av og retanser vedk. herredenes resp. byenes skatter og avgifter.								
a. Av årets skatter og avgifter blev innbetalt	1 000 kr.	7 108	18 973	9 689	6 776	8 330	4 967	7 633
b. —— blev nedsatt og ettergitt	-	138	556	244	146	315	93	166
c. —— gjenst. som rest. pr. 30% 25	-	2 061	6 626	3 565	2 193	2 031	1 425	2 994
		9 307	26 155	13 498	9 115	10 676	6 485	10 793
d. Av tidligere års restanser blev innbetalt .	-	2 220	4 182	2 718	1 942	1 931	1 498	1 696
e. —— blev avskrevet	-	394	1 828	357	204	364	248	363
f. —— gjenstod pr. 30% 25	-	2 342	9 153	5 149	2 352	1 936	1 816	1 697
g. Samlede skatterest. ved årets utgang(c+f)	-	4 403	15 779	8 714	4 545	3 967	3 241	4 691

¹ Hjemmehørende folkemengde ved utgangen av 1923. ² Vesentlig automobilavgift. ³ Repartisjonsskatten under herredenes skatt og går således ikke inn i summen for riket. ⁴ Eiendomsskatt, formues- og inntektsskatt den foreløbige innberetning om skatteligningen, mens de her oppførte tall fremgår av de avsluttede regnskap. Det fremgår av tabell 8, side 68, rubrikk 14, utgjør nedsatte (av årets utligning) og ettergitte (avskrevne) skatter

1924/25.

disses innbetaling; skatterestanser m. v. Absolutive og relative tall.

Aust-Agder.	Vest-Agder.	Rogaland.	Hordaland	Sogn og Fjord-dane.	Møre.	Sør-Trøndelag.	Nord-Trøndelag.	Nord-land.	Troms.	Finn-mark.	Land-distrik-tene i alt.	Byer i alt.	Riket i alt.
55 627	55 052	97 649	160 773	90 764	127 528	116 408	84 171	168 253	80 743	37 962	1 933 180	798 439	2 731 619
17 553	15 241	23 057	27 863	25 536	27 576	29 776	29 576	17 385	6 834	-	497 108	-	497 108
19 060	19 617	31 341	55 232	36 028	46 940	44 458	34 706	44 356	21 657	12 103	703 737	335 801	1 039 538
203 973	202 630	259 535	366 556	167 650	218 818	259 123	227 470	191 935	74 566	55 551	5 828 693	3 852 610	9 681 303
3 667	3 681	2 658	2 290	1 847	1 716	2 226	2 702	1 176	923	1 463	3 015	4 825	5 544
34 551	33 445	50 526	93 121	41 046	52 258	62 257	50 150	60 797	26 377	19 574	1 332 197	1 363 473	2 695 670
621	608	517	580	452	410	535	596	372	327	516	689	1 708	987
23 175	21 546	32 477	61 137	25 681	32 896	37 025	32 570	39 648	16 212	13 606	874 997	927 339	1 802 336
67.07	64.42	64.27	65.65	62.56	62.94	59.47	64.94	65.21	61.46	69.51	65.68	68.01	66.86
45	30	31	47	45	25	67	80	36	13	-	1 177	-	-
12	9	6	32	2	4	17	13	14	3	-	354	-	-
57	39	37	79	47	29	84	93	50	16	-	1 531	13 888	15 419
759	728	814	1 183	498	596	846	757	675	283	206	19 545	14 112	33 657
3 687	3 497	4 280	8 614	3 236	4 316	5 289	4 522	5 928	2 881	2 046	119 253	146 537	265 790
4 446	4 225	5 094	9 797	3 734	4 912	6 135	5 279	6 603	3 164	2 252	138 798	160 649	299 447
3.72	3.60	3.14	3.21	2.97	2.72	3.96	3.88	3.52	3.79	3.71	3.85	3.66	3.48
15.91	16.23	13.18	14.07	12.60	13.04	14.29	13.88	14.95	17.77	15.03	13.61	15.80	14.74
.43	19	39	175	39	73	105	41	105	35	40	2 321	2 578	4 899
4	25	37	73	140	12	13	16	23	-	-	462	-	462
-	21	13	36	4	-	-	10	-	-	-	210	-	210
-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	87	-	87
4 550	4 329	5 220	10 164	3 964	5 026	6 337	5 439	6 781	8 215	2 292	143 409	177 115	320 524
88	76	115	139	255	138	149	147	87	45	-	2 677	-	2 677
21	16	37	61	27	19	29	21	28	7	-	681	-	681
-	27	53	44	-	-	-	-	-	-	-	725	-	725
1 850	2 267	1 585	2 600	1 300	1 505	1 366	1 650	1 500	930	381	32 063	-	32 063
1 959	2 386	1 790	2 844	1 582	1 662	1 544	1 818	1 615	982	381	36 146	-	36 146
4 659	4 448	5 425	10 408	4 246	5 183	6 515	5 607	6 896	3 267	2 292	147 492	177 115	324 607
3.60	3.01	3.58	2.77	8.10	3.65	4.10	4.71	2.44	2.10	-	3.40	7.95	5.90
9.46	8.60	8.20	10.01	12.88	6.75	8.80	8.82	9.49	9.95	-	9.83	-	-
96.40	96.99	96.42	97.23	91.90	96.35	95.90	95.29	97.56	97.90	-	96.60	92.05	94.10
83.75	80.80	55.56	64.74	46.78	40.64	55.96	66.61	42.24	40.46	60.37	76.30	221.83	118.83
244.43	226.74	173.09	188.44	117.85	110.41	146.54	198.70	155.46	150.85	189.37	209.68	527.44	312.26
22.84	21.95	2 1.90	28.23	25.32	23.68	25.14	24.64	35.99	43.81	41.25	25.30	45.91	33.52
13.48	13.39	10.73	11.17	10.34	9.91	10.46	11.18	11.34	12.38	11.70	11.07	12.98	12.04
20.10	20.64	16.70	17.02	16.53	15.75	17.59	17.21	17.39	20.15	16.84	16.85	19.10	18.01
3 510	3 574	4 003	7 306	2 696	3 661	4 112	3 673	3 808	1 564	1 000	102 383	140 635	243 018
53	55	49	166	115	46	91	61	80	47	70	2 491	6	-
986	673	1 116	2 393	1 028	1 277	2 005	1 608	2 750	1 566	1 183	37 480	38 520	76 000
4 549	4 302	5 168	9 865	3 839	4 984	6 208	5 342	6 638	3 177	2 253	142 354	-	-
653	426	878	1 822	705	905	1 616	1 276	2 440	1 377	838	29 123	33 918	63 041
142	80	163	436	53	73	124	169	274	133	57	5 462	6	-
986	511	1 629	3 374	1 043	1 182	2 217	1 653	4 165	2 501	2 006	45 712	63 602	109 314
1 972	1 184	2 745	5 767	2 071	2 459	4 222	3 261	6 915	4 067	3 189	83 192	102 122	185 314

(fylkesskatten) utlignes sammen med inntekts- og formuesskatten til herredet. Den er derfor også medregnet.

⁵ Disse tall stemmer ikke helt med de for de utlignede skatter opførte beløp. Disse siste opgaver er tatt fra.⁶ I byenes regnskap opføres avskrivninger på eldre restanser og nedsettelsjer i årets skatter under ett. Som for byene tilsammen kr. 12 585 466.

Tabell 8. Spesifikasjon av byenes skatte-

Nr.	Byer.	1	2	3	4	5	6	7	8
		Antall skatt- ydere.	Antatt formue.	Antatt inntekt.	Skattbar inntekt.	Eiendoms- skatt.	Skatt på formue.	Skatt på inntekt.	Tilsammen skatt på formue og inntekt.
			1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1	Fredrikshald	4 789	48 165	15 673	9 749	131 096	182 017	1 466 250	1 648 267
2	Sarpsborg	4 135	40 322	18 885	13 362	288 222	137 031	1 909 318	2 046 349
3	Fredrikstad	5 039	59 953	17 580	11 549	309 428	235 223	2 340 953	2 576 176
4	Moss	3 644	29 070	12 411	7 995	169 245	115 894	1 350 371	1 466 265
5	Oslo	120 350	1 778 110	621 262	437 982	4 493 880	6 319 966	61 864 622	68 184 588
6	Hamar	3 024	26 365	10 800	7 860	45 280	94 809	1 080 669	1 175 478
7	Lillehammer	2 808	30 411	9 762	6 795	48 061	103 157	844 482	947 639
8	Gjøvik	2 218	19 571	7 514	4 775	64 782	78 176	783 195	861 371
9	Hønefoss	1 191	17 349	5 040	3 595	90 968	65 799	531 418	597 217
10	Drammen	10 060	101 714	40 970	27 003	526 658	314 118	3 255 687	3 599 805
11	Kongsberg	2 652	18 653	8 102	5 140	265 658	74 431	777 384	851 765
12	Horten	4 790	18 136	13 729	9 502	90 600	68 223	1 339 230	1 407 453
13	Tønsberg	5 439	55 993	19 292	14 244	268 211	208 285	2 478 988	2 687 273
14	Sandefjord	2 536	36 875	9 988	7 164	31 158	112 370	938 083	1 050 453
15	Larvik	5 038	33 399	13 670	8 792	131 682	129 187	1 601 151	1 730 338
16	Kragerø	1 768	14 192	4 519	2 703	54 140	53 764	479 995	533 759
17	Porsgrunn	3 243	25 866	9 053	5 575	111 073	100 203	989 809	1 040 012
18	Skien	5 640	49 366	20 939	13 543	240 583	169 303	2 281 232	2 450 535
19	Notodden	2 594	25 484	7 698	4 357	320 778	101 290	746 445	847 735
20	Risør	1 087	5 722	2 193	1 223	32 759	22 167	231 152	253 319
21	Arendal	4 103	48 906	13 626	8 335	112 312	191 135	1 286 430	1 477 565
22	Kristiansand	6 408	65 337	21 906	13 858	341 105	252 259	2 612 784	2 865 043
23	Mandal	1 449	10 276	3 582	2 349	39 748	40 932	375 542	416 474
24	Egersund	1 440	10 462	3 139	1 775	38 092	41 184	256 993	298 177
25	Stavanger	14 016	136 213	49 488	32 688	841 300	534 001	6 605 197	7 139 198
26	Haugesund	5 469	121 694	21 434	14 283	225 230	431 505	2 699 041	3 130 546
27	Bergen	43 402	497 746	171 445	122 403	1 768 118	1 915 398	22 190 335	24 105 733
28	Ålesund	7 558	41 897	20 455	11 133	337 500	164 444	1 858 720	2 023 164
29	Kristiansund	5 642	32 605	14 082	7 106	310 222	129 627	1 397 824	1 527 451
30	Trondhjem	22 561	215 765	82 585	52 663	1 205 503	850 969	10 582 261	11 433 230
31	Namsos	1 381	8 821	4 922	2 286	55 208	34 866	391 806	426 672
32	Bo-lø	1 898	11 988	6 023	4 100	26 635	36 148	615 600	651 748
33	Narvik	2 225	16 541	11 147	6 813	145 237	65 995	1 141 437	1 207 432
34	Háradstad	1 375	8 183	3 556	2 306	44 779	32 256	441 377	473 633
35	Tromsø	3 932	20 083	9 770	6 147	137 688	79 881	1 423 128	1 503 009
36	Hammerfest	1 198	6 130	3 039	1 826	40 458	24 395	366 473	390 868
37	Vardø	1 121	6 302	2 840	1 669	48 061	25 170	314 162	339 332
38	De øvrige byer	18 578	158 945	51 354	32 391	456 262	546 010	4 737 724	5 283 734
	Tilsammen 1924/25	335 801	3 852 610	1 363 473	927 339	13 887 720	14 111 588	146 537 218	160 648 806

1924/25.

ligning, skatterestanser m. v.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Kommunale avgifter.	Kommunale skatter og avgifter i alt.	Innbetalt			Nedsatte (av årets utligning) og etter-gitte (avskrevne) restanser.	Skatterestanser ved årets utgang			Nr.
		av årets skatter og avgifter.	av tidligere års restanser.	i alt.		for 1924/25.	for tidligere år.	i alt	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
22 847	1 802 210	1 618 558	189 083	1 807 641	68 805	157 294	289 935	447 229	1
19 431	2 354 002	2 261 658	268 735	2 530 393	592 606	143 509	133 846	277 355	2
70 827	2 956 431	1 827 852	938 587	2 766 439	147 448	830 284	1 579 264	2 409 548	3
35 955	1 671 465	1 456 624	169 777	1 626 401	151 054	191 069	288 593	474 662	4
1 108 558	73 787 026	57 908 269	16 877 928	74 786 197	5 380 852	16 792 090	23 795 250	40 587 340	5
19 401	1 240 159	1 116 683	54 967	1 171 600	80 216	106 948	139 395	246 343	6
33 882	1 029 582	850 181	51 767	901 948	40 000	148 880	184 059	332 939	7
9 443	935 596	795 704	94 159	889 863	40 100	124 895	167 401	292 296	8
21 825	710 010	622 835	37 135	659 970	53 746	47 830	13 125	60 955	9
56 751	4 183 214	3 433 452	915 562	4 349 014	153 090	1 005 910	1 856 152	2 862 062	10
23 662	1 141 085	970 393	241 887	1 212 280	46 040	155 722	356 454	512 176	11
24 543	1 522 596	1 341 678	94 171	1 435 849	73 180	215 999	152 028	368 027	12
56 718	3 012 202	2 947 671	845 855	3 793 526	104 469	645 261	1 163 008	1 808 269	13
38 333	1 119 944	865 902	226 980	1 092 882	33 827	232 320	270 892	503 212	14
18 994	1 881 014	1 846 574	297 268	2 143 842	61 413	264 580	548 267	812 847	15
11 147	599 046	391 256	103 652	494 908	24 000	244 801	429 998	674 799	16
35 036	1 186 121	893 372	413 994	1 307 366	117 360	322 399	542 434	864 833	17
41 959	2 733 077	1 642 836	916 811	2 559 647	227 649	918 871	1 289 199	2 208 070	18
9 247	1 177 760	770 567	366 160	1 136 727	210 945	381 252	1 100 178	1 481 425	19
4 855	290 933	202 983	73 290	276 273	10 000	71 157	153 031	224 188	20
42 056	1 631 933	1 432 369	119 731	1 552 100	123 251	232 136	345 730	577 866	21
34 099	3 240 247	2 740 371	264 586	3 004 957	201 024	580 529	937 083	1 517 612	22
6 005	462 227	404 777	32 548	437 325	19 273	50 548	78 641	129 189	23
3 610	339 879	282 856	64 450	347 306	35 178	142 583	103 850	246 433	24
221 213	8 201 711	6 106 251	1 884 509	7 990 760	735 584	2 252 195	5 349 840	7 602 035	25
57 046	3 412 822	2 845 259	223 213	3 068 472	550 034	461 775	514 325	976 100	26
94 698	25 968 549	21 805 274	2 835 568	24 140 842	1 669 962	4 094 489	6 230 834	10 325 323	27
75 708	2 436 372	2 015 630	438 547	2 454 177	277 577	503 526	1 056 887	1 560 413	28
65 930	1 903 603	1 535 959	564 630	2 100 589	435 000	530 102	2 383 823	2 913 925	29
104 565	12 743 298	8 734 765	2 279 607	11 014 372	307 517	3 785 324	6 276 438	10 061 762	30
14 928	496 808	376 363	140 341	516 704	20 000	159 681	319 551	479 232	31
32 270	710 653	718 390	293 000	1 011 390	32 337	227 143	379 200	606 343	32
12 497	1 365 166	1 006 955	245 498	1 252 453	21 340	263 585	440 832	704 417	33
7 629	526 041	370 871	73 726	444 597	40 000	281 963	551 048	783 011	34
16 222	1 656 919	1 666 658	216 682	1 883 340	105 000	319 263	1 290 214	1 609 477	35
9 353	440 679	297 305	80 364	377 669	39 138	157 678	273 801	431 479	36
4 890	392 283	252 304	76 870	329 174	40 981	180 903	414 027	594 930	37
112 274	5 852 270	4 777 546	905 895	5 683 441	315 470	1 345 638	2 208 033	3 553 671	38
2 578 407	177 114 933	140 634 901	33 917 533	174 552 434	12 585 466	38 520 132	63 601 661	102 121 793	

1924/25.

Tabell 9. Spesifikasjon av byenes skatteligning; relative tall.

Byer.	Folke-meng-de. ¹	Antatt formue pr. inn-bygger.	Antatt inntekt pr. inn-bygger.	Utlignet bryske:		Samlet beløp av skatter (formues-, inntekts- og eiendomsskatt) og avgifter:				
				pr. 1000 kr. antatt formue.	pr. 100 kr. skattbar inntekt.	pr. inn-bygger.	pr. skatt-yder.	pr. 1000 kr. antatt formue.	pr. 100 kr. antatt inntekt.	pr. 100 kr. skattbar inntekt.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Fredrikshald	11 197	4 302	1 400	3.80	14.40	160.95	376.32	37.41	11.49	18.48
Sarpsborg	10 945	3 684	1 725	3.40	12.75	215.07	569.28	58.38	12.46	17.61
Fredrikstad	15 217	3 940	1 155	4.00	20.00	194.28	586.71	49.31	16.82	25.60
Moss	8 873	3 276	1 399	4.00	16.35	188.37	458.69	57.50	13.47	20.90
Oslo	256 050	6 944	2 426	3.60	13.15	288.17	613.10	41.50	11.88	16.84
Hamar	6 224	4 236	1 735	3.60	13.75	199.25	410.11	47.03	11.48	15.77
Lillehammer	5 311	4 726	1 838	3.40	12.00	193.85	366.66	33.85	10.64	15.15
Gjøvik	4 971	3 937	1 512	4.00	16.00	188.21	421.82	47.80	12.45	19.59
Hønefoss	3 038	5 711	1 659	3.80	14.00	233.70	596.14	40.92	14.08	19.74
Drammen	25 979	3 915	1 577	3.40	12.00	161.02	415.82	41.12	10.21	15.49
Kongsberg	7 522	2 480	1 077	4.00	15.00	151.69	430.27	61.17	14.08	22.20
Horten	10 630	1 706	1 292	3.80	14.00	143.23	317.86	83.95	11.09	16.02
Tønsberg	12 523	4 471	1 541	4.00	17.50	240.53	553.81	53.80	15.61	21.15
Sandefjord	5 484	6 724	1 821	3.00	12.00	204.22	441.61	30.37	11.21	15.63
Larvik	11 077	3 015	1 234	4.00	17.96	169.81	373.36	56.31	13.76	21.39
Kragerø	4 642	3 057	974	4.00	18.00	129.02	338.82	42.91	13.26	22.16
Porsgrunn	8 567	3 019	1 057	4.00	17.00	138.45	365.74	45.85	13.10	21.27
Skien	16 116	3 063	1 299	4.00	17.00	169.58	484.58	55.86	13.05	20.18
Notodden	6 605	3 858	1 655	4.00	17.00	178.81	454.03	46.21	15.30	27.03
Risør	2 911	1 966	753	4.00	19.80	99.94	267.64	50.84	13.36	23.78
Arendal	10 184	4 802	1 338	4.00	15.00	160.24	397.74	33.36	11.98	19.57
Kristiansand	18 535	3 525	1 182	4.00	18.50	174.81	505.65	49.59	14.79	23.38
Mandal	3 488	2 950	1 028	4.00	16.00	132.70	319.00	44.98	12.90	19.67
Egersund	3 470	3 015	905	4.00	15.00	97.94	236.08	32.48	10.82	19.14
Stavanger	46 360	2 938	1 067	4.00	20.00	176.91	585.16	60.21	16.57	25.09
Haugesund	17 015	7 148	1 260	4.00	20.00	200.57	624.03	28.04	15.92	23.89
Bergen	95 350	5 220	1 798	4.00	17.50	272.34	598.32	52.17	15.14	21.22
Ålesund	17 625	2 377	1 161	4.00	16.50	138.23	322.35	58.15	11.91	21.88
Kristiansund	15 162	2 150	929	4.00	18.60	125.65	337.39	58.88	13.51	25.70
Trondhjem	56 597	3 812	1 459	4.00	19.50	225.15	564.83	59.06	15.43	24.20
Namsos	3 570	2 471	1 379	4.00	17.10	139.16	359.74	56.32	10.09	21.73
Bodø	4 808	2 493	1 253	3.00	15.00	147.80	374.42	59.28	11.80	17.33
Narvik	6 500	2 545	1 715	4.00	15.50	209.70	613.55	82.53	12.24	20.08
Harstad	3 476	2 354	1 023	4.00	19.20	151.33	382.57	64.28	14.79	22.81
Tromsø	10 547	1 904	926	4.00	22.80	157.10	421.89	82.50	16.95	26.98
Hammerfest	3 359	1 825	905	4.00	20.00	131.19	367.84	71.88	14.50	24.13
Vardø	3 100	2 033	916	4.00	18.50	126.54	349.94	62.24	13.81	23.50
De øvrige byer	45 416	3 500	1 131	2 ^a 3.44	2 ^b 14.63	128.85	315.01	36.81	11.40	18.07
Tilsammen 1924/25	798 439	4 825	1 708	2 ^a 3.66	2 ^b 15.80	221.82	527.44	45.97	12.99	19.10

¹ Hjemmehørende folkemengde ved utgangen av 1923. ² Gjennomsnittstall.

Tabell IO. Fylkeskommunenes formue og lånegjeld ved utgangen av regnskapsåret 1924/25.

Fylker.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Utestående kapitaler.			Faste eiendommer.									
	Legat kap.	Andre kap.	Tils.	Elektrisitetsverk.	Fengsler.	Sykehus, sinnssykeasyl og pleiehjem.	Landbruks- og husmorskoler.	Fylkeskoler.	Andre faste eiendommer.	Tilsammen.	Annен formue (aktier o. l.).	Samlet formue (3+10+11).	Samlet lånegjeld.
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
Østfold	-	859	859	-	40	1 059	1 210	-	2	2 311	-	3 170	1 120
Akershus	-	166	166	65 122	-	2 104	1 949	543	706	70 424	25	70 615	71 217
Hedmark	-	433	433	-	213	3 000	720	-	250	4 183	-	4 616	6 772
Opland	-	50	50	-	200	2 724	2 611	-	-	5 535	435	6 020	3 438
Buskerud	660	120	780	3 935	150	2 000	1 550	190	75	7 900	5	8 685	22 792
Vestfold	-	260	260	-	-	1 843	600	-	40	2 483	59	2 802	3 770
Telemark	92	-	92	-	40	3 453	1 000	-	¹ 300	4 793	-	4 885	1 006
Aust-Agder	-	362	362	25 754	-	930	320	-	10	27 014	-	27 376	29 681
Vest-Agder	8	-	8	27 000	-	95	130	-	22	27 247	-	27 255	26 682
Rogaland	-	215	215	-	20	1 503	320	184	329	2 356	-	2 571	1 747
Hordaland	11	359	370	-	-	2 000	520	-	-	2 520	-	2 890	3 800
Sogn og Fjordane	-	185	185	-	70	140	230	-	² 1 481	1 921	-	2 106	5 420
Møre	-	-	-	-	-	1 250	535	-	-	1 785	-	1 785	3 129
Sør-Trøndelag	-	-	-	-	-	242	565	45	2 631	3 483	-	3 483	4 129
Nord-Trøndelag	-	195	195	24 793	97	2 081	530	-	-	27 501	35	27 731	36 890
Nordland	-	367	367	-	-	4 560	704	-	250	5 514	-	5 881	6 568
Troms	-	-	-	2 618	-	1 760	230	-	-	4 608	61	4 669	6 070
Finnmark	-	40	40	-	152	³ 1 334	-	-	50	1 536	5	1 581	128
Tilsammen	771	3 611	4 382	149 222	982	32 078	13 724	962	6 146	203 114	625	208 121	234 359

¹ Fylkeshuset.

² Herav fylkesbåtene kr. 1 315 000.

³ Herunder Finnmark fylkes medisinalfonds eiendommer.

Tabell 11. Havnekassenes utgifter og

Nr.	Byer.	Ordinære utgifter.					Ekstraordinære utgifter.					Tilsammen utgifter innntekter.	
		Lønnin- ger.	Vedlike- holds- omkost- ninger.	Renter av lån.	Andre utgifter.	Ordi- nære utgifter i alt.	Avdrag på lån.	Utlån av midler, avset- ning av fond m. v.	Utgifter ved nye anlegg, anbr. av nye mer- ker m. v.	Andre ekstra- ordinære utgifter i alt.	Ekstra- ordinære utgifter i alt.		
1	Fredrikshald .	8 759	14 819	656	29 051	53 285				-	86 510	86 510	139 792
2	Sarpsborg	19 052	149 178	5 505	7 011	180 746	104 660			-	104 660	104 660	285 400
3	Fredrikstad	39 668	19 145	85 310	66 387	210 510	61 286		8 521	12 870	82 677	82 677	293 187
4	Moss	41 713	20 722	204 037	17 634	284 106	77 454			-	14 938	92 392	376 493
5	Oslo	527 555	790 629	1 137 746	354 454	2 810 384	732 593	-	1 332 574	498 189	256 3356	256 3356	5 373 740
6	Drammen	55 700	93 548	107 562	92 363	349 173	67 888	-	109 368	28 221	205 477	205 477	554 650
7	Horten	5 050	10 455	36 813	4 376	56 694	3 187	-	135 430	-	138 617	138 617	195 311
8	Tønsberg	19 948	28 676	5 088	2 118	55 830	13 000	3 232	9 580	-	25 812	25 812	81 647
9	Sandefjord	6 604	14 173	3 656	4 669	29 102	30 950	-	14 690	-	45 640	45 640	74 742
10	Larvik	15 667	28 969	24 302	33 635	102 573	22 500	-	-	-	22 500	22 500	125 075
11	Kragerø	6 810	13 086	2 849	6 040	28 785			27 839	2 328	30 167	30 167	58 952
12	Porsgrunn	14 400	13 911	17 503	10 146	55 960	42 052	-	-	5 493	47 545	47 545	103 508
13	Skien	19 318	16 893	51 612	25 925	113 748	17 019	-	15 952	11 097	44 068	44 068	157 810
14	Risør	100	2 752	4 194	1 900	8 946	11 400	-	-	-	11 400	11 400	20 340
15	Arendal	6 423	12 143	7 712	8 962	35 240	5 000	-	1 190	24 072	30 262	30 262	65 503
16	Kristiansand	43 645	66 377	103 465	53 282	266 769	83 048	-	-	6 338	89 386	89 386	356 154
17	Mandal	4 100	3 242	7 034	-	14 376	2 313	-	546	-	2 859	2 859	17 238
18	Egersund	4 824	9 344	9 258	3 245	26 671	3 875	-	-	6 464	10 339	10 339	37 016
19	Stavanger	55 526	56 491	233 461	37 503	382 981	513 172	-	14 850	-	528 022	528 022	911 000
20	Haugesund	43 477	17 256	58 412	34 880	154 025	24 500	37 111	10 862	-	72 473	72 473	226 494
21	Bergen	322 106	180 627	352 609	216 000	1 071 342	33 669	-	335 430	117 296	486 395	486 395	1 557 73
22	Ålesund	39 347	17 771	16 089	19 070	92 277	12 467	-	332 250	56 039	400 756	400 756	493 03
23	Kristiansund	43 560	8 705	113 469	14 498	200 232	32 000	-	1 254	974	34 228	34 228	234 46
24	Trondhjem	129 865	193 169	400 712	173 841	897 587	-	-	294 083	-	294 083	294 083	1 191 67
25	Namsos	4 000	5 073	10 094	7 667	26 834	2 940	-	900	2 499	6 339	6 339	33 17
26	Bodø	12 425	15 573	20 828	5 752	54 578	29 785	-	91 892	-	121 677	121 677	176 25
27	Narvik	29 911	75 295	14 949	151 308	271 463	54 291	23 000	80 494	18 597	176 382	176 382	447 84
28	Harstad	19 419	12 914	25 163	12 254	69 750	20 000	-	-	3 854	23 854	23 854	93 60
29	Tromsø	30 639	16 925	37 888	7 756	93 208	39 225	-	6 513	70 000	115 738	115 738	208 94
30	Hammerfest	19 893	11 673	8 440	6 279	46 285	-	12 417	-	4 026	16 443	16 443	62 72
31	Vardø	13 664	4 748	4 768	7 125	30 305	7 600	-	2 873	7 937	18 410	18 410	48 71
32	De øvrige byer	60 145	106 851	97 328	53 726	318 050	74 461	3 178	145 425	57 653	280 717	280 717	598 76
	Tilsammen	1 663 313	2 051 133	3 208 512	1 468 857	8 391 815	2 122 335	78 938	2 972 516	103 5395	6 209 184	14 600 98	

1924/25.

Inntekter etter regnskapene 1924/25.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Ordinære inntekter.							Ekstraordinære inntekter.					
Toll-pro-center.	Skibs-avgifter samt brygge- og ringepenger.	Renter av kapitaler.	Av faste eien-dommer.	Bykas-sens tilskudd.	Andre inn-tekter.	Ordinære inntekter i alt.	Avdrag på utlånte kapitaler.	Salg av eien-dommer.	Lån.	Andre ekstraordinære inntekter i alt.	Ekstraordinære inntekter i alt.	Nr.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
24 091	74 907	-	6 841	-	-	105 839	-	-	33 956	-	33 956	1
8 147	56 895	-	-	29 081	10 268	104 391	-	-	175 000	6 015	181 015	2
21 238	111 260	10	21 173	89 000	32 506	275 187	-	-	18 000	-	18 000	3
16 631	39 470	-	20 917	262 288	34 446	373 752	-	2 746	-	-	2 746	4
581 079	566 593	24 028	389 164	-	1 447 746	4 008 610	-	32 556	1 332 574	-	1 365 180	5
53 926	279 227	1 350	96 442	-	123 705	554 650	-	-	-	-	-	6
3 122	9 663	-	-	39 000	8 171	59 956	-	-	134 000	1 355	135 355	7
14 478	15 100	4 212	9 012	-	38 840	81 642	-	-	-	-	-	8
4 007	28 682	13	7 179	-	1 510	41 391	-	-	33 279	72	33 351	9
23 491	58 402	20	2 367	-	5 690	89 970	-	-	35 000	103	35 103	10
4 556	23 207	-	1 106	-	3 520	32 389	-	-	26 563	-	26 563	11
4 621	64 055	-	850	-	2 054	71 580	-	1 925	30 000	-	31 925	12
30 114	78 602	1 067	21 574	25 000	1 459	157 816	-	-	-	-	-	13
455	3 247	131	385	-	218	4 436	-	14 381	-	1 529	15 910	14
14 556	49 493	854	320	-	279	65 502	-	-	-	-	-	15
51 912	122 304	-	113 447	-	68 492	356 155	-	-	-	-	-	16
2 786	13 414	238	710	-	-	17 143	-	-	-	92	92	17
528	28 760	351	6 815	-	556	37 010	-	-	-	-	-	18
86 414	182 143	-	11 724	514 594	116 128	911 003	-	-	-	-	-	19
11 703	111 739	3 412	16 025	-	25 055	167 934	41 000	-	-	17 564	58 564	20
256 598	345 348	1 166	62 275	-	180 612	845 999	-	-	711 738	-	711 738	21
14 863	176 267	12 164	27 203	-	12 536	243 033	-	-	250 000	-	250 000	22
15 469	114 861	92	53 725	41 138	9 175	234 460	-	-	-	-	-	23
189 864	335 053	2 929	176 749	26 468	58 326	789 389	-	-	344 256	58 025	402 281	24
290	12 242	17	4 300	1 945	14 379	33 173	-	-	-	-	-	25
4 576	53 376	28	14 570	-	1 473	74 023	-	-	97 000	5 232	102 232	26
3 515	387 517	10 327	8 190	-	38 296	447 845	-	-	-	-	-	27
2 725	46 561	812	35 115	-	8 891	93 604	-	-	-	-	-	28
9 188	104 397	-	19 100	-	1 808	134 493	-	-	70 000	4 453	74 453	29
683	15 768	-	41 889	-	4 388	62 728	-	-	-	-	-	30
690	42 734	-	57	-	5 234	48 715	-	-	-	-	-	31
31 916	278 142	18 707	64 857	15 500	97 313	501 435	1 103	30	25 000	71 199	97 332	32
188 232	3 829 429	76 923	1 234 081	1 044 014	2 352 574	11 025 258	42 103	51 638	3 316 366	165 639	3 575 746	

Rekke VII og VIII.

Trykt 1926:

- Nr. 186. Norges handel 1924. (*Commerce.*)
- 187. Skolevesenets tilstand 1923. (*Instruction publique.*)
- 188. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1922. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 189. Norges jernbaner 1924—25. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 190. Norges telegrafvesen 1924—1925. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 191. Sjømannsforsikringen 1923. Fiskerforsikringen 1923. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 192. Kommunevalgene 1925. (*Élections en 1925 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 193. Forsikringsselskaper 1924. (*Sociétés d'assurances.*)
- 194. Norges industri 1924. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 195. Ulykkesforsikringen 1923. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 196. Alkoholstatistikk 1924—1925. (*Statistique de l'alcool.*)
- 197. Norges postvesen 1925. (*Statistique postale.*)
- 198. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1926/27. (*Finances de l'État.*)
- 199. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1925—26. (*Salaires des ouvriers agricoles en 1925—1926.*)
- 200. Folkemengdens bevegelse 1923. (*Mouvement de la population.*)

**Norges Offisielle Statistikk, rekke VIII.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VIII.)**

Trykt 1926:

- Nr. 1. Fattigvesenet 1922, 1923 og 1924. (*Assistance publique.*)
- 2. Meglingsinstitusjonens virksomhet. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1925. (*Entremise publique. Conventions collectives et conflits du travail en 1925.*)
- 3. Norges bergverksdrift 1925. (*Mines et usines.*)
- 4. Norges kommunale finanser 1923/24. (*Finances des communes.*)
- 5. Norges sparebanker 1925. (*Caisse d'épargne.*)
- 6. Folkemengdens bevegelse 1911—1920. Hovedoversikt. (*Aperçu général du mouvement de la population en Norvège pendant les années 1911—1920.*)
- 7. Norges handel 1925. (*Commerce.*)
- 8. Norges fiskerier 1924. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 9. Sykeforsikringen 1925. (*Assurance-maladie.*)
- 10. Skiftevesenet samt Overformynderiene 1923 og 1924. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)

Trykt 1927:

- Nr. 11. Norges Brandkasse 1923—1925. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie.*)
- 12. Lønninger 1925—1926. (*Gages et salaires.*)
- 13. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1923. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 14. Forbudsavstemningen 18 oktober 1926. (*Plébiscite du 18 octobre 1926 de la prohibition des spiritueux.*)
- 15. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1927/28. (*Finances de l'État.*)
- 16. Det civile veterinarsvesen 1924. (*Service vétérinaire civil.*)
- 17. Sinnssykeasylenes virksomhet 1925. (*Hospices d'aliénés.*)
- 18. Skolevesenets tilstand 1924—25. (*Instruction publique.*)
- 19. Norges jernbaner 1925—26. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 20. De spedalske i Norge 1921—1925. (*Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années 1921—1925.*)

- Rekke VIII.** **Trykt 1927 (forts. suite):**
- 21. Forsikringsselskaper 1925. (*Sociétés d'assurances.*)
 - 22. Folkemengdens bevegelse 1924. (*Mouvement de la population.*)
 - 23. Sjømannsforsikringen 1924. Fiskerforsikringen 1924. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
 - 24. Norges industri 1925. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
 - 25. Fagskolestatistikk 1923/24—1925/26. (*Écoles professionnelles.*)
 - 26. Ulykkesforsikringen 1924. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
 - 27. Norges postvesen 1926. (*Statistique postale.*)
 - 28. Landbruksareal og husdyrhold 1926. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1926. Recensement représentatif.*)
 - 29. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1924. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 - 30. Norges skibsfart 1925. (*Navigation.*)
 - 31. Meieribruk i Norge i 1925. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1925.*)
 - 32. Norges telegrafvesen 1925—1926. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
 - 33. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1926—27. (*Salaires des ouvriers agricoles 1926—1927.*)
 - 34. Skogbrukstelling for Norge. (*Recensement de sylviculture.*)
 - 35. Norges bergverksdrift 1926. (*Mines et usines.*)
 - 36. Kriminalstatistikk 1923 og 1924. Med Hovedoversikt 1905—1924. (*Statistique de la criminalité pour les années 1923 et 1924. Aperçu général de la criminalité pendant les années 1905—1924.*)
 - 37. Norges fiskerier 1925. (*Grandes pêches maritimes.*)
 - 38. Meglingsinstitusjonens virksomhet. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1926. (*Entremise publique. Conventions collectives et conflits du travail en 1926.*)
 - 39. Landbruksareal og husdyrhold 1927. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1927. Recensement représentatif.*)
 - 40. Norges skibsfart 1926. (*Navigation.*)
 - 41. Norges sparebanker 1926. (*Caisse d'épargne.*)
 - 42. Norges handel 1926. (*Commerce.*)
 - 43. Sykeforsikringen 1926. (*Assurance-maladie*)
 - 44. Norges kommunale finanser 1924/25. (*Finances des communes.*)

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:

- Statistisk Årbok** for kongeriket Norge. Senest utkommet: 46de årgang 1926 og 1927. Oslo 1927. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- Statistiske Meddelelser.** Senest utkommet: 44de bind 1926. Oslo 1926. (*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
- Månedsgaver over vareomsetningen med utlandet** 1926. Fjortende bind. Oslo 1927. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1926. Quatorzième année.*)
- Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v.** 1828—31 desember 1920. Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
- Statistiske Oversigter** 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversigter 1926. Oslo 1926. (*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av «Norges handel», årgangene 1911, 1912, 1913, 1915 og 1921, er Byråets beholdning meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for få overlatt eksemplarer av disse årganger.

9 desember 1927.